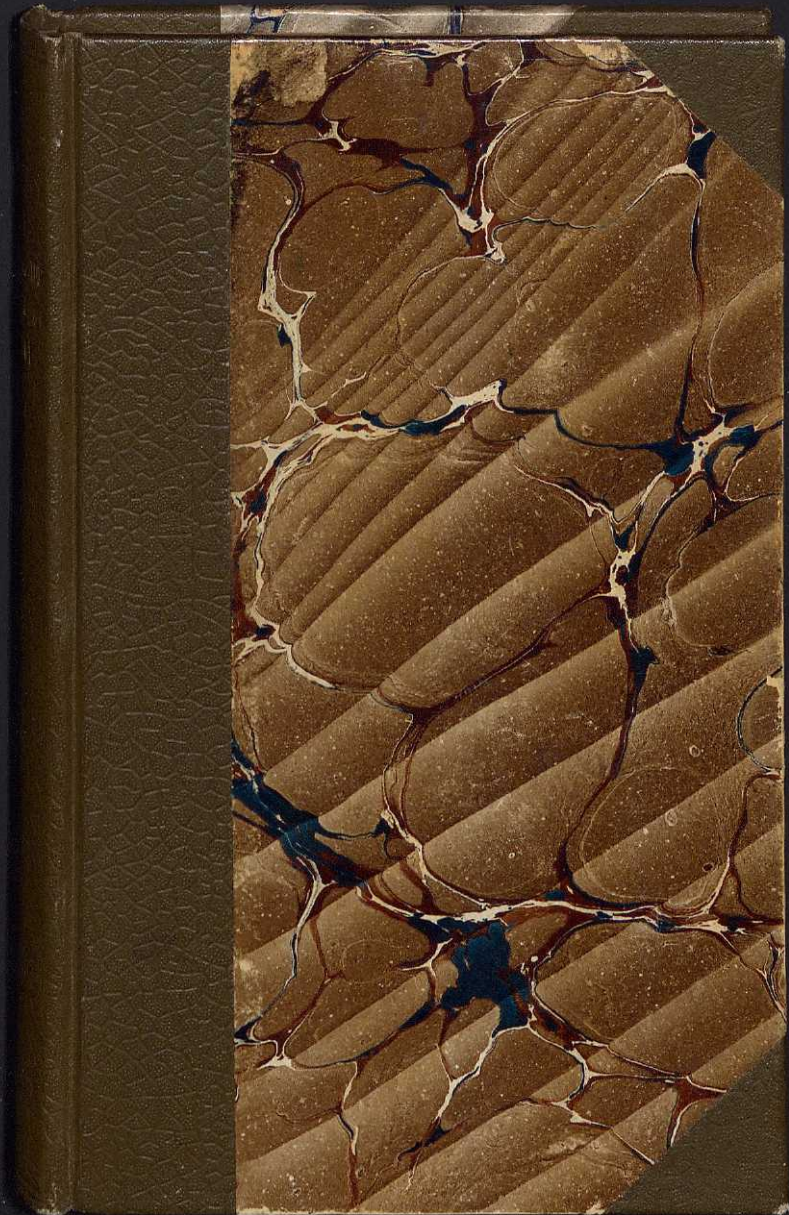

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

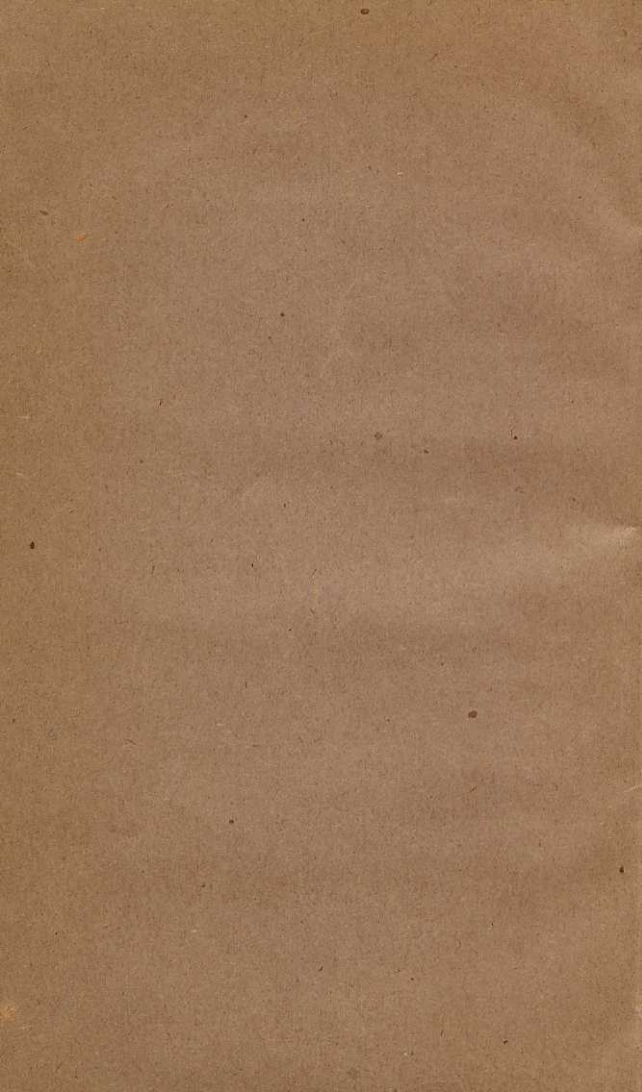
Litt.
Sv.

TRÅNEMÅLA
SAMLINGEN

SKÄNKT TILL
GÖTEBORGS
STADSBIBLIOTEK
AF
AUGUST RÖHSS

NYA
TECKNINGAR
UTUR
HVARDAGSLIVET.

SVENSKT ORIGINAL.

af
F. a. Branten

"Tro och vetande äro eviga syskon."
B.. .n.

FÖRSTA DELEN.

STOCKHOLM,
HOS L. J. HJERTA, 1834.

177

THE MINERAL

AND

HYDROGEOLOGICAL

REPORT

"The oil fields of the region"

Part I

FIRST PART

STOCKHOLM

AND L. J. HERRT, 1881

PRESIDENTENS DÖTTRAR,

BERÄTTELSE

AF EN GUVERNANT.

UNIVERSITY OF TORONTO

PRESIDENTS DOTTAR

BERKETTISE

AT EN GLENNADT

PRESIDENTENS DÖTTRAR.

BERÄTTELSE

AF EN GUVERNANT.

Första inträdet.

”Med läsning öd ej tiden bort,
Vårt kön så föga det behöfver,
Och skall du läsa, gör det kort,
Att säsen ej må fräsa öfver.

En lärd i stubb (det är ett rön)
Satirens udd ej undanslipper.
Och vitterheten hos vårt kön
Bör höra blott till våra nipper.

Fru Lenngren.

”Och, min bästa Mamsell!” tillade Presidenten i det han intalande och eftertryckligt lade sin hand på min arm, — ”kom väl ihog, — för Guds skull, inga underverk af mina flickor — inga underverk. Jag vill ej af dem ha några lysande eller flärdfulla fruntimmer, inga lärda, högdragna och pedantiska damer; enkla, förståndiga qvinnor,

goda hustrur och mödrar vill jag bilda dem till. Talanger må de ha, men blott för att kunna angenämt roa sig sjelfva och andra; — för att höra virtuoser går jag helst på konserten och betalar min Riksdaler banko. Läsa framför allt, böra de ej mer än hvad som är nödvändigt, för att i sällskapslifvet kunna ledigt och lätt tala i de vanligen der förekommande samtalsämnen. All större beläsenhet, all virtuositet är skadlig för qvinnan, och rycker henne ur den sfer, inom hvilken hon allena kan gagna samhället. Salig Fredrique, — fortfor Presidenten, i det en tår trängde fram i hans öga, — min salig hustru hade för princip vid sina döttrars uppfostran att väl gifva efter något för tidens nyckfulla kraf på fruntimmers bildning, men derjemte aldrig utplåna något af den ursprungliga form hon ansåg af Skaparen bestämd för qvinnans väsen och lif, och den består — och Presidenten lade en stark vikt på hvart ord, — uti stilla huslighet, mildhet, ordning, eftergifvenhet för andra, stränghet mot sig sjelf, flit, tärflighet, och förmåga att vara angenäm

i sällskap, så väl som i hemmets hvardagslag. All slags prunk och prål, allt djerft framträdande inför allmänheten af hvad slag som helst, hvilket nu gunås bland våra fruntimmer är så vanligt, förkastade hon, och ansåg att qvinnan blott i sin husliga krets, såsom god dotter, öm maka och mor, kunde vara lycklig, behaglig för sin Skapare, och nyttig för sina medmenniskor."

Jag åhörde allt detta med ett slags uppbyggelse. Jag tyckte jag hade något att anmärka dervid, men visste icke rätt hur jag skulle vända det. "Visserligen . . ." började jag. Presidenten afbröt mig:

"Om salig Fredrique hade lefvat, så hade hennes döttrar uti henne haft det säkra mönstret, efter hvilket de kunnat bilda sig till fullkomlighet; Gud har beslutat annorlunda! Min bästa Mamsell — tillade han med lika mycken värma som allvar och godhet: "ersätt för dem denna mor, skrif in i deras unga själar de läror, som hon skulle ha gifvit dem, led dem efter de förträffliga principer som voro hennes, och öfver hvilka jag skall anse det

min pligt så väl som mitt nöje att allt mer upplysa Mamsell; . . . gif dem den ömhet, den moderliga vård," . . . hans rörelse hindrade honom att längre fort fara och han slutade hastigt härmed: "och ni kan ej fordra något som är för mycket för deras fars tacksamhet!" Jag svarade med ett rördt hjerta, och med det allvar jag kände i min vilja.

"Mina två älsta döttrars uppfostran" — sade Presidenten, — "är nära fullbordad. Edla är 20 år, Adelaide 17 år gammal. De behöfva nu framför allt en ledande vän vid deras inträde i verlden. Mina två små älsklingar deremot, Nina och Mina behöfva lära allt ända ifrån abc. De äro alla i dag till middag hos min svägerska, jag väntar dem i hvart ögonblick hem. Jag längtar få presentera dem för Er."

I det samma stannade en vagn för porten och vi sågo fröknarna stiga ur. Presidenten ringde häftigt och befallte in ljus, och med en känsla hvaruti nyfikenhet, intresse och ängslan blandade sig, väntade jag mina blifvande elevs inträde.

”Är hon här! kors är hon redan här!” hörde jag en ung och ljuf qvinnoröst säga i salen, och kort derpå föregångna af en betjent med ljus, inträdde i rad 'de fyra frökvarne. Den första var en lång och mager figur med ett fult ansigte, ett stelt och obehagligt väsende. Hon neg kallt och aflägsset. Presidenten presenterade ”Edla!” och sedan ”Adelaide!” och en ung skön varelse nalkades mig leende och omfamnade mig rodnande. Något mera förtjusande tyckte jag mig aldrig ha sett.

”Pullorna! Pullorna! mina små pullor, Ninna och Mina!” sade nu Presidenten, i det han tog på sina armar två de sötaste små människovarelser i verlden. Ljuslockiga, blåögda, rosenmundade, spädlemmade, voro de så lika hvarann, att jag omöjligt i förstone kunde skilja dem åt. Jag var förtjust af de små sköna barnen, och begärte ej bättre än att få göra bekantskap med dem. Presidenten gjorde allt sitt till för att inleda den. Men de små smögo sig allvarsamma och blyga kring systrarne, till dess jag kom på det infallet att låta vissa långbenta, styfarmade figurer, dem

jag förfärdigade med sax och kort, uppträda såsom medlare oss emellan. Vid dessas åsyn började de små att humanisera sig, och inom kort var jag betäckt af deras kärror och dockor och slott, samt fick förtroende af att de funno min näsa bra stor, och anmodan att förklara huru jag fått den sådan. Emedlertid betraktade jag Presidenten och hans båda äldre döttrar, som voro inbegripna i samtal. Adelaide berättade för sin Far dagens händelser, mid-dags-gästerne och rätterne. Edla satte en och annan anmärkning till hennes ord och väl äfven öfver dem. Presidenten undrade mycket på sammansättningen af "Kycklingar och blomkål." Jag kunde icke taga mina ögon ifrån Adelaide. Hon förekom mig obeskrifligt skön och behaglig. Ansigtet var nästan mera rundt än aflångt, pannan hög och vackert hvälfd, två stora mörkblå ögon strålade af glädje och innerlig godhet, näsan var liten och af den skönaste form, hälsans rosor loge på läppar och kind. Hennes leende, ja hela hennes ansigte var såsom vi tänka oss en cherubs. Växten var af medelmåttig storlek, formerna på

en gång yppiga och ädla; hals, armar och händer bländhvita och af den fullkomligaste skapnad. Hufvudet, prydt af rikt kastaniebrunt hår, förde hon litet tillbakalutadt, hvilket gaf henne ett utseende af stolthet, äfven af något öfvermod, som icke heller hennes väsende motsade, ehuru mildradt det var genom uttrycket af innerlig godhet och välvilja. Bredvid denna ljusa bild stod systemen som en skugga, och jag anade att det var känslan deraf som gjorde henne så mörk.

Presidenten sjelf var af en ädel och utmärkt personlighet. Han var stor, något fetlagd och tycktes lägga mycken vikt och värde på sitt yttre; han var litet förtjust af sina vackra händer, som jag snart märkte, och lade dem gerna i vägen för folk. Vid afskedet om aftonen tog Presidenten mig afsides och sade: "Mina äldsta döttrar ha egenheter i sina karakterer. De behöfva ledas med en jemn hand. Edla har ett svårt lynne; hon gjorde min salig hustru mycket bekymmer, hon gör det äfven åt mig. Men vi skola hoppas det bästa. Det behöfs med hen-

ne allvar, mycket allvar. Det behöfs en jemma hand Mamsell Rönqvist!" "I morgon" — tillade han "är souper, dans, charader, och Gud vet allt hvad, hos min svåger Excellensen G***. Mina döttrar äro der. Jag hoppas Mamsell Rönqvist är god blir dem följaktig. Mina två små skola föreställa Englar i en tablå; och som de äro för unga ännu att kunna af ett sådant uppträdande emottaga något skadligt intryck, har jag gifvit efter för min svägerskas enträgenhet. Och nu, god natt min bästa Mamsell! god natt mina flickor!"

Adelaide sprang sjungande förut och visade mig vägen till min nya boning. Den var beqvämlig och rymlig. Små pullorna och jag skulle hushålla tillsammans; bredvid mitt glada och vackra rum hade Edla och Adelaide sina.

Ännu innan vi lade oss gjorde Adelaide mig bekant med några af familjens förhållanden. Hon berättade om sin vackra syster Grefvinnan Augusta U***, om sin onkel Excellensen G***, om festen för morgondagen, och hennes ansigte strålade dervid af glädje. Sedan talade hon om sin mor, om hennes död,

om huru Presidentskan länge anat den, huru hon dessförinnan så stilla och omsorgsfullt ordnat allt inom sitt hus och för de sina, huru god, huru tålig hon varit. Adelaide badade härvid i tårar. Edla stod med nedslagna ögon, ingen rörelse märktes i hennes ansigte, jag hade kunnat tro henne vara alldeles likgiltig, om jag ej sett ljuset darra i hennes hand. Ändtligen omfamnade Adelaide sina små systrar, som ömt och sömntungt hängde sig vid hennes hals, hon lade min hufvudkudde rätt, bad mig sofva godt och väl ihogkomma mina drömmar: Adelaides intagande bild log emot mig under sömnen, men då jag var vaken tänkte jag: hvad kan väl ligga i den arma Edlas själ?

Galathea. Angelika.

”Glädjen är leende njutning af oskuld, vishet och snille:

Aldrig af dårskap och flärd skrattades sorgerna bort.

v. Brinkman.

Jag vet knappast någon känsla angenämare än den jag erfar vid inträdandet uti ett behagligt och väl upplyst rum, befolkadt (men icke öf-

verbefolkadt) med vackra och välklädda människor. Ju mera elegans, ju mera prakt råder der, ju bättre, blott den tillika är ädel och smakfull, blott den icke låtsar om besvär och arbete. Ju mera Fee-liket allt rör sig i denna salongs-verld, ju lättare och gladare höjer sig mitt bröst. Denna känsla erfor jag i hög grad då jag inträdde i Excellensen G***s praktfulla salong. Efter att ha presenterat mig för värden och värdinnan förde mig Presidenten till ett vackert fruntimmer, som då var inbegripet i samtal med en bredvid henne stående herre, och sade: "Min dotter Grefvinnan Augusta U***." Den unga Grefvinnan — egenteligen Presidentens stjuftotter — bar ännu djup sorg, och var som jag erfor, enka sedan ett år. Artigt, men med något högdragen nedlåtenhet hälsade hon på mig, och vårt korta höflighetssamtal var snart slut. Under det hon talte vid ett fruntimmer som satt nära henne, hade jag fritt tillfälle att se mig om i sällskapet. Jag sökte med blickarne först upp mina fröknar. Adelaide var omgifven af folk, och särdeles af en ung man,

stor, blond, vacker och rödblommig, som rörde sig på alla sidor omkring henne, och hade allt utseende af någon som är kär och som vill göra sig artig. Med någon oro betraktade jag Adelaides väsende, som icke syntes mig fritt ifrån behagsjuka; men det var så mycken sann glädtighet i hennes ögon, så mycken naturlig liflighet i hennes åtbörder, att jag förblef oviss om min fruktan var grundad. Edla hade satt sig i ett hörn af rummet; hon talade vid ingen och ingen talade vid henne. Hon såg mörk och sluten ut. Pullorne promenerades ur hand och i hand, och emottogo med äkta barnaöfvermod en allmännelig gärd af smekningar och smicker. Åt dem som voro i deras gunst gäfvo de högst nådigt handen till kyssning. Härnäst föll min blick på den person som nyss hade talat med Grefvinnan Augusta och nu talade med Excellensen G * * *. Då han teg var en viss obeveklig stränghet det förnämsta uttrycket af de ädla dragen, men då han talade spridde sig lif och behag öfver dem. Han var stor och hans figur utmärkte fasthet och

kraft. Det var något af Romersk fältherre i hans hållning och väsen. Han var civilt klädd; men flera band och dekorationer utvisade att han var eller varit militär. Jag kunde ej med säkerhet göra opp för mig om han var närmare trettio än fyratio år. Jag kunde ej låta bli anställa en jembörelse emellan honom och hans Excellens. I den förres anlete låg det allvar som visar att tanken och viljan äro riktade ått ett visst och bestämdt mål; i den sednares åter det allvar som ibland antages för att dölja tankens tomhet och viljans slapphet.

Midt i soffan satt, med uppsyn af en Kejsarinna, ett fruntimmer i blå sammetsklädning, och en diadem af juveler, strålande öfver den skönaste panna. Uttrycket af det vackra och ädla ansigtet var stolthet och melankoli. Hon blickade omkring sig, såsom fann hon intet värdigt sin uppmärksamhet. Ått de herrar som samlades kring henne, gaf hon åtskilliga befallningar och kommissioner. Hon tycktes ha njutning af ått sätta folk i rörelse; men då hon till ett fruntimmer i soffhörnet sade:

"Ack Greta! söta Greta! hvar är min Pirat?" svarade denna;

"Ja min söta vän, den tröster jag ej fäkta efter, jag sitter just rätt bra här."

En minut efter detta svar gick hon likväl att uppsöka det efterfrågade.

Jag var särdeles nyfiken att få veta det sköna och besynnerliga fruntimrets namn, då Baronissan G***, vår artiga värdinna, kom att sätta sig bredvid mig och gjorde mig med mycken godhet reda för sällskapet omkring mig.

"Det sköna fruntimret med juvelsdiademen" — sade hon — "är Enkegrefvinnan Natalie M., lika rik som snillrik, och lika snillrik som skön. Fruntimret, som sitter så beqvämt i soffhörnet med den Grekiska, något sammantryckta profilen, de starka, men välbildade formerna, är hennes kusin och mycket goda vän, Fröken Greta R***, en högst originel och interessant person." Så fortfor länge den artiga Baronissan och visade mig i hvar medlem af sällskapet en fullkomlighet.

Jag hade velat fråga efter Romarn, men han var nu ej i rummet.

”Det intressantaste af min societet för aftonen är ännu ej här,” fortfor Baronessan. ”Det är en ung flicka, vid namn Angelika, en annan Angelika Kaufman; hon kommer hit opp från landsorten och skall säkert göra stort uppseende med sin ovanliga talang för målning. Hon skall i afton biträda oss vid våra tablåer. Min slägtinge, Friherrinnan Palmén, har upptäckt henne uti en liten provins-stad och har tagit henne med sig, för att låta henne litet se sig om i verlden. Hennes far lär vara blott en simpel målare, men dottern...”

”Hvem är hon, hvarifrån är hon, hvar är hon, skall man fäkta för att få se henne?” frågade Fröken Greta, som närmat sig och hört de sista orden.

”Här är hon!” svarade Baronessan, i det hon steg upp, och lemnade oss, för att gå emot ett åldrigt, temligen löjligt utstyrdt fruntimmer, som inträdde, åtföljd af en person, så ovanlig, att hon genast ådrog sig min och

hela sällskapet uppmärksamhet. Det var en ung flicka af omkring aderton år, oändligen fin och späd, men af utmärkt skönhet. Ansigtet var blekt, och man kunde säga att det verkligen upplystes af tvenne stora, mörka ögon, som hade allt det strålande, qvicka och mystiska af stjernor. Hon var klädd i en enkel, hvit klädning, och hennes ljusbruna hår låg i lockar kring halsen. Hon hade ej det minsta smycke eller grannlåt.

"Ah!" — sade halfhögt Fröken Greta — "en romanhjeltinna, en Amanda!"

Friherrinnan Palmin, hvars välmening lystes ur hennes ögon, presenterade till höger och venster den unga flickan, som, allvarsam och besynnerlig, blott böjde med stolthet hufvudet, helsande hit och dit, och förblef stående, till dess Adelaide gjorde en rörelse för att bjuda henne sitta ned bredvid sig. Hon gjorde så, och såg sig lugnt omkring i sällskapet med de stora, dunkelt tindrande ögonen. Knappt hade hon satt sig, förrän Friherrinnan Palmin hördes utropa:

"Ack hon är för snäll, för snäll! Ni skulle

se hennes alpus! Hon har en allputs, der hon ritat af alla menniskor. Angelika, min söta, kom och visa oss hennes alba!"

Angelika steg upp, under det en lätt rodnad färgade hennes kind, och räckte sin beskyddarinna det album, som hon höll i handen.

"Ack det är ett alltför intressant allba!" fortfor Friherrinnan i det hon vände om bladen; — "kom nu och säg oss vackert hvad alla de här teckningarne betyda." Angelika stod stilla och stum och tycktes lida. Till hennes förlossning uppstod en rörelse ibland sällskapet, som drog uppmärksamheten ifrån henne. Baronessan kom in med en biljett i handen och ett bestört utseende.

"Huru skola vi göra?" — sade hon, — "vi få ingen Galathea; lilla Eva har sjuknat och kan ej komma. Min Gud! hvar, hvar skola vi få en Galathea?"

Och hennes ögon gingo frågande omkring och stannade på Angelika, och hon började jemte Friherrinnan Palmin bestorma Angelika med böner att åtaga sig lilla Evas roll.

Nu kom plötsligen Presidenten till mig och hviskade ifrigt: "Kan inte Adelaide.... kan inte Adelaide vara Galathea?"

Jag föll som från skyarna vid denna proposition, som tycktes så stridande mot Presidentens och "salig Fredriques" principer, — men som jag såg på Presidenten att han hade allvar, sade jag blott: "jag tror visst det." Och i detsamma vände sig Baronessan ifrån den envist nekande Angelika, och till Presidenten, för att begära hans dotter till Galathea.

Saken blef snart afgjord. Adelaide sade:

"Det skall bli underligt att vara död och bli lefvande. Gud låte mig blott kunna vara allvarsam!"

Baronessan förde triumferande bort henne, och Friherrinnan Palmin ropade till Romarn, som nu inträdde:

"Ack, Gref Rullrik! Gref Rallrik! Ni som har rest och är kännare, måste se detta albus. Ni kan bäst förstå värdera det."

Han tog emot boken och genombläddrade

den, gaf den derpå kallt tillbaka utan en min eller ett ord af bifall.

Angelika såg det och rodnade djupt.

”Nå hvad säger Grefven, — var det icke ett charmant allputs? Har hon icke en ofantlig talang?” frågade den obevekliga Friherrinnan Palmin.

Angelika blef nu af Baronessan utkallad, för att hjälpa vid draperingen af Galathea, och undgick derigenom att höra Grefvens svar, som var följande: ”det är svårt att af dessa utkast döma något,” hvarefter han gjorde några frågor öfver Angelika, och sedan Friherrinnan besvarat dem, och å nyo försäkrat att hon hade en ovanlig talang, att hon ritade charmant! charmant! steg han upp och gick bort. Efter en stund satte han sig ej långt ifrån mig bredvid en äldre herre, hvares utseende, fullt af redlighet och godhet, ingaf förtroende. Jag satt nära nog, för att höra deras samtal.

”Hvarföre, Alarik,” — sade den äldre herren, — ”var du så sträng mot det der ”allputset” Friherrinnans? Såg du hur den fattiga flic-

kan rodnade plågsamt? Du hade ju så lätt kunnat säga ett godt ord."

"Emot mitt samvete, ja! och emot den unga flickans bästa. Teckningarna voro under all kritik."

Nå lät så vara, men ändå, — hon är ju en ung och en fattig flicka, som på sin talang har byggt hela hoppet af sin framtid....

"Just derföre. Man kunde, utan att försyn-da sig, säga ett berömande ord åt en medelmåttig dillettant. Ej så åt den, hvars hela väl och nytta för verlden beror derpå, att uti konsten ej stadna inom medelmåttan. Man kan ej göra samhället och dess unga medlem-mar en större otjenst, än den, som nu är så öflig, att upphöja och beröma de svagaste försök i musik, poesi och bildande konst. Artisten bör vara stor, bör vara snille eller ock icke vara."

"Är detta icke för strängt? Kunna icke konst- verk äfven af underordnad värde ge njut- ning åt så väl artisten som allmänheten?"

"Svag kost kräfves af svaga magar och fram-

bringar sådana. Konstens högsta och egentliga lif är ett medlarekall; den skall förena himmelen och jorden, urbilden och verkligheten. Vår tid tyckes ha glömt detta, och blott genom kraftiga andar och verkliga konstverk kan detta minne återväckas. Ännu en gång, säg hvad du vill åt de unga konstälskare, som upplifva sällskapskretsarne med sånger och musik, som med taflor och verser pryda och muntra sina hem, — en gren af konsten är verkligen helgad till familjelifvets försköning, — men uppmuntra ej med ett ord den som ämnar sig att framträda i det offentliga, så framt icke afgjord talang och verkligt snille röja sig hos honom. Du har blott dermed hjälpt att dana en olycklig och onyttig meniska mer i verlden. Och ett fruntimmer! Hvilken kraft, hvilken ihärdighet, och dertill hvilken lycka, måste ej vara hennes, om hon skall kunna lyckligt kämpa mot de svårigheter, de hinder, som på konstens bana möta henne vid hvarje steg. Konsten är för den medelmåttige artisten en Tantals-källa, som

oupp-

oupphörligt retar hans törst, och oupphörligt flyr från hans läppar.”

”Och som derjemte stjal ifrån honom brödfödan, du har rätt; men denna unga Angelika har något i sina ögon”

”Jag medger det. Hennes blick talar ett helt annat språk än hennes teckningar.”

”Döm mig icke efter dessa!” sade en kristallren röst nära bakom oss, och Angelikas lätta gestalt sväfvade bort bland gästerne, som nu stodo tjockt i rummet.

I samma ögonblick tillsade Excellensen sällskapet att gå ut i salen, der allt var färdigt till uppförande af tablåerne. Det första som skulle framställas, var en scen: ”Pygmalion och Galathea,” komponerad af Angelika och spelad af en ung mycket lofvande konstnär, Herr Hugo L**.

Det varade en god stund, innan sällskapet hade intagit sina platser i salen. Ändtligen voro alla i ordning, med blickarne fästade på den eleganta ridån, som en stor praktfull ram

Nya Teckn. ur Hvardagsl. I. 2.

infattade; och en allmän väntande tystnad uppstod.

Ridån gick upp, och Galathea syntes på sin piedestal. Pygmalion tillber sitt verk i brinnande kärlek och smärta.

Ur hans själs innersta helgedom har det framgått, uppenbarelse af den Gud der bodde. Den skönhet, hans snille skådat, hon stod nu der, verk af hans hand, själ af hans själ, anda af hans anda, men stelnad, men kall och stum. Han hade skapat detta gudomliga väsen, och hon hörde honom ej, hon förstod honom ej. Pygmalions hjerta flammar omkring henne. Skulle en sådan kärlek, skulle lifvets glödande anda ej vara mäktig att genomtränga sjelfva marmorn, skulle den älskande konstnärns skapande kraft ej förmå uttala ett "varde ljus!" öfver denna slumrande värld? Detta rop, detta kärleksrop: "Galathea! Galathea!" måste det icke nå hennes hjerta? Pygmalion hoppas och förtvivlar ömsom.

Ler icke munnen, då hans öga i outsäglig bön hvilar på den? Klappar icke hjertat under hans hand? Tyst! Andas lion ej?"

Men nej, hon andas ej, hon ler ej, hon svarar ej! Stilla står hon och orörlig, men obeskrifligt skön och obeskrifligt rörande i sitt hvilande lif. Det är Eden, öfver hvilket ännu inga oroliga vindar framgått; det är Eva i skapelsens morgonstund, innan kärlekens anda rört hennes hjerta. Ingen smärta, ingen glädje är ännu der, alla lifvets pulsar hvila stilla. Men huru aningsrik synes hon ej! Lifvets engel tyckes stå så nära; blott en fläkt, och gudomlighetens afbild skulle andas, och en verld af godhet och skönhet är till: idealet är verklighet.

Pygmalion anropar gudarne:

"Odödlige gudar! i de stunder, då min känsla i andaktens heliga hänryckningar höjde sig till er och förnam glansen af er herrlighet, — det var då som hennes bild föddes i min själ. Jag har skapat henne en afbild af er, och i henne lefver nu jag. Hon är mitt ädlare sjelf, hon är det gudomliga i mig, hon är min anda, mitt allt. Helige gudar! gifven henne det lif, som är af er allena. Gudar, återgifven mig mig sjelf i henne! jag skall

eljest vid denna marmorbild, der mitt hjerta gömt sig, förtäras, förtråna! O gudar, denna skapelse är ju af er! Gifven henne makt att känna, att prisa er!"

"Jag är ensam på jorden; . . . jag äger mig sjelf ej mer! Mitt hjerta är der; min kärlek, min bön är der i henne, — mitt andra, mitt bättre jag."

"Se, hon är så schön! Skulle ej hon med sina leenden förherrliga jorden? Skulle ej hennes tårar förtaga kraften af allt ondt, af all smärta? Gudar, vigen in åt er detta tempel, ingjuten er anda, kärlekens heliga anda! Gifven lif, gifven salighet! Galathea skall ju tacka er!"

Pygmalion närmar sig åter Galathea, tårar glänsa i hans ögon. Hopp, smärta, brinnande kärlek, förtviflan fylla på en gång hans själ. Ännu en gång lägger han frågande sin hand på hennes hjerta, ännu en gång ropar han med kärlekens djupaste ton: "Galathea!"

På en gång genomilar en lätt rysning marmorgestalten; lifvets fläkt far genom dess lemmar. Brösten höjer sig till ett sakta "Ack!"

Galathea andas, hennes öga rör sig, hon lägger handen på sitt hjerta. Så står hon en stund liksom besinnande sig och lyssnande till lifvets underbara rörelser. Ett förtjusande leende öppnar hennes läppar. Ett uttryck af salig sjelfkänsla, af glad förvåning sprides öfver hennes anlete.

Lycksalige Pygmalion!

Så tror jag hvar och en af åskådarne tänkte, i det ögonblick Galatheas blick vändes aningsfull till honom, och ridåen föll. Så tänkte säkert isynnerhet Gref Alarik, som stod bakom Grefvinnan Augustas stol, och som tycktes vara alldeles fördjupad i Galatheas åskådande. I det ögonblick hon andades, såg jag hans öga låga; han bleknade och drog andan djupt. Grefvinnan Augusta sökte fåfängt förströ honom; han hörde henne ej.

Jag hade en granne äfvenledes förtjust, och lika talande som Grefve Alarik var stum. Det var den unga, stora, blonda mannen, som förut på aftonen gjort sig till för Adelaide. Han tuggade på ett näsdukshörn och utropade beständigt:

”Jesus! är hon något söt? Är hon förtjusande? Hva falles? Är hon icke det aldra gudomligaste på jorden? Ack! jag ville vara palln, som hon står på! Herre Jesus, hvad hon är söt!”

Några tablåer följde på scenen, som väckte ett allmänt intresse. Pullorne voro något obändiga att få till Rafaels englar; men, öfvertalta en gång med goda ord och löfte om konfekt, sammanknäppte de sina små, hvita händer, vände de ut och in på sina blå ögon, fingo dem äntligen riktade uppåt och sågo förtjusande ut.

Efter slutad representation förfogade sig sällskapet åter in i salongen, täflande om att berömma hvad de sett, bifogande en och annan lindrig anmärkning.

I salongen började åter Eriherrinnan Palmén presentera Angelika till höger och venter och truga på folk hennes ritbok, under de omvexlande benämningarne af allprunt, alpis, allputs, allba.

Men Adelaide sjöng, och hela sällskapet lyss-

nade till hennes sköna röst, hennes enkla och uttrycksfulla föredrag.

"Detta är sång!" hörde jag Gref Alarik säga till någon. Detta talar till själen, hvart enda ord höres och är meningsfullt uttaladt. Och inga broderier, Gud ske lof!

Adelaide slutade, och alla utom Gref Alarik samlade sig kring henne. Gref Alarik talade med Angelika.

Nu trodde Friherrinnan Palmin att stunden var gynnande, och kom åter fram med försäkringar att Angelika vore "så snäll," att flere professorer sett hennes albus och berömt det, o. s. v.

Adelaide, som märkte Angelikas förlägenhet, sprang ifrån dem, som omgäfvade henne och till Angelika, fattade hennes hand och sade:

"Kom, kom med mig; jag vill visa er något vackert!" och hon förde henne hastigt bort uti ett annat rum. Jag följde dem in i ett kabinett, prydt af vackra oljetaflor och lefvande blommor.

Här stannade Angelika, och betraktande A-

delaide med ett uttryck af glädje och beundran utropade hon:

”Hvad du är skön!”

Något förvånad, men med naivt och oförstäldt nöje svarade Adelaide:

”Tycker du? Det var roligt.”

”Och du är så god som skön. Jag måste rita af dig!”

”Ack gerna!”

Papper och blyertspennor lågo på ett bord. Teckningen börjades genast.

Härunder församlade sig en del af sällskapet i kabinettet. Den unga, blonda mannen ställde sig bakom Angelikas stol, att betrakta Adelaide, och yttrade sin förtjusning öfver henne:

”Ack hon, den söta, gudomliga, — hon skall ritas af, och jag skall be att jag får porträttet, och jag skall låta gravera det, och hela verlden skall se, huru söt och gudomlig hon är, och hela verlden skall tillbe henne. Ja, ha! hela verlden skall tillbe henne som jag.”

"Tyst, Otto!" — sade Adelaide, — "du stör oss. Gå din väg, söta Otto!"

Jag undrade storligen, hvem söta Otto var. Han aflägsnade sig något, men alltid med uttryck af tillbedjande.

Fråga uppstod mellan några af sällskapet öfver en af taflorna, föreställande ett ämne utur Grekiska mytologien. Gref Alarik berömde den. Någon sade:

"Jag måste blott beklaga, att en stor mästare väljer ett sådant ämne för sin pensel. Borde icke konstens syfte vara att förherrliga det moraliskt goda? Och hvad godt, hvad förädlande intryck kunna väl taflor som denna åstadkomma; äro de icke snarare sedeförderfvande?"

Gref Alarik log tankfullt. "Grekerne" — sade han, — "hade en djup och liflig åskådning af gudomlighetens förhållande till naturen. De kände att dess väsende var att införlifva sig med hela skapelsen, att gjuta lif i alla dess särskilta former. Det är denna åskådning, som framträder i deras mytologi, som försinligar sig i den bildande konsten,

för hvilken den är en så rik källa? Med dess verkan på fantasien, har väl äfven den bildande konstens blomningstid upphört.”

Angelika spratt till, hon såg opp, hennes mörka ögon blixtrade. Efter ett ögonblicks uppehåll återtog hon sin ritning.

”Bokstafven dödar, anden gör lefvande,” — sade Grefvinnan Augusta. — ”Vi se nu den förra, utan att fatta den sednare, och det förorsakar skefva omdömen.”

Dessa ord hade gjort nöje, om de blifvit med mindre hårdhet utsagde.

”Grekland, o Grekland!” utropade en liten herre med stora adels-epåletter, — ”det var verlden för poesi och konst, för allt skönt och gudomligt! Dess tid är förgången, för att aldrig mera återkomma. Huru skönt säger icke detta Schiller i sitt poem Greklands Gudar!”

Jag hade redan vid början af samtalet sett honom leta i en tom af Schillers verk, som låg på bordet, och nu läste han högt upp: ”Die Götter Griechenlands.” Man hörde honom med nöje, ty han läste väl, ehuru med

någon tillgjordhet; och den store skaldens ord kunde i alla fall ej förfela att göra intryck.

”Huru skönt, huru förträffligt är icke detta uttryck: ”die entgötterte Natur!” — utropade den lilla mannen med epåletterna, sedan han upphört att läsa. — ”Huru träffande målar det icke vår närvarande naturverld! I mytologiens sköna tider, då lefde allt, då såg man i hvar källa en najad; under lagerns bark klappade Daphnes hjerta, Tantals dotter doldes uti stenen, bäcken svälde af Demeters tår. I hvart träd gömde sig en dryad, genier logo ut blommornas kalkar, allt, allt talade om ett gudaväsen!”

Sedan han på detta vis i prosa gifvit oss ragu på ”Greklands gudar,” fortfor han:

”Och nu, mitt nådigaste herrskap! nu i våra upplysta tider, hvem faller det in att se i en sten annat än en sten, i en källa annat än ett godt drickes- eller kokvatten? Det sköna af ett träd är att det ger ved för att elda spisen, och blommorna tänker man på med nöje, blott om de duga att lägga på bränvin,

för bulor och skråmor, eller att bereda ältkurer," o. s. v.

"Låt mans detta vara opåtaladt!" — sade Fröken Greta, hjertligt skrattande. "Liljekovalsbränvin är rätt delikat! Det har nyli- gen botat mig för en blessyr." Och hon visade ett litet ärr på sin feta, något stora, men fullkomligt skönt formade hand. Sällskapet skrattade. Gref Alarik log åter tankfullt och såg på Angelika, som hade stigit upp, och i hvars anlete en sällsam rörelse visade sig. "St!" sade han, ty hon tycktes vilja tala. Sällskapets blickar följde ovillkorligt hans. Angelikas stora ögon tindrade, under det de blickade framför sig, såsom hade de sökt genomskåda ett djupt mysterium. Hon bleknade, och en lätt rysning genomfor hennes lemmar; slutligen såg hon fullt och klart upp på de kringstående, och sade med en röst, underbart klar och genomträngande:

"Och skulle verkligen denna gudaverld vara försvunnen ur naturen? Visa icke just dessa välgörande krafter, som förborgas i hennes alster, att gudomligheten är der och ta-

lar som förr till människorna, om ock de stundom glömma gåfvornas skönhet för den nytta, de hämta af dessa."

Gref Alarik såg på henne med ett leende, fullt af tillfredsställelse, mannen med epåletterna gapade förvånad, och Angelika fortfor med ett lugn, fullt af inspiration:

"Gudomligheten ger sig åt sin skapelse, införlifvar sig med densamma.... o! detta måste vara en evig sanning. Är det någon ibland oss, som icke känt Gud i naturen, som icke läst hans ord der? Men annorlunda ger sig Gud tillkänna i kristna uppenbarelsen än i Grekiska myten. Såsom Gud genom Ordet ger sig åt församlingen, så ger han sig i solen åt naturen, och människa och blomma dricka vid samma kärlekskälla...."

Angelika tystnade och tycktes besinna sig, så fortfor hon med ett strålande leende:

"Då solen på himmelen spisar, välsignar och kommunicerar plantorna med sin värma och sitt ljus (ty hvad solen ej välsignar och helgar, det har ingen kraft), säger hon dem: "tager och äter, detta är jag!" Men hon söm-

dersliter sig icke i dessa otaliga hostier, utan blir på himmelen densamma*)."

Angelikas ögon strålade vid dessa ord af en öfverjordisk glädje. Gref Alarik tog hennes hand och tryckte den. Hugo L. log försmädligt.

"Charmant!" — sade Hans Excellens med en halfqväfd gäsp, — "rätt vackra sentimanger!"

Ett otydligt sorl gick ibland sällskapet. "Vackert!" sade några. "Fasligt öfverspändt!" sade andra, "fasligt exalteradt!"

Grefvinnan M., som stod vid bordet midt emot Angelika, lutade sig framåt och räckte henne handen; tårar glänste i hennes sköna ögon, i det hon varmt och lifligt sade "tack!"

Fröken Greta deremot betraktade den unga flickan oafvändt med en skarp och pröfvande blick.

I Adelaides öga stod en tår, och en ögonblicklig blekhet hade förjagat rosorna på hennes kinder. Teckningen af hennes porträtt var nu fullbordad och var i Gref Alariks

*) Denna tanka tillhör Franz Baader. Se Vierzig Sätze aus einem Religiosen Erotik. *Utg. ann.*

hand. Han betraktade den med oförstådtt nöje.

”Ni har icke tecknat i det album jag nyss såg,” sade han till Angelika.

”Jo!” svarade hon, ”men för tre år sedan; jag var ett barn då, min själ låg i linda.”

”Hvarföre då ha medtagit det? Hvarföre visa det?”

”Friherrinnan Palmin” sade Angelika rodnande.

Gref Alarik höjde på axlarne. ”Detta är förträffligt!” sade han, i det han jemförde teckningen med originalet, som nu hastigt återfick sina sköna färger: ”likt och tecknadt med frihet och behag.”

Adelaïde nickade gladt åt Angelika. I detta ögonblick sade man till om supéen. Jag var lycklig nog att få till min bordsgranne den herrn, som tycktes vara närmare bekant med Gref Alarik, och jag hoppades af honom få veta något mera om denna så utmärkta person. Jag bedrog mig ej heller. Vänligt och öppet besvarade han mina frågor.

”Gref Alarik W.” — sade han, — ”är en

af de förträffligaste och ovanligaste menniskor jag känner. Han har tjenat med utmärkt tapperhet i Tyska kriget. Då Sverge fick fred, tog han afsked och drog sig helt och hållet ur verlden. Sedan lefde han ensamt för vetenskap och filosofi, på ett gammalt familjegods, som han emottog förfallet och skuldbelastadt. — Bränn er inte på buljongen! Ah! jag ser ni har kall mjölk. — För att betala verkligen behöfvande kreditorer, sålde han allt hvad han ärft af dyrbarheter från sina föräldrar, och lefde i många år högst indraget, och jag tror äfven fattigt. Nu har han förbättrat sitt gods, som dock ej är stort och gör honom ej till någon Kresus. — Åh ostron, ostron, Gud ske lof! och de läckraste hjerpar! Denna à la daube är värdinnans krona. — Nu säger man att han kommit ut i verlden, för att se sig om efter ett rikt parti, — men det tror jag ej.”

”Och hvarför icke?” frågade jag.

”Madeira eller portvin, min nådigaste?”

”Han är ej den man,” — svarade min granne, under det han fyllde sitt glas, — ”icke

att jag finner det minsta orätt uti att söka få sig penningar och fru på en gång; — jag håller just på att sjelf göra detsamma; — men Alarik har sina egna idéer. Han är en ovanlig och en förträfflig man, en verklig lejonnatur, och jag har blott det emot honom, att han är för egen, för envis, sträng och obeveklig ända till hårdhet emot andras svagheter. — Förlorade ägg med champignoner, lite matt! — Han tror att viljan, ankrad vid säkra grundsatser, kan råda öfver hela lifvet, öfver det minsta såsom öfver det största. Han vet med sig sjelf ingen svaghet, intet vacklande emellan rätt och orätt; derföre kan han ej förlåta det hos andra.”

”Är det då alltid så lätt,” frågade jag, ”att särdeles för andra bestämma hvad som är rätt eller orätt?”

”Fråga Alarik, fråga Alarik! Han skall säga er det. Jag tror att, för att mildra hvad som är för skarpt, för hårdt hos honom, för att göra honom verkligen fullkomlig, det blott felas honom ett — delikata lamkotletter med gröna ärter, min nådigaste!”

”Delikata! Och detta ena är?”

”Att älska, att älska en mild och älskvärd kvinna.”

”Har han aldrig älskat?”

”Aldrig! En olycka, som hände hans bror, tyckes ha hittills afskräckt honom från kärlek och giftermål. Han ville, sade han, göra vetenskapen till sin älskarinna och sin hustru. Nu har han lefvat nära ett dussin år tête à tête med henne; — och Gud vet om han ej börjat finna henne något ledsam, en smula frusen, så kan jag tycka. Man säger, att han nu skall gifta sig med Presidentens styfdotter, Grefvinnan Augusta U. Nå, hon är vacker och gräsligt rik och lär icke hata honom; — men nog vet jag en hustru, som bättre skulle passa åt honom.” — Kall gädda med kräftstjertar nästan salt aj, aj!”

”Ock hvem då?”

”Just den goda, sköna engeln, som han nu talar vid.”

Jag såg Gref Alarik luta sig öfver Adelaides stol; de skrattade båda.

”Minsann ett vackert par!” fortfor min granne. ”Bevars hvad det är roligt! Jag har ej sett honom skratta så hjertligt efter hans brors död. Låt oss nu se oss en smula omkring på det öfriga goda folket här vid bordet. Hvilken lyx i kläder och i mat, min nådigaste! — våra finanser måste gå under, — vi måste bli ruinerade samt och synnerligen. Hvad är det här? Ostron med höns! för andra, tredje, fjerde gången; välkomna J ostron! Man kan ej lefva utan ostron. Ser ni den unga flickan der

”med fingrar som snön att förblända
En vinge af kycklingen bröt,”

med det bleka, fina ansigtet och uttrycket af på en gång qvickhet och godhet, som med så innerlig beundran betraktar den sköna Fröken Adelaide? Tror ni väl, att lycka och menniskor ha gjort allt för att skämma bort henne — och ha ej kunnat lyckas. Hon låter aldrig bli att glömma sig sjelf för andra. Den unga herrn, som står bakom hennes stol, tyckes ha henne i ganska godt minne.”

”Har ni ej anmärkt,” frågade jag, ”att den inbördes afund öfver hvarandras företräden, som man så länge och så mycket förebrått fruntimmerna, tyckes vara alldeles försvunnen ur samfundslifvet, särdeles bland de unga? De äro verkligen nu de första att gifva gärden af hjertlig beundran åt den ibland dem, som blifvit utmärkt begåfvad. Liljan och Rosen strida ej mer, utan hylla hvarandra och bli skönare deraf; violetterna dofta anspråkslöst vid dessas fötter och blicka vänligt hylande upp.”

”Åh, Gudbevars! ingen fråga; världen blir allt mer och mer moralisk. Serra tre! Tant Gunilla med en turban, som Mahomet ej kunde ha präktigare! För tjugu år sen en smal flicka, som födde sig af morgondagg och persilja, nu en stor fru; är det ej underligt, att man säger stor fru i en helt aman bemärkelse än en stor man; — hon äter af hvarenda rätt med skarp konnessörs-tunga och tänker dervid på sin supé i nästa vecka. Jag hoppas hon bjuder mig, — Pudding? det var ledsamt! Nej, jag tackar! — Friher-

rinnan B., chärmant vacker i afton! och hennes man jaloux som vanligt på den der lilla ljusa herrn, som visst aldrig tänkt på något ondt, men som blifvit mannens bête noire. Se det förlofvade paret, som har flyttat smekmånaden före brölloppet! Hm! Aj, aj! der stötte tvenne betjenter ihop! Gud bevarre steken! Den der unga frun tycker jag det är synd om; hon söker vara munter, men är blek och förmår ej äta: — kommer sig deraf, att hennes man sitter vid spelbordet och tar maten ur mun på hennes barn, eller på andras, — hvilket ej är bättre. Nej se på Mamsellerna Tr***, som äta kalkon och kackla! Och fadern, som äter upp dem med ögonen och ser på jorden ingenting förträffligare än sina döttrar. De äro ”märkvärdiga, märkvärdiga,” säger han. Det är allt märkvärdigt En lycklig familj! Ni dricker väl ändå ett glas bischoff! Min nådigaste, här ha vi nu Ætna; beundra i denna glacekaka konstens förmåga att förena kallt och varmt, och att medelst det angenäma förstöra aptiten, som enkannerligen kommer af helsan. Se

hur ängsligt mamma der borta vinkar åt sin unga dotter att icke äta, huru vänligt denna lägger bort skeden, som just var stadd på resan till munnen. En sådan dotter vore just min sak. En bra vacker samling af folk ha vi här.... hör hvilket sus och brus — alldeles som i en bikupa, då den vill svärma. Det är ändå underligt att människorna orka tala så oupphörligt. Fruntimmerna kläda sig verkligen väl nu för tiden — en elegans utan flärd, ett behagligt lagom, — utom hvad ärmarne vidkommer, de stöta både mina ögon och axlar. Men se de ungas hufvuden huru täcka i bart hår, så enkelt uppsatt! — Herre Gud! de äro bra vackra. Får jag lägga för er gelé? Bakelsen är visst från Behrends. Den här supéen är verkligen fiffig, — jag är just nöjd med den. Sköna persikor! Hvad befaller? Huru? — Ni äter hellre renetter! Nå det är godt att alla ej falla med sin smak på detsamma. Undra nu intet på att jag tar så bra med konfekt för mig. Det är för mina stackars små barn,

— som jag hoppas få innan tio år härefter. Man måste vara förtänksam i våra tider.”

Supéen var slut och vi stego upp ifrån bordet. Jag önskar att alla gästerne måtte varit lika väl trakterade som jag. Läsare, Stockholmsbo! Du har varit med på supéer, och vet således att efter maten sällskapet aldrig har någon ro, det sätter sig ej till hvila, utan delar sig i små grupper och står och småspråkar, till dess vagnarna och afskedsstunden kommer. Du kan således utan fruktan att bli invecklad i för långa samtal följa mig ut på en liten flygande kosa omkring dessa blomgrupper, och der vi förnimma någon droppa vishet eller rolighet, något af lifvets honungsdagg, låt oss stadna att suga den. Hvad måne denne gode herrn så ifrigt ordar om för dessa damer? Lyssnom!

.... ”uppoftning, sjelfförsakelse! Toma ord! Det ges ingen sjelfförsakelse! Allt hvad meniskan gör och låter, gör och låter hon blott af egennyttan. Ja, den högsta, den kristligaste dygd är ej annat än väl beräknad egennyttan:

”en Jude är Tron

Sätter in en minut och tar evighetssumman
till rof.”

Driffjedern till alla våra handlingar, goda eller onda, är egennyttä.”

Ett fruntimmer, hvars ansigte ej utmärkte sig genom något annat än dess bleka färg, och det uttryck af nästan heligt lugn, som hvilade öfver detsamma, och som isynnerhet sken ur tvenne milda ljusbruna ögon, sade mildt leende:

”Man hör att ni icke älskat!”

”Och hvad,” svarade ifrigt hennes motståndare, ”hvad är kärlek, hvad är vänskap annat än egennyttiga passioner? Vi älska ett föremål derföre att det är oss behagligt, att det ger oss njutning, och för det vi af dess ömhet och tillgifvenhet vänta förökade ämnen för vår sällhet.”

Det bleka fruntimret teg en stund med nedslagna ögon, såsom hade hon pröfvande skådat ner i sitt hjerta; så höjde hon dem åter fuktiga men glada, och upprepade i det hon
flyktigt

flyktigt rodnade, med en ton af innerlig visshet:

”Nej! Ni har icke älskat!”

Härefter svarade hon icke mer på den mängd af bevis för egennyttans regentskap i verlden, som ännu förelades henne.

I kabinettet ha några unga fruntimmer församlat sig. Den unga feta, rikt klädda Grefvinnan L** kastar sig vårdslöst och välbehagligt i en emma. Den unga Fru T. står framför trymå'n och ordnar sina lockar.

Grefvinnan L. Hvilken värme! jag förgås! Hvad det är gudomligt, en emma! Man kan ej lefva utan en emma. Jag får snart en af rödt sidan med fransar. Har du en emma, Sofi?

Fru T. Nej! Jag är fattig.... jag!

Och ett leende, uttrycksfullt af denna sällhet, som är lifvets bästa rikedom, öfvergöt hennes cherubs-anlete med förtjusande glans.

Den ädle och snillrike Exellensen W***r berättar för Fröken Greta en anekdot. God-

Nya Teckn. ur Hvardagsl. I. 3.

het, blott enkel anspråkslös godhet är det som hans berättelse illustrerar. Fröken Gre-ta lyssnar med uppmärksamhet och nöje; och se'n talaren slutat, säger hon med finhet och behag:

"Om snille och qvickhet alltid stodo skylt-vakt för godheten, så skulle den kallas hvad den är.... Excellens!" Och hon böjde lätt hufvudet för den ädle berättaren.

Vi stadna, mine läsare, ty vagnarne rulla och damerna niga, och herrarne buga; det är tid att skiljas.

I rummet, der man satte på sig kapporna, såg jag Grefvinnan Natalie hastigt nalkas Angelika, räcka sin hvita hand fram under hermelinsbrämen och fatta hennes. "Vi måste råkas åter," sade hon, "kom till mig i mor-gon, så få vi talas vid."

"Jag går ej ut," sade Angelika med någon stolthet, "jag har ej tid."

Grefvinnan Natalie förde henne något afsi-des och sade:

"Om två dagar reser jag ut på landet till min slägtinge Excellensen G*** vår värd i

afton. Får jag taga er med mig dit? Han har sköna samlingar af konstverk, — — — nå! får jag ja?"

Angelika betraktade oviss och kall den behagliga Grefvinnan. "Min far...." sade hon tvekande, "min tid...."

"Aha! svårigheter! så mycket bättre! Jag tycker om att strida med sådana. Jag skall eröfra er! Vänta mig säkert i morgon." Och borta var hon.

"Har Angelika sitt allputs med?" frågade orolig Friherrinnan Palmin, i det hon steg i vagnen. "Tänk om det blifvit fäldt på gatan!"

"Amen! Må så ske!" sade Fröken Greta, i det hon gäspande fördjupade sig i vagnshörnet.

Mitt första ord sen vi kommit hem var för att fråga hvem "söta Otto" var?

"Otto!" ropade Adelaide, "unga Otto, min kusin och min fästman!"

"Fästman?!" upprepade jag förvånad.

"Ja, för detta. Vi äro uppväxta tillsammans och lekte som barn fästmö och fästman."

"Leken kan bli allvar," sade Presidenten betydningfullt.

Adelaide svarade ej, men bet sin underläpp, som sedan likt ett körsbär svällde fram, lika trottsigt som vackert.

Den stackars Edla kom hem lika tyst och trumpen, som hon farit bort. Jag hade ej sett under hela aftonen ett gladt eller vänligt uttryck i hennes ansigte.

Dagen derpå, efter en undervisning af tre timmar öfver salig Presidentskans principer i uppfostran, som jag å nyo med en slags uppbyggelse afhörde, lät Presidenten mig kasta en blick in i familjens angelägenheter.

"Vi skola," sade han, "bjuda Gref Alarik till vårt hus och söka göra det angenämt för honom. Augusta kommer att vara mycket här. Hon är ännu för ung, att ta emot herrvisiter ensam; och jag önskar mycket ett parti emellan henne och Grefve W. Det vore på allt sätt passande, och jag tror äfven de å ömse sidor äro böjda därför. Hans karakter är lika så utmärkt som hans namn och rang,

och hans ringa förmögenhet blir intet hinder, ty hennes är ganska betydlig."

"Adelaide blir väl Friherrinna G** innan kort. Otto och hon passa i alla afseenden för hvarandra. Adelaide behöfver en rik man, ty hon har ett begär till prakt och nöjen, som hennes skönhet och hennes belägenhet i verlden berättiga henne till. Uti en trång krets, med ringa förmögenhet, skulle Adelaide bli alldeles olycklig. Emellertid vill jag ej brådstörta saken; sådant der fogar sig bäst på egen hand."

"Jag tycker om sakta mesyrer, Mamsell Rönqvist. Med tålmod och litet diplomatisk finhet, kan man vara viss på att säkrast leda människor och saker dit man vill. Min svåger och jag äro grannar på landet, — i sommar träffas vi ofta, — de unga plocka blommor tillsammans, äta smultron tillsammans, höra gräskäran och grönsiskan.... i höst tänker jag vi ha bröllopp. Emellertid ser jag nu gerna, att Adelaide följer med min svägerska ut i stora verlden emellanåt, då hon begär hennes sällskap."

Presidenten förkunnade mig äfven, att om två dagar skulle Baronessan G***s födelsedag firas. En fest skulle ges på hennes landt-gård, en mil ifrån staden, och Presidenten föreslog mig att följa hans döttrar dit, hvartill jag glad samtyckte.

Vi reste på den utsatta dagen. Adelaide var så glad, så älskvärd, så öm mot Edla, att hon ej kunde motstå denna unga vårsols inflytande. Hon var, under resan i det vackra klara höstvädret, gladare och vänligare än jag ännu sett henne.

Anlända till Excellensen G***s praktfulla slott mottogos vi på trappan af Excellensen och af Otto, som, utom sig af förtjusning, föll på knä för Adelaide. Se'n vi i de rum, som voro beredda för oss, ordnat toiletten, fördes vi af Baronessan ner i biblioteket, der sällskapet var församladt till thé. Der, omgifna af böcker och blommor och taflor, vandrade samtalande Grefvinnan Augusta och Gref Alarik. Presidenten gick genast att uppvakta sin beundrade Grefvinna M., som helt förströdd lyssnade till hans artigheter; Fröken

Greta satt halfliggande i ett soffhörn, såg på sina vackra naglar, och kastade då och då med sina svarta ögon en märkande blick på personerne i rummet. Tyst, men med leende mun och inspirerad blick, sväfvade med sylfidens lätthet från konstverk till konstverk Angelika.

Och födelsedagen kom, och med den en mängd af grannar, och gratulationer, och verser, och bal och illumination; men mig lyster icke nu att tala om födelsedagar, om verser så platta, och gäster så matta, och nöjen, som trötta, och lampor, som slockna, mig lyster spänna vingen (gåsfjädern) till högre flygt och orda en smula om

Snille.

”Denna gudomliga gåfva med sitt rena öra, der himmelen uttalar sina under, sin fria melodiska tunga, som utan ansträngning med naturlig lätthet reproducerar dem för verlden . . .”

Ur ett bref af B.

Till biblioteket stötte en rotunda, der statyer och byster af stora snillen och konstnä-

rer voro uppställda. Det var här som Angelika tillbragte sina stunder, då hon kunde göra sig fri ifrån sällskapet.

Baronessan, som gerna ville draga parti af hennes talang för sina gästers nöje, föreslog henne den ena efter den andra att rita af, hvilket äfven, som hon sade, ej kunde vara annat än ett nöje och god öfning för den unga konstnärn sjelf. Angelika hörsammade kallt, gjorde med otrolig hastighet en mängd vackra porträtter, men emottog allt beröm, allt smek och smicker med den fullkomligaste likgiltighet; det var ej ovänlighet, ej stolthet, ej förakt; hon var mild och lugn, men alldeles likgiltig; och då hon kunde, smög hon sig ifrån dem, som omgäfvö henne och in i rotundan. Hela timmar tillbragte hon här i betraktande af dessa marmorstoder, der snillet förevigat snillet. Ibland läste hon, omgifven af dessa ädle döde, tysta som grafven och dock talande om lifvets djupaste hemligheter, oftare var hon sysselsatt med deras aftecknande, och då hon satt med sin penna och sin ritbok i handen, kunde rummet vara fullt af folk,

kunde talas hvad som helst omkring henne och hon visste intet derom. En bild, en tanke, som alltid återkom i Angelikas ritböcker äfvensom i hennes större taflor var den af en engel; det tycktes, såsom föresväfvade en öfverjordisk skönhet och helighet hennes fantasi, och hon sökte uttala sin åskådning. Det tycktes ligga hos henne ett oupphörligt sträf-vande att förverkliga ett ideal. I hennes kompositioner voro ofta stora fel, särdeles i figurernes teckning; men mera uttryck, mera skönhet i blickar och leenden, mera lif öfverhufvud skulle man kanske fåfängt söka äfven hos de största mästare. Gref Alarik måste medgifva det, och äfven på Adelaides begäran erkänna spår af detta lif i det olyckliga "allputset," som han först så föraktfullt förkastat.

Angelika var en ganska ovanlig varelse. Tyst, djupsinnig och sluten, tycktes hon vara helt och hållet öga och öra för lifvet. Det kostade henne bemödande att yttra sig i ord; då någon känsla, någon tanke mäktigt fattade henne, gjorde hon det ibland, såsom

drifven af en ande, hvars makt hon ej kunde emotstå, men hela hennes varelse var skakad i sådana ögonblick; hon bleknade, och hvad hon sade bar stämpeln af en djup inspiration. Efter sådana stunder brast hon ej sällan i tårar, var orolig och utmattad. Då såg hon gerna Adelaide bredvid sig och, betraktande hennes skönhet, uttrycket af glädje och godhet i hennes unga anlete, blef hon lugnad och stärkt.

En afton satt hon i rotundan vid Linnæi fötter, läsande med en uppmärksamhet, som vittnade om att hon sög lif ur boken. En mal, i samma ärende fördjupad, satt med dammiga vingar på bladets kant och arbetade på "Platos Republik." Sokrates grinade deröfver ifrån sin piedestal, och Hebe log stilla och sorglöst der bredvid. En glödande aftonrödnad upplyste Angelikas ansigte, och upplyste orden i boken, på hvilka hennes ögon hvilade flammande ock tankfulla. Sokrates söker föra sina lärjungar närmare åskådandet af det goda och Adeimantos säger:

"Du kallar det dock ej lust?"

Och Sokrates svarar:

”Synda ej! utan betrakta ännu närmare dess afbild.”

Underliga tankar uppstego härvid i Angelikas själ, aningar, dem hon ej förmådde reda. Hon såg upp till de vise af marmor omkring henne, men nu förekommo de henne bleka och stumma. Rummet blef henne trångt och qvaft, hon öppnade dörrarne från rotundan till terrassen, betraktade eldhafvet i vester, der solen nu stilla sjönk ned, och lät den svala aftonvinden spela kring sina kinder och lockar. Hon märkte ej att en del af sällskapet församlat sig i rotundan, att man såg och undrade på henne, att man såg och undrade på boken, som hon lemnat uppslagen på den store naturforskarens knän.

Någon sade: ”jag begriper ej hvad hon skall göra med en sådan bok. Skall den lära henne att måla bättre?”

”I sanning, jag tror det!” sade Gref Alarik leende.

”Jag tror mig förstå hvad ni menar,” sade Grefvinnan Natalie. ”Men är det icke snillets lyckliga förmånsrätt att veta, utan att behöfva

lära; att frambringa det gudomliga utan att ha forskat öfver dess väsen? Den genialiska konstnären skapar det sköna, utan att förstå det."

"Men icke, utan att känna det," svarade Gref Alarik; — "djupt känna det i sin själ. Icke likt biet skapar konstnären, han vet hvad han gör, hans kraft är ej instinktens, utan den vakna, den medvetna andens. Han är ej blind, han är clairvoyant.

"Men just denna anda är ju en omedelbar gåfva af himmelen. Denna gudaflamma är medfödd i konstnärens själ och har ingenting att få af jorden. Snillet är döpt med eld, döpt till sjelfständig kraft, evigt hämtande ur sin inre rikedom, evigt alstrande såsom Gud. Det äger lif i sig sjelf och är oberoende af allt."

"Icke oberoende af allt!" svarade Gref Alarik. "Äfven den himmelska lågan skall slockna, om icke kunskap och kärlek gifva den näring. Hvad är som konstnären söker framställa, då han förstår sin kallelse och söker det högsta? Är det icke fullheten af det lif,

som är i anden och i naturen? Men för att fullt fatta det, för att fullt fattas deraf, måste han försänka sig deri och upptaga det till sitt. Är det icke just derigenom att fröet fördjupar sig i elementerna, som det utvecklar sin inre verld i växt och blomma? Lycklig den unga konstnär, som af filosofien låter sig vigas in i de mysterier, dem han är ämnad att i kraftfulla verk uppenbara; lycklig om en ädel kärlek öppnar och eldar hans själ! Hans nation skall då med glädje och tack lyssna till hans sånger, eller skåda hans bilder, och ej som nu med skäl klaga att tiden frambringar blott knoppar, men inga blommor, att så mången skön låga tändes och slocknar nästan på en gång."

Gref Alarik drog sig tillbaka efter att ha sagt dessa ord, och sökte med ögonen Adelaide, som hämtat Angelika in ifrån terrassen. Talande halfhögt om "extaser, och bröstvärk och snufva," stängde Fröken Greta hårdt igen dörrarna.

Angelika satte sig, och med hufvudet lu-

tadt mot handen, betraktade hon ömsom-de talande.

”Om kärlek hjälper att måla och skrifva vers,” sade en herre af sällskapet, ”så är giftermål en säker död för dessa talanger. Jag försäkrar herrskapet, att som ungarl gjorde jag vers, trots Franzén och Tegnér; men nu — — — hustru och barn, och åkerbruk, och fårafvel, m. m., m. m., det torkar ut den rikaste vena!

Grefvinnan M. anmärkte torrt, att Franzén och Tegnér voro båda gifta och skötte vigtiga borgerliga embeten.

”Hvad filosofi och platonisk kärlek beträffar,” sade Hugo L** med den glödande och orena blicken, ”så skall jag väl akta mig att med dessa bördor belasta och nedtrycka min fantasi. En glödande fri och obunden fantasi, — se der konstnärens sanna rikedom! Med denna skall han uppnå det enda, som är värdt att sträfva efter. Han skall smickra människornas sinlighet och fåfänga, och vinna mycket — penningar!’

"Penningar?!" utropade förvånad och föraktfull Grefvinnan M.

"Medel till njutning;" sade leende Hugo.

"Jag tror," sade ett åldrigt fruntimmer, med milda anletsdrag, "att Gud gifvit åt människan de sköna konsterna, för att förhöja hennes njutning af lifvet, och ser ej hvarföre man behöfver för dem söka ett högre mål än detta. Då jag i mina rum ser täcka landskap, behagliga familje-scener, då jag omkring mig ser porträtter af mina barn eller af personer, dem jag älskat och förlorat; — då prisar jag konstnären, och tackar Gud för den sköna gåfvan af konsten."

"Den bildande konsten," sade med bestämdhet en gammal herre, "har intet värde för människan, utan i den mån hon reproducerar hennes älsklingsföremål. För Nådi Frun har hon värde genom det hon gör porträtter af Nådi Fruns vänner. Jag köper ingen tafla, om inte den föreställer hästar, och min bror Gösta ser ej på en målning, om inte den bjuder honom smör, ost och limpa samt ett godt glas öl. Ha! ha! ha! ha!"

”Öfverhufvud,” sade en annan, ”torde väl konstens högsta uppgift vara, att troget återgifva det verkliga lifvets uppträden; blott så kan konsten blifva af nytta och värde för menniskan, ty blott så har den sanning för henne och förvillar ej hennes fantasi medelst engla- eller djefla-beläten, som blott tjena att göra henne trånsjuk eller spökrädd. Också lefve den Flamandska skolan!”

”För min del,” sade den rike v. S., ”ger jag inte två styfver för dem, som måla af lifvet eller sätta det på vers. Jag vet litet jag hvad ett snille är; jag har just ett stycke sådant till son och tackar ödmjukast för den grannlåten, — duger till intet!”

”Kanske just för det han är ett ”stycke?” sade halfhögt Fröken Greta till Grefvinnan M.

”I sanning,” sade denna, ”är konsten så litet, så hvad är då snillet?”

”En lysande meteor!” sade ett ljus hufvud.

”Hvarför hyllas det af jorden som en gud?”

”Menniskorna älska det lysande, som slår dem i ögonen. Jag tror man vid en lugn undersökning skulle ha svårt att sägä, om snillet

verkligen är till någon nytta i världen. Den flitige medborgaren, den lugne tänkaren, den goda människan, verka mer till samhällets väl än det mest lysande snille."

"Låt oss se detta närmare," sade Grefvinnan M.; "låt oss fråga: hvad ger snillet åt världen och människorna?" Hon såg härvid på Angelika, och allas ögon riktades på den unga flickan, som tycktes beherrskad af en underlig rörelse. Hon hade rest sig upp och gick med sakta steg fram inom kretsen af människor, som stod kring Thorvaldsens Lyrspelare, hvilken på ett altare af spräcklig marmor upptog midten af rotundan. Hennes kinder blefvo allt blekare och blekare, hennes blick strålade dunkelt, rysningar genomilade den späda gestalten, och hon måste stödja sig mot altaret. Der stod hon stilla en stund och tycktes lyssna till ord, ej hörbara för någon annan. En ovilkorlig rörelse förde kretsen omkring henne att hastigt vidga sig. Alla betraktade henne med häpnad, utom Fröken Greta, som vände sig bort med ett uttryck af ledsnad, sägande: "Hvad skall upp-

tåget vara till?" och hon aflägsnade sig. "Sådant tål jag inte," fortfor hon derunder, "men flickan tycker jag allt om."

Gref Alarik gick närmare den unga hånryckta och upprepade till henne med en röst, som påkallade svar, Grefvinnan Natalies fråga:

"Säg oss, Angelika, hvad ger snillet åt verlden?"

Angelika såg på honom. Hennes ögon tycktes vara större än vanligt; sedan blickade hon stilla omkring sig, hennes bröst höjde sig, hennes ögon fylldes af tårar. Hennes själ var öfverfull, hon led och underlåg den mäktiga anden i hennes inre. Då hon äntligen talade, var det ej lugnt, — tankarne kommo fram liksom blixervis och i brutna, oordnade satser:

"Glädje, glädje åt verlden. Glädje åt hvar människosjäl. Ljus i det framfarna, kraft åt det närvarande, hopp för de kommande dagar."

"Har ni sett grafvarna och ruinerna på jorden? Har ni sett släkten och troner försvinna, och de som öfvade hjältebragd och kär-

leksverk sjunka i det tysta, — och aska betäcka de herrliga templen, och dimmor ligga och drömma på hjeltarnes grifter, och allt, allt förgå ur verkligheten?!!”

”Men hvem är den herrlige, som med flammande blick skingrar dimmorna och låter de döde uppstå i förklarade gestalter? — Den odödlige sångaren, som bevarar nationernas minnen; deras kamp, deras seger, deras sår, deras förvärfvade skatter, och låter tidehvarf ärfva tidehvarf; som låter oss än i dag gråta öfver den sorg, glädjas öfver den herrlighet, som sen årtusen ej mera är?!! Klara morgonrodnad öfver den verld, som i natten sjunkit; snille, det är du!”

”Då snillet talar, då vidga sig nationernas bröst. De andas högre och friare; gerningar af godhet och tapperhet äro genom årtusen återklngen af dess ord. Då snillet talar, då bäfva människornas hjertan; odödliga ord, som lågo der slumrande, väckas. Människorna blicka upp; de äro glada att känna igen ett ädlare sjelf, — de bli bättre, varmare och lyckligare.”

”Och då en nation blöder, då ett djupt sår blifvit gifvet dess hjerta, och det synes såsom måste dess kraft, dess frihet, dess ädlaste lif flyta bort under bödelns hand; hvem är som då ännu talar om bättre dar, som å nyo reser den fallna örnen och låter hans öga blicka emot eviga solar? Tröstare af de slagna, siare och profet af Guds hemligheter, snille, hell dig!”

”Djupa töcknar draga öfver jorden. Der äro höstnätter, då alla himlens stjernor äro skymda, och människans hjerta sjuknar vid lifvet, vid allt omkring henne, vid henne sjelf. Det finnes ingen ljuf känsla i hennes innersta, ingen tår i hennes öga; hvart hon blickar är natt, och i natten bleka och fula skuggor, och luften, som hon andas, qväfver henne. Der! hvem blixtrar ur molnet och gör natten ljus, och låter se de sköna genierna, som gömt sig bakom skyn och nu vinka och le? Det är snillet, det är den store konstnärn! Hans blix har vidrört den olyckligas hjerta, han har gråtit, han är lindrad; ännu

en blyxt, ännu en gudasyn, och han blickar upp med kraft och hopp."

"Hvem är som förherrligar naturen? Hvem är som förstår hennes språk, som läser blomornas stilla hymn och tanken i fogelns sång? Hvem hör bergets och flodens ande, och Guds röst i dundret, i den susande skogen, och tolkar för människan Guds ord i naturen?"

"Du underbare, du lif i lifvet, du mäktiga hand, som fäster tiden vid evigheten, evigt förnyande, evigt alstrande kraft, som skådar solarnes vägar och människohjertats, som forskar ut gudomlighetens väsen och lilla blomans lif; vi begripe dig ej, men väl veta vi hvadan du är!"

"Människan föll, och anden förlorade sig i dunkla drömmar; men når honom jublet från en högre verld, o! då samla sig de förstörda dragen till ett himmelskt leende, drömmens dimmiga gestalter få lif och färg, och alla hans minnen uppstå till förklaring. Stråle af Guds ljus, ler snillet öfver jorden och förherrligar dess dunkla verklighet.

Konstens genius Guds anletsklarhet ser
Och gudaleendet åt verlden återger!"

En andans man steg fram ur kretsen, som hade slutit sig kring Angelika. Hans ansigte var ungt, men dragen stränga och bleka. Med en röst, djup och allvarlig, sade han:

"Jorden är syndens hem, jorden är en sorgedal. Ve snillet, om det glömmer sitt egentliga kall såsom Guds röst till en fallen verld, glömmer att med elddrag teckna för människan hennes synd och mana till ånger och bättring. Ve! om det likt ormen i naturen lockar till glädje, till bedräglig stolthet, om det ropar: fröjder eder! då det skulle ropa: ödmjucker eder och gråter! O, hvad äro vi väl, att Gud skulle le öfver oss? syndare, syndare! Hvem kan ana hvad en helig himmel är, utan att dervid känna sin egen afgrund? Det finnes ett ämne för snillet och konsten på jorden, — ett enda enligt med människans tillstånd på jorden, — Jesus korsfäst."

"O nej, han är uppstånden!" ropade Angelika med ett hänryckt leende: "glädje, glädje

till jorden i evighet! Icke är det smärtan, icke ängslan, som befriar och försonar; det är kärleken, det är skönheten. Måla himmelen sann, och människan skall lefva för den. Framställ för jorden bilden af en Gud, och människan skall förälska sig i den och komma urbilden närmare!"

"Det är beklaglig, ursinnig djerfhet af den fallna människan," sade den allvarlige, "att tro sig kunna uppfatta bilden af den hemlige, — det är att fresta Gud."

"Men om han ger sig åt människan?" svarade Angelika med inspirerad blick. "Gud led på korset för syndare. Han skall ej vägra att uppenbara sin herrlighet för den, som nalkas honom i fromt tillbedjande. Är icke snillets, är icke konstens kall ett medlarekall? Phidias och Rafael, Milton och Tegnér, Händel och Mozart ha minskat afståndet emellan himmelen och jorden. Hög är snillets kallelse, mer än någonsin i denna tid. Har ni icke hört, huru i det stora offrets timma förlåten brast i templet? Nu kan den fromma blicken skåda in i det allraheligaste, och konstnären

tillhör det att å nyo och å nyo uppenbara Gud för världen. Rastlöst skulle han sträfva efter detta högsta; med kärlek, med arbete, med bön, med jordisk och med himmelsk kraft. O gif mig för ett helt lifs arbete blott en minut af gudasyn, och ännu några andetag, för att uttala den för världen, — och jag har lefvat nog!”

Med stigande, men lugnare inspiration fortfor Angelika:

”Sälla äro de, som Guds blixtrar genom-bäfvat! Sälla äro de, som återljunga flaman för världen och sen dö!”

”Hvem är den lycklige på jorden, den store, den afundsvärde? Är det ej han, som ger åt menskligheten i förklarad skönhet det lif, han såg vid dess bröst; som uppburen af dess genius stiger mot himmelen, hämtar dess eld, för att nedlägga den i nationernas sköte?”

”Ett menniskolif, ett litet menniskolif, . . . ett lif af några år, . . . och lefva det för en odödlig verld, . . . andas eld in i millioner varelsers hjertan; . . . ett menniskolif, — så litet,

litet, — och så mycket! . . . Huru underbart, huru herrligt! Huru skön den lott, att lefva och dö för en verld, för det odödligt sköna uppå jorden! O att det blefve min!

Och tårar af eldig längtan föllo ned på Angelikas nu glödande kinder.

”Är det för ära?” frågade Gref Alarik med pröfvande blick.

”Och skall väl denna ära göra dig lyckligare, Angelika?” frågade det åldriga fruntimret med de milda dragen. ”Skall det göra dig mera älskad af dina vänner, skall du genom detta sträfvande för millioner göra verkligen en enda menniska lyckligare? O, Angelika, finnes väl en ädlare lott på jorden, en mera värdig att eftersträfva för ett qvinligt hjerta, än den, att vara en människas hela lycksalighet?”

Angelika såg på den ena efter den andra af de talande; ett moln öfverhöljde hennes blick, men hastigt gaf detta vika för ett klarare strålände. Hon sade till Gref Alarik:

”Nej, det är ej för ära. Om jag lyckades

Nya Teckn. ur Hvardagsl. 1. 4.

att frambringa ett mästerstycke, och tiden eller en oväns hand utströk mitt namn på taf-
lan, — jag skulle ej klaga, blott att verket
af min hand och af min anda lefver för men-
niskorna.”

Till det åldriga fruntimret sade hon, men
med vek röst och ödmjuk blick:

”Jag vet ej, om jag skall bli lycklig, jag
vet blott ett, — att jag måste lyda den röst,
som manar mig att i konsten söka frambrin-
ga det eviga. Gud skall bestämma öfver mitt
öde såsom honom tackes!”

Gref Alarik gick närmare till henne; ”Och
har ni betänkt,” frågade han, ”alla svårighe-
terna af er bana? Opinionen, fattigdomen,
ert kön, som förbjuder vinnandet af en grund-
lig kunskap, — allt, allt skall hämma edra
steg. Lyd visare råd, Angelika! Rätta er
efter tidens smak och omständigheterna. Sträf-
va ej att hinna idealer; måla porträtter, må-
la små scener ur hvardagslifvet, — och ni
skall blifva rik, lefva lugn, aktad och älskad.”

”Jag kan hungra!” sade Angelika, i det hon
såg på honom stort och lugnt, — ”och opi-

nionens tadel hör jag ej; det öfverröstas af en mäktig stämman inom mitt bröst. Blott sökande det högsta vill jag lefva.”

”Och om ni förfelar det. Om ni misstagit er på er kraft?”

”Så vare mig Gud nådig och låte mig dö!”

”Och hvarföre denna ärelystnad? Äfven en mindre grad af fullkomlighet ger glädje, och det goda och sköna lefver äfven i lifvets lägre sferer, der äro de tillgängligare för meniskan”

”Det högsta, det högsta!” ropade Angelika, — ”sträfvande att vinna det vill jag lefva och dö!”

”Du har en sann konstnärsände!” sade Gref Alarik förtjust, fattade om hennes veka lif och lyfte henne stående upp på altaret. Lyrspelaren satt gudomligt leende vid hennes fötter, såsom färdig att besjunga henne. Ett sorl af bifall och nöje hördes från de kringstående.

Äfventyr.

”Naturen gråt och skratt befallt.
 Det är ett fel att löjet hämma,
 När man så mycket löjligt ser;
 Det är ett brott att ögat dämna,
 När mensklighet om tårar ber.”

KELLGREN.

Dansmusik dånade i den stora salen. Unga Otto stormade genom angläsen med Adelaide, under det Presidenten och Baronessan sakta guppade fram och åter genom kors och promenade. Excellensen rörde sig med förnäm elegans bredvid den sköna och stolta Grefvinnan M., och med ädelt och enkelt behag förde Gref Alarik Grefvinnan Augusta genom danssens leder. Obemärkt smög sig Angelika ur danssalen, dit hon i början följt de andra. Hon erfor samma oroliga och häftiga rörelser, som följde på hvar ovanlig yttring af hennes själ. Hon sökte lugnet och ensamheten. I biblioteket var allt stilla. Lampan hade slocknat, och den vackra September-månan lyste in genom fönstren och begöt blommor och

bilder med sitt milda, blåaktiga sken. Sorlet och musiken från danssalen brusade fjerran och doft. Genom ett öppet fönster hördes syrsans sång i det daggiga gräset, ljufva väl-lukter uppstego och spridde sig från nattvio-lerna på terrassen.

I denna stilla värld lade sig småningom stor-men i Angelikas själ och upplöste sig i stilla och vemodiga känslor. Det var dyningen ef-ter stormen. Hennes tankar voro ej rediga; men ett dunkelt begär, en djup trånad rörde sig i hennes hjerta, att få luta sig till bröstet af en mor eller af en vän. Angelika hade in-gen mor och ingen vän. Det var nu så varint hennes hjerta, det kände så innerligt behovvet af ömhet; — och hon kysste månens stråle, der den föll på blommorna i fönstret, och hon såg upp till aftonstjernan och sade:

”O, att du vore en genius, du vackra stjer-na, att jag med mina böner kunde locka dig ned från himlahvalfvet och fick kyssa din strålände hjessa och sluta dig till mitt bröst!”

Stjernan tindrade orubblig och klar och vänlig från azurdömen.

”Du säger mig,” — fortfor Angelika, — ”att du har ett bättre hem, — och du har rätt!” Hennes blickar sänkte sig till jorden. Den låg i det milda himmelsljuset så skön, så lugn, så hugsvalande, så likt en mor, som räcker famnen åt sina trötta barn.

Angelika kände det; hennes tårar började rinna. Hon räckte ut sina armar och sade sakta:

”Jag är trött, jag lider! O, att jag fick hvila mitt hufvud vid en moders bröst och slumra en stund, — och sen vakna till fördubbladt lif!”

”Låt mig bli din mor och din vän! Luta dig till mig; jag skall stödja dig!” sade en röst oändligen ljuf helt nära Angelika; och Grefvinnan Natalie fattade hennes hand och tryckte den emellan sina. Med tårfulla ögon fortfor hon:

”Gif mig lof att hålla af dig, beundransvärda unga flicka! Lemna mig omsorgen om ditt lif och om din lycka.”

Angelika drog bort sin hand och sade med en blick, full af misstroende:

”Kunna de förnäma äfven älska de ringare? Man har sagt mig, att de blott sågo ner på dem kallt, som denna stjerna ser ned på oss. Man har sagt mig, att de blott af egennyttastundom höjde dem till sig, blott för att med glansen af någon Guds gåfva hos de små förhöja deras egen lycka. Man har sagt mig, att brödet som de gifva är bittert; att för några vänliga ord de fordra offret af ett helt lif”

”Ack, tro icke så, Angelika! Detta är språket af en bitter fördom. Hvem har med en sådan tro kunnat förgifta din unga, sköna själ?”

”En tidig, en bitter erfarenhet,” — svarade Angelika. ”Jordens högt uppsatte förstå ej hvad behovet, hvad lidandet är. De veta ej hur det kännes i ett ädelt bröst, att likt masken på jorden få lof att kräla efter föda, då man ej har kraft att kunna hungra. Att för några smulor bröd få lof att smickra hvad man föraktar, eller ock svälta. Lifvet rör sig omkring dem med så mycket behag och prakt och skönhet; — de dricka af lifvets sötaste

vin och dansa fram under ett ljusligt rus. De finna intet inom sig, som låta dem förstå det verkliga lidandet hos de fattiga klasserna. De kasta med gifmild hand ut korn åt små sparfvorne, de hämta masken upp, — för att lysa upp deras rum under mörka qvällar; men de älska blott sig sjelfva och se ej människor utom i deras egen krets.”

”Huru orättvis ni är, Angelika!” svarade med ädel förtrytelse Grefvinnan M. ”Och ni skildrar de barbariska tänkesätten af en tid, som är längesedan förbi. Det är sant, — jag vill ej neka det, det är en njutning att genom sin ställning i lifvet stå öfver mängden och med kunglig stolthetsblick se ned på dem, som se upp till oss; — ja, det finnes en stor njutning äfven i att förödmjuka andra, — det gifves en större”

”Och den är?”

”Att förödmjuka sig. Att böja knä inför en högre kraft. Att med all verldens herrlighet känna sig fattig, emot den som Guds ande bor uti; — att se upp till en verklig öfverlägsenhet. Ack, Angelika! den längtande, den

till ett högre trängtande anden bor äfven inom de människobröst, som jordens glans och guld omgifva. Och då en gudastråle uppenbarar sig, då lemna de allt, då gifva de gernan allt, blott för att hylla, för att följa den."

Angelika stod ännu tyst och sluten. Med stigande rörelse fortfor Grefvinnan M.:

"Jag skulle ej ha vågat närma mig till er Angelika, jag kunde ej ha förstått att beundra och älska er, om jag varit en af dessa svaga och kalla varelser ni beskrifvit. Från första stunden jag såg er och hörde er, längtade jag att bli er vän, er syster; . . . i sanning, Angelika, jag är ej ovärdig er!"

Tyst stod ännu målarens dotter, och hennes blick sväfvade tankfull kring nejden, som sveptes i dyster skymning.

"Jag har varit svag, jag har varit fåfång och förvillad af verldslifvet," — fortfor Grefvinnan, — "men aldrig dess slaf. Jag förstod och jag vördade en högre förträfflighet, — men såg den aldrig i verkligheten förrän till denna stund; — förrän i denna stund såg jag aldrig upp till en människa."

Grefvinnan Natalie kom närmare och fortfor med rörande innerlighet:

"Aflägsna mig ej ifrån dig. Skjut ej bort min uträckta hand. Låt mig vara din äldre syster, din moderliga vän. Jag skall följa dig dit du vill, jag skall föra dig dit du vill. Dina intressen skola bli mina, din ära min ära, din glädje min. Jag skall vara ditt värn och ditt stöd, jag skall vaka öfver din ro, i de största som i de minsta af lifvets omsorger. Du skall lefva helt för din konst, och jag skall lefva för dig. Jag är rik, och jag är ensam i verlden; Gud har ej förrän i denna stund gifvit mig något att älska, något att med glädje lefva för.... Angelika! har jag bedragit mig?"

Angelika svarade ej; hon såg utåt rymden.

"Jag känner i denna stund," — sade Grefvinnan M. — "att jag kunde tigga om vänskap, om den kunde vinnas med böner;.... men jag kan ej göra våld på er känsla, — och är den emot mig, så är allt hvad jag bjuder intet. Angelika, er tystnad säger mig det,

ni kan ej ha förtroende för mig, ni kan ej hålla af mig...."

"O, jag kan!" sade Angelika och vände sitt tårfyllda öga strålande till Grefvinnan M. "Jag kunde från första stunden hålla af er, men jag fruktade...."

"Hvad, hvad?"

"Att bedragas å nyo, — att förlora min sjelfständighet, utan att vinna en vän."

"Och nu, fruktar du ännu?" frågade Grefvinnan Natalie, i det hon återtog Angelikas hand emellan sina. — "Vill du låta mig hålla af dig, vill du lemna omsorgen om ditt lif i mina händer?"

Angelika såg på henne med tårfulla ögon, men svarade ej.

"Jag vill ej vara enträgen nu," fortfor Grefvinnan M. — "men jag skall återkomma. Säg mig ett godt ord, ett vänligt "du," förrän jag går!...."

"Trallala, trallala!" trallade Presidenten, som nu chasserande kom in. "Min nådiga Grefvinnna! valsen är redan begynd, och jag har ert löfte."

"Jag skall hålla det," — svarade Grefvinnan M., räckte handen åt Angelika, hörde det lilla begärda ordet af hennes läppar och lät sig föras till dansen af Presidenten, som just var litet förtjust denna afton.

Angelika var djupt upprörd. Hon vågade knappt tro, att den vän, hon länge önskat, nu var henne gifven. Hon vågade ej kasta blicken åt den framtid, som öppnade sig för henne. Hon lutade sig till en Minervabild och kylde mot denna sina brännande kinder; hennes tårar flöto ymnigt.

"Ej mot den kalla marmorn slut ditt varma hjerta, sköna flicka! Slut det till ett, som brinner för dig!" sade en röst, som Angelika igenkände för Hugo L * * s, och han fattade henne i sina armar och tryckte henne till sitt bröst. Med ett rop af förskräckelse sökte Angelika befria sig.

"Svärmerska, med dina idealer!" fortfor Hugo, — "jag vill göra dig bekant med Amors himmel, och...."

"Låt bli sådana tilltag, Herre! Ni kunde komma illa fast för dem på jorden!" sade en

sträng och fast röst, och en hög, svartklädd gestalt trädde fram bakom Minervastoden och lade en tung hand på Hugos arm. Det var Fröken Greta.

Angelika var fri. Hugo stod flat och förargad.

"Gå er väg härifrån, min Herre!" sade Fröken Greta befallande, — "och om ni finner för godt att i morgon bittida resa härifrån, så åtar jag mig att ifrån er helsa Excellensens."

"Gör er inte besvär, min Fröken," svarade Hugo, — "jag besörjer sjelf helst mina angelägenheter;" och han aflägsnade sig hvisslande.

"En impertinent menniska!" sade Fröken Greta. "Men," fortfor hon halft lustigt, halft misslynt, — "hvarföre också skall Angelika ge sig att ströfva omkring i månskenet som en romanhjeltinna? Se så nu! gif sig inte så grufligen; darra inte som ett asplöf! Följ med mig och kalmera sig med ett glas mandelmjök, och låt bli en annan gång att gå och lägga sig på marmorfigurer, som bara ge folk frossan och icke kunna lyfta en arm för att försvara Angelika, när obehöriga personer komma och vilja kyssas och göra himmelsfär-

der." Och Fröken Greta tog den darrande unga flickan med sig, och tvang henne att dricka det ena glaset mandelmjök efter det andra.

Emellertid satt jag och förtjuste mig i Adelaide och hennes dans. Lif, behag och glädje strålade ifrån henne. Hon var föremålet för allas blickar, allas beundran, allas förtjusning. Hon mottog gärden af allmän hyllning utan öfvermod, men som en skyldig skatt, som något helt naturligt, och blef snarare stillare i samma mån som andra blefvo lifligare. Jag såg med innerlig glädje, att hon ej var fången af smickret, ehuru det smakade henne väl, och detta sednare var väl ej underligt.

Med bekymmer såg jag Edla sitta tyst och glömd. Hon hade ej blifvit uppjuden sedan den första dansen, hvilken Baronessan ställt till åt henne. Jag satte mig en stund bredvid henne och försökte inleda henne i ett samtal, men hon gaf blott korta och trumpna eller alldeles inga svar. Jag hörde sedan Adelaide säga till Otto i en förebrående ton:

"Hvarföre har Edla icke dansat? Du hade ju lofvat mig att bjuda upp henne?"

"Jesus! Jag har ju så gjort; men hon ville icke, sade hon."

"Du skulle ha bedt och tiggt så länge, till dess hon sagt ja."

"Min sötaste Adelaide, det kan jag inte. Det är inte så fasligt roligt, så jag vill tigga om det."

"Men du skall, Otto! om jag vill det. Gå nu strax till henne och släpp inte förr, än hon lofvat dig nästa kadrilj."

"Herre Gud, vår dans! Den, som du lofvat dansa med mig!"

"Just densamma. Och sedan skall du presentera för henne Herr S., och"

"Nej, jag tackar! Det ber jag att jag får slippa. Han säger, att hon är ful och ledsam som"

"Otto, hvad du talar illa! Gå nu Otto och gör som jag sagt. Vänta! Det är bäst, att du dansar två dansar med Edla."

"Är det icke nog med en?" frågade Otto med högst bedröflig min.

"Nej två skall du dansa."

"Ack du gudomligaste! Jag måste lyda allt,

hvad du befäller. Men hvad får jag för det, Adelaide? hvad får jag sedan för det?"

"Tyst! tyst! Det är så fult att vara egen-nyttig."

"Får jag inte blomman, som du har i håret? Får jag den inte sedan i afton?"

"Nej! Gå nu, skynda dig, Otto! De stäm-
ma fiolerna redan."

"Jag går inte, om jag ej får löfte om blomman."

"Du skall få den, envisa människa! Gå nu bara, gå!"

Gref Alarik hade med sina stora ögon blängt på de båda kusinerna under deras samtal. Nu, då han såg Adelaide ledig, gick han att sätta sig bredvid henne, och hörde med synbar förnöjelse henne afslå alla uppjudningar för den kommande dansen. Samtalet emellan dem blef snart lifligt, och hans så allvarfulla ansigte ljusnade derunder, som af en oemotståndlig tjusning.

Sednare talade Gref Alarik länge med Grefvinnan M. Jag hörde dem flera gånger nämna Angelikas namn, och "resa", "Rom", med

flera ord, som läto mig förmoda, att Grefvinnan M. ämnade föra den unga lofvande konstnären till konsternas hemort, der hon obehindradt skulle kunna utveckla sig. Fröken Greta, som jag hade den äran ha till min granne, kastade oroliga och missnöjda blickar på de samtalande.

”Gud vet,” sade hon, ”hvad de koka ihop; jag är rädd det blir något hårdsmäldt.”

Bland de dansande var en Fröken från granskabet, som väckte allmänt uppseende för sin dans. Då hon figurerade i kadriljen, rakade hon fram med den ena foten i vädret, under det hon hoppade på den andra; man kunde ha trott att hon ville sparka undan sin vis à vis; för öfrigt gjorde hon så höga entrechats, så besynnerliga hopp och språng, att lockarna flögo kring hennes hufvud likt ormarna på furierna. Denna person väckte en obeskriflig förlustelse bland sällskapet, och syntes desto besynnerligare, som hon i denna vilda dans bar ett ansigte ej mera ungt, och dessutom allvarligt och buttert. Somliga sade att hon dansade för motion skull, och herrarne voro

mycket angelägna att förskaffa henne denna; andra sade att hon ville storma sig till ett hjerta, andra att hon var litet galen. De, som hade mest roligt af henne, voro de unga fruntimren på balen, de skrattade oupphörligt och hviskade emellan sig. Jag blef förundrad att under en danspaus se Adelaide, arm i arm med den hoppande Fröken, lemna danssalen. Jag gick sakta efter, och hörde, obemärkt af Adelaide, henne säga åt sin Fröken, med den behagligaste uppriktighet, att hennes dans nu var bra ovanlig, och väckte förundran; att det nu var på modet att nästan blott gå i dansen, och till denna under rättelse förenade hon en liten danslektion. Den af folket och ljuset och dansen förvillade Fröken, hade hittills ej gifvit akt på något omkring sig, och var på en gång förlägen och tacksam för Adelaides lära. Men Adelaide var så ifrig och allvarlig, så välmenande och söt, att förlägenheten snart gaf vika, och under det Adelaide lagade i ordning sin Frökens sönderdansade hufvudbonad, bad denna helt ledigt om flera lektioner, hoppades

på närmare bekantskap, beklagade sig öfver svårigheten att få mästare på landet, o. s. v.

Min söta Adelaide! om du visste hvad detta bevis af ditt hjertas godhet och enkelhet drog mitt hjerta till dig.

Sällskapet i danssalen blef icke litet förvånadt, då det fick se sin för detta skuttande Fröken på en gång uppträda i dansen, som en helt annan person, och vara nu lika stilla, som hon förut varit rustande. "Det är en förtrollning!" sade man öfverallt, och på den älskvärda förtrollerskan hade Gref Alarik ett öga, som sade att han väl begrep huru saken gått till. Jag kunde ej neka mig, att berätta det lilla uppträdet för Fröken Greta, som haft så obeskrifligt roligt åt de lustiga skutten, och nu var helt misslynt att de upphört. Jag märkte på hennes fina läppar ett uttryck af nöje öfver Adelaides uppförande, som hon likväl återhöll och sade blott:

"Adelaide får akta sig att hon icke får sin Fröken med hull och hår."

"Och hvad," — sade jag litet ifrig, — "om hon, för den lilla tjenst hon visat, skulle vin-

na en människas hela tillgifvenhet, — skulle hon ej vara glad och tacksam derföre? Ack Fröken Greta! är icke gåfvan af ett hjerta alltid den dyrbaraste skänk, som lyckan kan ge oss?"

"Min söta Mamsell!" svarade Fröken Greta skrattande, "det der kan vara alltför bra, och förbålt vackert, och jag unnar er alla hjertan i verlden, men för min del ber jag att få slippa ha människorna så helt och hållet, jag vill helst bara roa mig litet med dem."

"Nå, nå, Fröken Greta," — tänkte jag, litet stött, — "inte skall jag pina er med min vänskap."

Det var bland gästerna en ung man, som utmärkte sig på ett helt annat vis än Fröken, och var lika försagd som hon var modig. Oaktadt Officers-uniformen, som han bar, var han af en så ytterlig förlägenhet, att han ej visste om han skulle gå, eller stå, eller sitta. Det var en kritisk stund, då nästan alla människor satt sig, och han blef stående ensam framför några unga fruntimmer; och af de menande ögonkast, som de gåfvo hvarandra,

Blef han så bragt ur all fattning, att hatten föll ur hans darrande hand, och Gud vet om han ej hade fallit omkull sjelf, hade ej Adelaide med en hastig rörelse gjort rum för honom emellan sig och en af sina bekanta, och, i det hon kallade honom vid namn, bjudit honom att sätta sig. För att skingra hans bryderi, började hon tala vid honom med godhet och liflighet. Den unga Fänriken rättade upp sig och såg snart helt stolt och helt glad ut.

Fröken Greta såg härpå, och ett nästan omärkligt sarkastiskt leende spelade kring hennes mun. Jag såg frågande på henne. "Adelaide får snart en friare," sade hon, — "den karlen tror säkert att hon är kär i honom."

Sednare på natten, då grannarne började afresa i det vackra månskenet, hörde jag Adelaides Fröken säga: "ack, hvar är min goa vän Adelaide? jag måste nödvändigt taga afsked af henne, hon skulle bli ond eljest."

"Åhå! ha ni blifvit så intima vänner?" frågade Frökens mamma.

"Ja bevars! Åh dalern! det är för dant!"

och, upptäckande bland folkmängden Adelaide, sprang hon till henne och sade:

— "Ack, var så god och helsa på oss snart, min söta Fröken . . . och vi få lof att bli du, och goda vänner; är det icke så? Nå! kom snart och helsa på oss — eljest akta dig, du står dig då icke mer än jemt!" och hon höll hotande upp sitt pekfinger. I det hon i sin korta kappa skyndade bort, gjorde hon åter några högst besynnerliga skutt.

Fröken Greta, som bort och sett allt, gaf mig ett ögonkast, som betydde:

— "Nå hvad har jag sagt?" Hon skrattade hjertligen, och visade dervid sina tänder, vackra och hvita som perlor.

Ännu innan han lade sig att sofva, skref Fänrik S. till sin älskade bror:

— "Jag roar mig rätt bra här på orten, min kära Janne. Vackra flickor, Janne! rätt vackra flickor; och alldeles inte grymma; — åtminstone emot vissa personer. Nå . . . vissa karlar ha verkligen fruntimmerstykke. I går aftons på en bal hos G.***s, gjorde en viss ung skönhet (som jag väl härefter kommer

att oftare nämna för dig), jag säger en viss ung skönhet gjorde mig sådana avancemanger, att jag just blef litet brydd på hennes vägnar. Jag kunde ej vara oartig hon är dessutom söt nog, för att göra en man vek; och är hon trogen och stadig så hvem vet? Vi få se! Hon kunde möjligen bland många bli just den rätta. Men det gör mig riktigt ondt om Lotta S*** och Agathe B. och lilla Minchen, — min stackars Minchen! Men man kan ju ej i Herrans namn gifta sig med alla söta flickor! Man råår inte för att man har fruntimmerstycke. God natt nu min kära Janne! Nu skall jag lägga mig att sofva, och drömma om min sköna flicka, och att hon ropar mig, för att komma och sitta bredvid henne, såsom hon gjorde i afton, den söta ungen! Din tillgifne Bror.”

Denna biljett, om hvilken jag genom en besynnerlig tillfällighet fick kännedom, gaf mig, i bredd med Frökens uppförande, att tänka öfver de missbruk och misstag, som mycken godhet och välvilja kan ge anledning till. Jag talte derom med Adelaide.

Hon rodnade och skrattade. "Man måste våga något, för att vinna något," sade hon. "De båda blefvo dock räddade från det allmänna åtlöjet, och jag har ej haft stort ondt utaf dem."

Hugo L. fann ej för godt att resa morgonen efter balen, men Fröken Gretas stränga blick höll honom så i vördning, att han ej vågade nalkas Angelika; deremot tycktes han vända sin hyllning till Adelaide, hvilket åter satte på henne Gref Alariks Argus-ögon.

Fröken Greta låg på sin soffa och putsade med en liten tång sina naglar, och ställde på klockslaget tolf sina fem små guldur, dem hennes kammarjungfru tyst och vördnadsfullt efter hvarann lemnade henne, då man kom att föreslå henne en promenad med en del af sällskapet.

"Hvad skulle det tjena till?" frågade Fröken Greta, som var ingen vän af promenader och skön natur. Vädret var för varmt, för kallt, — hon hade ej lust, o. s. v. Men man sade henne att vädret var gudömligt, att man

ej skulle gå långt, blott ett litet stycke fram i parken; och hon lät slutligen öfvertala sig. Gref Alarik spelade biljard med Grefvinnan Augusta. Adelaide med Grefvinnan M. höllos af Excellensen i vindrufskasten.

Fröken Greta var just icke vid det bästa lynne i verlden, och det uppmuntrade henne ej att ha fått vid sin sida Fröken Pelan, — som af goda vänner kallades Pellan, — och som jemt var i extas öfver allt, hvad hon såg. Derjemte hade hon tagit sig en stoe vänskap för Fröken Greta, som denna tycktes vara mycket litet glad öfver.

"Gud! hvad här är skönt!" utropade Fröken Pelan. "Hvilka massor af träd, hvilken grönska! hvilken klar himmel! Ack min söta Fröken Greta, är detta icke likt Eden?"

"Ja, det vet jag icke! Der har jag aldrig varit;" svarade denna buttert.

Jag vet ej hvem bland sällskapet förde tallet på uppoffringar.

De fleste förklarade, att ingenting var mindre svårt, än just dessa beprisade gerningar;

att det var helt naturligt att ge sitt lif och sin glädje för sin vän, ja för sin ovän. Ingen var ifrigare för att uppoffra sig än just Fröken Pelan. Hon försäkrade att hon skulle förakta sig sjelf, om hon ett ögonblick skulle tveka att våga sitt lif för att frälsa en medmänniskas. "Hvad är kroppen?" sade hon, — "en klädnad, som man förr eller sednare måste skaka af sig" — och hon ruskade på sig, — "skulle man väl kunna tveka ett ögonblick att ge den till spillo, om en högre pligt äskade det?" Omöjligt, hon för sin del! Omöjligt! Fröken Greta var den enda, som icke sade ett ord.

Vi kommo nu till en liten slätt. Vid foten af ett berg sågo vi en smärt hvit gestalt ligga under träden bland blommorna i gräset. På det lockiga hufvudet kände man snart igen Angelika; hon sof med hufvudet på armen och en bok bredvid sig. Man utropade öfver den vackra synen, öfver det romantiska deri. Man förflyttades till sagans sköna tider, då skogens nymfer så uppenbarade sig för de dödlige.

”Jag just lyckönskar henne att få bra mycket kryp på sig!” sade Fröken Greta torrt.

I detta ögonblick hörde vi ett förfärligt ryttande, och en uppretad tjur med gnistrande ögon och blodig nos störtade fram ur småskogen och mot sällskapet åt den sidan, der Angelika låg. Alla flydde i hast och skräck, utan att tänka på Angelika, och ingen hade så brådtom och hoppade så förtvifladt öfver stock och sten som Pellan; ja, hon knuffade undan sin goda vän Fröken Greta, och tog ett hopp öfver Angelika, som hon i hastigheten måtte ha tagit för en slags stock. Fröken Greta allena sprang fram till Angelika, ropande åt henne att fly undan. Angelika sprang upp, lätt som en ung hind, men vridkade i samma ögonblick sin fot och kunde ej göra ett steg mera. Bleknande satte hon sig ned på marken.

”Så spring då för Guds skull! fly!” ropade Fröken Greta. ”Är ni förtrollad? Fort, fort, skynda!”

”Jag kan ej, jag har brutit min fot,” sade Angelika med darrande röst.

”Så! i Guds namn!” sade Fröken Greta. Tjuren kom nu i fullt raseri rakt på dem. Fröken Greta blef på en gång fullkomligt lugn, ställde sig emellan Angelika och det uppretade djuret och tog af sig sin shawl, i det hon sade för sig:

”Jag kan icke säga jag skulle finna det bra roligt att bli genomstågad.”

I det ögonblick tjuren störtade fram med nedsänkt hufvud, kastade hon med beundransvärd färdighet deröfver den röda shawlen, hvarvid han tog ett språng, så att han kom på sidan om Angelika och förblindad och rasande störtade fort.

Oförskräckt och lugn vände sig Fröken Greta från tjuren till Angelika, tog henne som ett barn i sina armar och bar henne hastigt inåt skogen. Angelika var af smärtan i foten nästan afsvimmad. Sedan Fröken Greta gått en stund och hon ej mera hörde tjurens förfärliga bölande, satte hon sig med sin börda ner på en sten för att hvila, och här tryckte hon med våta ögon sitt räddade barn emot sitt bröst och kysste de silkeslena loc-

karna, som skuggade hennes panna. Under det hon å nyo fortsatte sin väg, mötte hon Pellan, som lopp omkring i skogen som ett förloradt får. Hon hade förvillat sig, var utom sig af förskräckelse och frågade häftigt Fröken Greta om vägen hem, och då denna, i stället att svara, antydde henne befallande att komma och hjälpa att bära Angelika, lydde hon knotande och darrande.

"Vi skola alla tre bli ihjälstångade!" sade hon jemmerfullt.

"I Guds namn!" sade Fröken Greta. — "Vi göra vår pligt, och vår Herre får sörja för det öfriga."

"Men jag vill inte bli ihjälstångad!" ropade Pellan, i begrepp att springa.

"Håll uti och följ med, min Fröken!" sade Fröken Greta imperatoriskt. "Ack, hvad är väl kroppen, att vi skulle tveka offra den, när vår pligt fordrar det? Hvad är kroppen, Fröken Pelan? en klädnad, som förr eller sednare skakas af!"

Och hon skrattade hjertligt och kunde ej neka sig det nöjet, att allt emellanåt under

vägen mata Pellan med hennes egna vackra sentenser.

Ändtligen kommo de hem, och Angelikas händelse förorsakade stor uppståndelse i huset. Fröken Pelan berättade för alla människor i de mest öfverdrifna uttryck de faror, hon sjelf utstått. Fröken Greta, sedan hon sett bud afgå efter doktor och med moderlig omsorg hjälpt Angelika till sängs, omtalade lakoniskt och komiskt huru händelsen tillgått, skrattade dervid sjelf och narrade alla att skratta, utom Grefvinnan M., som blek och orolig satte sig vid Angelikas hufvudgärd.

Fröken Greta tycktes med missnöje se deras stigande förtrolighet, och en dag kom hon ganska misslynt ur Angelikas rum (denna var nu mycket bättre). "Se så!" — sade hon, — "nu schofsa de tillsammans af till Rom, och komma väl så kultiverade och exalterade tillbaka, att ingen kan tala till dem. Jag hoppas ännu att gubben Plomgren, Angelikas far, skall vara förståndig nog att neka sitt samtycke."

Grefvinnan M., som oaktadt sin stolthet var verkligen litet rädd för Fröken Greta och var van vid att låta sig beherrskas af hennes bestämda vilja, gaf sig all möjlig möda att försona henne med Rom-resan, men förgäfves; allt hvad hon vann var att Fröken Greta slutligen skrattade åt "upptåget," i stället att vara ond deröfver.

Vi hade nu varit i nära fjorton dagar hos Excellensens. Presidenten började bli missnöjd och yrkade på afresa. Grefvinnan M. var så helt upptagen af Angelika, att hon ej lemna- de uppmärksamhet åt någon annan, och det stigande intresse, som hans döttrar yttrade för den ovanliga unga flickan, oroade honom. "Det är tid att vi fara," sade han till mig af- tonen före vår afresa, "flickorna kunde eljest bli lika toppsiga som den här Angelika." Han tillade efter ett ögonblicks tystnad: "Snille kan väl vara en ganska god sak; men att komma fram och se förryckt ut och hålla långa tal med ack! och o! lägga sig i vägen för tjurar, det påminner mig om det bekanta

ordet: "man äger ej snille, för det man är galen!"

Sednare på qvällen satt jag i förmaksfönstret och eftertänkte Presidentens ord och undrade hvad han egentligen menade, då han kallade Angelika "toppsig." Jag tänkte på den stora olikheten människorna emellan, och huru litet de ofta förstå lifvet i hvarann. Angelika hade äfven ingifvit mig ett stort intresse, och jag sökte föreställa mig lifvet i denna unga, eldiga och sträfvande själ. Det förekom mig lika med naturens i denna stund. Himmelen var öfverdragen med moln, ur hvilka här och der stjernor tindrade fram klart som Angelikas ögon; nejden var insvept i dyster skymning, men då och då slog en klar blixtpupp sina eldvingar och fattade om horisonten; så söker tanken i en människosjäl att befria sig, så blixtrar hon fram och sjunker åter i molnet, så lågar hon upp ännu i midnattens timma, — belyser den nattliga nejden och möter morgonrodnan. Dessa blixtrar äro själens djupa andetag i jordens tryckande atmosfär; o Gud! de äro den bäfvande andens försök att

nalkas dig! Nu hörde jag preluderas på orgeln i biblioteket; Angelikas djupa altstämma trängde klar och skön genom tystnaden; hon sjöng med en stilla och hög inspiration:

”Mig törstar! Gif mig af den friska våg,
Som uti Edens rosenlunder låg!
Den herrliga, den klara silfverkälla,
Hvars droppar utaf evig ungdom svälla,
Hvars bölja är af englars blickar full
Och full af helig vishets rena guld.”

”Mig törstar! O, du sanningskälla god,
Gif friskhet åt det febevilda blod!
Gif svaga, sjuka hjertat kraft och hälsa,
Och ögat från dess vilda syner frälsa,
O fick i dig min törst jag släcka nu,
Jag blef en himlaspegel såsom du.”

”Mig törstar! Gud, du kärlekskälla klar!
Som evigt lif uti ditt sköte har,
Gif mig en droppe! Mina läppar brinna!
I öde verlden ingen saft de finna;
Dess ljumma flod ej vederqvicker mig,
Mig törstar efter evighet och dig!”

Sången tystnade; jag hade närmast mig biblioteksdörren, som stod öppen, och såg An-

gelika böja sitt hufvud i sina händer, under det en flammande blixtnedslåg betäckte henne med ljus.

”Må det vara en profetia!” sade jag i mitt hjerta. En mörk skugga rörde sig i biblioteket och kom rakt på mig med en näsduk för ögonen. Vid det jag blef undanknuffad kände jag igen Fröken Greta.

Presidenten och hans familj var redan i vinterquarter i staden, då Grefvinnan Natalie med Angelika gjorde oss ett flygande besök. De voro i begrepp att resa till Rom. Det var rörande att se Grefvinnan M***s moderliga ömhet och omsorg för Angelika. Denna återtycktes ha det inom sig, som hindrade henne att helt ge sin tillgifvenhet åt en människa; men hon såg lycklig ut. Vi önskade dem mangrannt en lycklig resa *). Men Presidenten runkade på hufvudet, då de voro borta,

*) Jag anhåller hos mina läsare att benäget göra så med, och att åtminstone icke på detta år vanta sig få höra något vidare om de resande.

och sade något om att "vräka ut penningar på landsvägarne."

Svanen.

"Svanen fram ur vassen sam,
på sång och silfver rik."

BÖTTIGER.

Jag såg en vårdag svanen hålla sitt morgonbad. I lätta, djerfva och behagliga rörelser kastade han omkring sig vågorna, som friska och klara, lekande och skummande, dansade kring honom, gjorde det hvita dunet ännu mera bländande, smögo smekande omkring de mjuka konturerna och afspeglade i hvar droppe deras sköna herrskare, som ömsom slog dem med sina vingar, ömsom kärligt sänkte sin hals i deras sköte. Ibland dykade han alldeles ned och lät böljorna kretsa sig öfver hans hufvud, så syntes han åter, skakade silferskummet af vingarna och samstolt, med befallande uppsyn framåt, under det böljan lydigt delade sig och i sitt klara djup återgaf den stolta och herrliga bilden.

Jag såg på den vackra taflan i vårmorgonen, vid foglarnes sång, vid suset af de unga löfven, som sprutto fram i dagen och vinden; jag såg den med innerligt välbehag, men intogs derunder af ett besynnerligt vemod. Detta djur, — tänkte jag, — rör sig som herrskare i sitt element. Detta sluter sig kring honom, blott för att förhöja hans lif och återstråla hans skönhet. I detta förhållande emellan varelsen och hennes verld, hvilken harmoni, hvilken frihet och skönhet! Detta djur och menniskan! Menniskan i oupphörlig strid med sin verld, bunden i alla sina rörelser, tyngd af sjelfva den luft, som hon andas. . . . Menniskan, naturens herre, — och se! dess slaf!

Jag tänkte och jag led, — jag kände mig bunden, jag visste mig slaf. Ack! jag förstod då ej ännu försoningsläran, ej att menniskan åter kunde vinna det herravälde öfver naturen, som hon i fallet förlorat; att hon åter en gång skulle kunna röra sig i sitt lifselement, som svanen i frihet och skönhet.

Det finnes likväl redan i detta lif menni-

skor, som till en förunderlig grad äro befriade från naturlagarnes tvång, lyckliga och behagliga varelser, dem vänliga makter tyckas ifrån födelsen beskydda. Adelaide var en ibland dessa. När jag betraktade hennes rörelser och hennes lif, när jag såg henne handla och vandla, tänkte jag dervid ovilkorligt på svanen. Samma lätta, djerfva grazie, samma instinktliska, alltid lyckade rörelser, samma sorglösa, lugna säkerhet, i stunder af antingen hvila eller handling. Allting gjorde hon lätt och väl; allt lyckades henne som hon företog, och allt var behagligt, ungdomsfriskt och passande. Hon liksom lekte och sjöng sig fram igenom lifvet. Detta förde mig vidare att tänka: hvad är väl sjelfva grazien annat än den lätthet, med hvilken varelsen rör sig i sin verld och beherrsakar dess fenomen eller lämpar sig efter dessa, ej af spekulatif, men af naturlig, osökt och oförvärfbar kraft. Grazien är en "faddergåfva" af himmelen, så väl som skönheten och snillet, och tjusar såsom dessa blott derigenom, att den uppenbarar sig. Adelaide hade fått denna gåfva, och ingen menniska,

hög eller låg, bildad eller obildad, lefde någon tid i hennes närhet, utan att erfara dess värde. Äfven öfver djuren öfvade hon, än smekande, än befallande, en besynnerlig makt.

Så skön, så behaglig, så opröfvad af lifvet och lidandet, viss att alltid behaga och lyckas, så älskad, smekt och smickrad, dertill begåfvad med ett lifligt temperament, skulle det varit ett underverk, om icke Adelaide blifvit något öfvermodig. Hon var det, men äfven det med behag. Angelika tecknade en dag Adelaide lekande med ett lejon, som tamt låter sig bindas med en blomranka hon håller i handen, och betraktar henne dervid med en helt egen och skön lejonömhet. Detta var en lycklig bild af Adelaides värde och dess verkan på dem hon beherrskade. Hennes öfvermod var fullt af skämt och lek; det var öfvermodet af en varelse, som känner sin makt, men som aldrig vill göra ondt dermed, och ej bryr sig om att bruka den på allvar.

Hennes öfvermod var mildradt genom hennes innerliga godhet, hennes anspråkslösa enkelhet, hennes glömmande af sig sjelf och

oupphörliga begär att ställa alla väl tillfreds, att göra alla glada och lyckliga.

Hennes godhet urartade väl ofta till svaghet, hennes glädtiga sorglöshet till lättsinnighet; och likväl voro de sublimaste känslor, det renaste allvar och ett tänkande, lika klart som högt, ingenting mindre än främmande för henne. Men dessa stunder af ett djupare lif voro ännu få och öfvergående hos henne; hon var nästan alltför mycket naturens bortskämda barn.

Adelaide var behagsjuk; hon ville gerna behaga alla, men först och främst dem, som hon älskade. Och ännu såg jag intet ondt deri. Det var en naturlig yttring af en kärleksrik natur, af en äkta qvinnosjäl.

Man gör vanligtvis ingen skilnad emellan lusten att behaga och koketteri, och likväl finnes emellan dem en ganska väsendtlig. Huru fränstötande, huru ledsam är ej vanligen den qvinna, som ingen önskan har att behaga? för den upplysta tänkaren kanske lika så motbjudande som en kokett. Det kärleksrika väsendets lif är att med sig och med hvaran-

dra förena alla varelser, genom välgörande och ljufva intryck; — den rätt kristna qvinnan skall söka vara angenäm för alla och särdeles för dem, som äro henne närmast. Men hon tänker ej på sig dervid, hon tänker på att ge nöje och trefnad åt andra, att uppfylla skaparens mening med hennes väsen. Hon gör sig till blomma, men blott i den mån det öfverensstämmer med hvad som är rätt i sig sjelft, Gud och människor behagligt, och passande. Hon följer deri skönhetslinien, som naturen och en god uppfostran tecknat i hennes själ.

Den koketta qvinnan åter hänför allt till sig; — ytterligheten af hennes karakter är kärlekslöshet och fräckhet. Hon vill behaga kosta hvad det vill, och öfverskridande skönhetslinien, trotsande det goda och passande, sjunkande ned i det sinliga, i de tomma rettelserna, förlorar hon småningom sitt välde, sitt behag, ädla människors aktning och egen frid; — och skönhetens heliga himmel stänger sina portar för henne.

Den ädla behagsjukan kan öfvergå i koket-

teri (koketteriet är karrikaturen af denna), men se vi icke öfverallt i lifvet, att det hvita kan bli grått och det grå bli allt mörkare, ända till dess oskuldens färg helt blifvit insupen af den svarta. Det hvita är dock till och kan ligga fläcklöst bredvid det svarta, såväl som sanningen kan stråla klar bredvid den nattliga lögnen. Det finnes oskyldig och älskvärd behagsjuka; må alla qvinnor äga den och säga "fy!" åt karrikaturen.

Skulle Adelaide säga så? Jag var ej viss derom. Jag fruktade att hennes sköna natur kunde urarta i verldslifvet bland det smicker och de nöjen, som hon var så utsatt för, och som hon tycktes finna alltför mycket behag uti. Jag önskade henne en annan vistelseort än hufvudstaden, i synnerhet en annan man än Otto. Romarn skymtade alltid fram i min tanke.

Hvad som är visst är, att Adelaide med dygder och fel var ovanligt och innerligen älskvärd. Hon vann inom en kort tid så mitt hjerta, att jag älskade henne såsom hade hon varit mitt eget barn. Hon gjorde mitt

lif genom sitt lif lyckligt. Det blef mig godt om hjertat, då Adelaide kom in, då jag såg hennes skönhet, hörde hennes ljufva röst, då yttringarne af hennes inre lefvande lif satte så till sägandes hela verlden på musik; och sedan, — var hon så god, så innerligen god! Och dessa varelser, som verka på oss såsom solen och våren, — icke är det underligt om vi älska dem?! Om hon älskade mig, vet jag ej. Jag sökte att ej fråga derefter. Jag har sett att så mycken oro, så mycken smärta, ja ofta bitterhet och orättvisa födes hos dem, som herbergera denna känsla: "Jag skall väl också ha igen något för hvad jag ger!" Och hvad vill du ha? Kärlek?! Du dåre! kärleken ger sig ju så nyckfullt; den ger sig ej för tjenst, ej för guld, ej för kärlek och trohet, den ger sig ja för hvad, lemnar jag åt en qvickare att bestämma; men alltid blir det ett råd, gifvet af både klokhed och godhet, att här i lifvet, der vi vandra i mörkret och så ofta i blindhet nedlägga vårt pund af kärlek, — det blir, säger jag, bäst att ge utan att fordra något igen. Så gjorde jag med Ade-

laide. Adelaide åter, vand vid att älskas, att skämmas bort, emottog min ömhet och min vård såsom något helt naturligt och fullkomligt i sin ordning; men det var mig ljuft att hon gjorde så.

Jag omtalade en gång för Presidenten den likhet jag fann emellan Adelaide och svanen. Den gjorde honom nöje, och hon kallades snart af honom och af hela släkten "svanen." Hennes bländande hvithet, hennes mjuka och vackra former gjorde denna benämning särdeles passande.

Huru ljuf och mild hennes natur var, hade jag dageligen tillfälle att se i hennes förhållande till Edla. Denna olyckliga unga varelse tycktes ha en bitter rot i sitt hjerta, som göt galla öfver alla föremål omkring henne. Hon var för det mesta tyst och sluten; men hvad hon sade var bitande, hvad hon gjorde var ovänligt och obehagligt. Adelaide kunde ej nalkas henne med sin välgörande värme och innerlighet, ty Edla sköt ifrån sig hvarje vänligt närmande; men aldrig svarade Adelaide ett ord på systemens bitterhet; stilla fördrog

hon hennes elaka lynne; och visste hon något vara Edla angenämt, så gjorde hon det. Likväl tycktes hon frukta henne och helst undvika beröringen med henne. Detta förhållande emellan systrarne skulle dock ha varit mig oförklarligt, om de hade växt upp tillsammans; men redan vid åtta års ålder aflägsnades Edla från fädernehemmet och sattes i en pension, hvarifrån hon återkom till sitt hem blott ett år före Presidentskans död, det vill säga omkring två år före mitt inträde i familjen.

Jag betraktade noga Edla och upptäckte snart hos henne en djup och djupt sårad känslighet. I hvad hon sade røjde sig ofta öfvertygelse om orättvisa i delningen af människornas lotter och en häftig förbittring häröfver. Hon tycktes ha en djup känsla af människans oförmåga att undvika lidandet och ett olyckligt öde; hon ansåg detta öde sitt och ville dock ej böja sig derunder. Lifvets missförhållanden hade hon med skarp blick uppfattat; tänkande öfver dessa med känslan af egen vanlottning, hade hennes öga blifvit sjukt och hen-

nes hjerta sårigt. Detta sår ansåg hon för obotligt, och hon slöt sig för hela världen; hennes läppar klagade ej, aldrig såg man hennes öga fälla en tår. Man kunde säga att hela hennes väsen och lif var ett tyst, bittert och stolt knot. Hon var retlig och ömtålig, men blyghet och stolthet hindrade henne ifrån att visa den sårade känslan, utom genom ett föraktfullt och bittert väsende. Under allt detta røjdes dock en verklig kraft, en djup känsla, kärlek till sanning och ypperliga, men högst vanvårdade förståndsgåfvor. Jag kände ett djupt intresse för henne och väntande på, att tid och omständigheter skulle visa mig, på hvad sätt man kunde kasta en ljusstråle i denna förmörkade själ, beslöt jag följa henne stilla och kärleksfullt och småningom söka vinna hennes förtroende. Jag var nästan öfvertygad om, att oförnuftig stränghet och oriktig behandling hade lagt grunden till hennes olyckliga sinnesförfattning.

Emellan Edla och Presidenten rådde en köld och en spänning af den art, som ofta uppstår emellan föräldrar och barn, då de å

ömse sidor ställa fordringar till hvarann, och då ej den ljufva, försonande kärleken kommer som medlare emellan parterna.

”Jag gaf dig lif” — säger fadren åt barnet, — ”jag gaf din barndom vård. Du äter mitt bröd, du skyddas af mitt tak. Jag ger dig de nöjen, den frihet, som passar för dina år, och med hvilka andra äro nöjda. Var tacksam, lyd min vilja, förekom mina önskingar; lef för att göra mig glädje!”

”Gif *mig* glädje,” svarar barnet, ”gif mig den sällhet, som min själ behöfver, eller kan jag icke glädja dig. Jag begärde ej lifvet af dig, men lifvet som du gaf begär sällhet. Vill du ej gifva den, så förkastar jag din första gåfva; den är mig en börda!”

Och så stå de olyckliga fordrande och anklagande emot hvarandra och bli bittrare dag ifrån dag. O! gifve då Gud, att ett upplysande ord, att en ton af kärlek må komma och lösa missförhållandet, — ett af de djupaste, ett af de bittraste på jorden, — och sluta hjerta mot hjerta, upphäfva all rätte-

gång och visa i ömsesidig eftergifvenhet medlet till ömsesidig glädje!

Emellertid förundrade det mig, att ett sådant förhållande kunnat uppstå emellan Edla och en far af Presidentens i det hela milda och älskvärda karakter. Men Presidenten tycktes ha gjort sig till regel att alltid vara sträng emot Edla. Jag fruktade mycket att salig Presidentskans principer här hade nedlagt de skadliga fröna.

Presidenten ville till följd af dessa, att hans döttrar ännu skulle hållas så, som då de voro barn, och ha vissa och bestämda sysselsättningar för vissa timmar af dagen. Dessa sysselsättningar rättades ingalunda efter flickornas olika anlag och deras håg, utan följde slafviskt den ordning, som modet upprättat för dagen. Fröknarne skulle en viss tid göra musik, en viss tid rita, en viss tid dansa, en viss tid sy, en viss tid läsa, o. s. v.

Adelaide, som hade fallenhet snart sagdt för allt, gjorde allt lätt och med nöje, och då hon — hvilket ofta nog hände — tog sig ledighet, visste hon att ge goda skäl, eller ock

smekte hon och skrattade bort alla faderns föreställningar. Icke så Edla. Hon saknade all fallenhet för talanger, och som hon i framsteg blef långt efter Adelaide, och icke som hon kunde leka bort en påminnelse, blef det gjordt till pligt för henne, att strängt iakttaga dessa fruktlösa arbetsstunder. Hon lydde tyst och mulen, arbetade utan håg, arbetade illa, fick därför förebråelser, dem hon emottog med tyst förbittring. Adelaide var Presidentens och hela husets älskling. Ingen älskade Edla. Hon kände det och slöt sig allt mera inom sig sjelf. Icke heller trodde jag det vara godt för Edla, att hon öfver allt skulle följa sin vackra syster ut i verlden, der hon stod som en skugga och ett noll bredvid henne; men som jag ej ännu visste hvad Edla skulle göra bättre hemma, så sökte jag ej att motarbete Presidentens vilja häruti. Edla sjelf tycktes vilja vara med borta; men detta mera af oro och vantrefnad inom sig, än i hopp om något nöje. Med glädje märkte jag att hon led mig nära sig, och

och icke afgjordt sköt ifrån sig den vänlighet, jag visade henne. Jag hoppades allt godt här-af för framtiden, ty om mitt hjerta hvilade på Adelaide (och jag kunde ej hjälpa att det så gjorde), så arbetade min tanke deremot oupphörligt för Edla.

Och nu ett litet ord om Pullorna. De voro vackra, de voro söta, qvicka till odygd, tröga till lärdom, och besynnerligt fallna för experimenter, särdeles i fysiken. De pröfvade oupphörligt huruvida vissa ämnen voro brännbara och andra icke, huruvida det, som gick sönder, då man slog det emot sten, icke torde hålla, då man slog det emot trä; ifrån huru stor höjd man kunde släppa ett glas i golfvet innan det gick sönder, o. s. v., hvilka alla experimenter förorsakade stora förödelse inom huset, utan att göra de små mycket försigtigare, ty de voro för sin skönhet och behändighet omtyckta och bortskämda af alla, och Presidenten tålde ej gerna att man sade dem ett allvarligt ord. Deras käraste nöje

var att leka med Adelaide, och ingenting var täckare än att se dessa tre tillsammans.

"En, två, tre, fyra," fruntimmer äro redan här beskrifna, "låt oss lustiga vara," och göra en stor ronde med alla verldenes damer, som svänga om i detta lifvets maskeradbal.

"Vi Fruntimmer!"

Jag hade en gammal Tant, som plägade ofta säga "vi fruntimmer!" och derefter höll allahanda tal om oss fruntimmer, klassificerande och sorterande oss. Jag minnes att de på denna tid ej särdeles uppbyggde mig, men i afton kom det uttrycket "vi fruntimmer" mig helt hjert på tungan. Torde hända att min salig Tante något litet går igen i mig.

Ännu hittilldags utvecklar uppfostran, särdeles i Sverge, föga individualiteten hos fruntimren, och döttrarna komma ej sällan utur hemmets ugn såsom bullar af samma bakning. Qvinnans lif och öden äro i allmänhet mera underkastade en yttre lag, än skapande sig såsom former af hennes egen kraft, och der-

före kan man lättare indela fruntimren i klasser och kaster än männerna.

Somliga äro bland oss, för hvilka lifvet varit en kärf jordmån; de gå derigenom, utan att bli älskade, och hvad värre är, utan att innerligt kunna älska något. Det frusna i luften omkring dem utkyler värmen i deras bröst; de bli bittra och hårda, och emedan de ej fingo bära blommor, göra de sig till ris. De lemna ej skönhet och dygd i ro, och falla skarpa på skönhet och svaghet. Vi vilja hoppas, att vid ljuset af en vänligare sol skall deras lifsträd skjuta nya knoppar, att de skola få och gifva glädje.

Somliga äro (och många äro de), som naturen rikt och skönt utrustat; de äro goda och älskvärda, de älska dygden, — men verld och frestelse, ovisa ledare och eget hjertas svaghet, låta dem falla derifrån. Det bästa hjerta blir smutsadt af usla begär och låga njutningar. Fallna Englar, — — — bland dem äro många, som fälla bittra tårar öfver deras oskulds graf, — och dessa kunna en dag låta den uppstå såsom förklarad dygd. Andra äro, som

täcka den med blommor och löjen; öfver dessa gråta himlens Englar.

Många äro äfven, som natur och lycka gjorde lockande för frestelsen att försöka, men öfver dem vakade vänliga stjernor. Tidigt fästes deras hjertan af ren kärlek, och kring dem sluter sig lik en midsommar-löfsal det skyddande hemmet. Deras fröjder och deras sorger äro lika oskyldiga. Fredliga alla deras beröringar med medmenniskorna. Ingen hatar dem, — och hvad som är ännu mera tryggande, — ingen älskar dem mer och annorlunda än Evangelium tillåter. De lefva älskade och ärade, den allmänna rösten kallar dem mönster och efterdömen. Men dessa fridlysta sälla, dessa opröfvade, huru ofta kasta de ej fördörelsens ord öfver dem, som i atmosfärer, olika med deras, förfrusit till hjertat, eller bränt vingarna. De tro sig berättigade att förakta dem, och dock är det möjligt att de icke ha någonting annat framför dessa, än att de varit lyckligare.

Någre gifvas äfven, — Gud vare lof de gifvas! och mitt hjerta blir varmt vid tanken

att jag känner och älskar sådana, — några, som, antingen älsklingar eller styfbarn af naturen och lyckan, frestade eller ofrestade af lifvet, likväl likna hvarann deruti, att de ej låta något skymma gudaspegeln i deras själ. Sjelfva, rena och afskyende allt ondt, beklaga de och ursäkta hvar felande. I deras blick ligger himlen af ett rent medvetande, och blott derigenom läser brottslingen i denna sin dom. Goda, sanna, visa, tåliga, kärleksfulla, låta de ej störa sig af människornas svaghet eller hårdhet; de gå stilla sin väg, de ha en klarhet inom sig, som lyser dem, och som strålar varmt och välgörande omkring dem. De förstå att deltaga i sorger, som de ej sjelfva erfarit, och då de lida, kunna de ännu le åt andras glädje. Paradisfoglar lika, sväfva de fram öfver jorden, utan att i dess stoft befläcka sina vingar; uppenbarande i sig en skönare skapelse, locka de genom sin älskvärdhet att följa dem på deras heliga färd.

Och nu åter till — — — nå! men så när hade jag bortglömt den fjerde och tabrikaste klassen af fruntimmer, och med detsamma

stängt mig sjelf utur skapelsen. Jag vet ej bättre än att kalla den: den *oförargliga*. Vi, — dess medlemmar, — äro talrika, som potatisen, och förekomma såsom den öfver hela verlden. Vi äro verldens husmanskost, och illa stode verlden utan oss. Vi fylla rummet och ta dock ej bort det för någon, vi neutralisera lifvets stridande elementer, hvilka utan oss skulle förstöra hvarandra. Vi äro framkomna ur lagom, och detta vårt element söka vi utbreda på jorden. Vi kalla exaltation galenskap och Sappho en toka. Vi gå i kyrkan och på operan och låta oss föga bekomma. Vi taga af lifvet hvad lifvet vill ge och äro belåtna, vi städa våra hem, salta lagom vår mat, tala lagom i godt och ondt om vår nästa, tänka lagom, pruta på allt högt i pris och i beröm, — med ett ord vi äro hvad man kallar jemt folk, och vi hålla verlden i jenvigt. Vi sjunga helst den goda visan "Trallala trallala tralla trall! Trallala trallala trallom!"

I all ödmjukhet värda medsystrar tillegnadt!

Och nu volti subito till Presidentens åter!

Stunder inom hemmet.

”Många glada stunder, många mulna
 Har du fört inom min trånga dörr.
 Livvets ängar grönska upp och gulna
 Nu, så väl som förr.”

TEGNÉR. (Nyårsafton.)

Förnöjsamhet.

Vi suto vid middagsbordet. Tredje rätten, — fricandeau med sockerrötter, — var nyss förtärd, och vi hade tagit ihop med den fjerdde, — en bastant ostkaka, då Presidenten gjorde ett litet uppehåll, drack ett glas vin, lade bort knif och gaffel, och lutade sig tillbaka på stolens ryggstöd i det han med känsla sade:

”Hvad dock menniskan behöfver litet för att lefva, hvad hon behöfver litet, för att vara nöjd! Det är märkvärdigt! (och han blef helt rörd.) Med en enda sådan här rätt, en sådan ostkaka till min middag alla dagar, kunde jag vara alldeles belåten. (Jag hostade litet.) Ja! jag försäkrar,” — vidtog han if-

rigare, i det han såg litet utmanande på mig! — "att det vore nog alldeles nog för mig!" Jag tyckte det vara synd, att taga honom ur en illusion, som gjorde honom lycklig, och i hvilken han efter ostkakan ännu med godt samvete nedsväljde tre à fyra bakelser.

Ännu nöjdare med sin belåtenhet blef Presidenten vid sitt eftermiddagskaffe och sitt glas likör. Pullorna stodo på hvar sin sida om hans knän, och fingo då och då en thesked af den Arabiska drycken. "Jag begär ej mycket af lifvet, Mamsell Rönnqvist," — sade Presidenten. "Att ha allt comfortabelt för mig och de mina är min högsta önskan; att kunna ge mina döttrar en god uppfostran är mitt förnämsta sträfvande; — den blir det bästa arf jag kan lemna dem. Om menniskorna vore mindre fordrande mot vår Herre och mot hvarandra, så skulle de vara lyckligare. Hvad vill du min pulla lilla? Mera kaffe? Se der, min Guds Engel, en hel thesked till! Vi skulle tacka Gud för hvad vi ha, Mamsell Rönnqvist, och söka mera våra glädjeämnen i vår inre verld än i den yttre,

och allt skulle då gå bättre. Är det icke så, bonne amie?"

Jag kunde ej annat än finna allt detta öfvermåttan sant.

"Vi komma nu," fortfor Presidenten, "till en tid af året, som verkligen fordrar, att menskan kan hämta något ur sitt inre lif, för att värma upp det yttre. Jag hoppas vi skola alla bjuda till dermed, och jag är viss på att vi då ej skola förfrysa. Med goda barn och goda vänner blir hemmet alltid varmt."

Jag kunde ej låta bli kasta en blick på den mulna och tysta Edla.

"Jag hoppas isynnerhet," sade Presidenten, "att våra qvällar skola i vinter bli rätt angenäma. Qvällen är dagens kärna under denna mörka tid, — och," — tillade han muntert, "vi skola ej spara på ljusen. Min Adelaide skall ge oss mången vacker sång, mina små skola dansa, vi skola alla göra vårt till Min bästa Bonne amie Rönnqvist, jag hoppas vi alla skola vara rätt lyckliga tillsammans!

Våra Qvällar.

Dessa voro i sanning rätt angenäma. Vi

tillbragte dem för det mesta, i ett stort förmak, möbleradt med den smak och enkla elegans, som utmärkte alla Presidentens anordningar. Två dagar i veckan togs emot visiter; de öfriga aftnarna hade vi Grefvinnan Augusta, och snart äfven Gref Alarik till hvardagsgäster. Gref Alarik fick inom kort tid ett stort inflytande på oss alla. Jag vet ej rätt huru det kom sig, men lifvet blef af högre intresse, då Gref Alarik var närvarande. Man kände att rika skatter lågo inom honom, och ehvad man sade eller gjorde, hade man alltid ett öga på honom; — hvad skulle han tänka, hvad skulle han säga, hvad tycka om detta? Ändå ingaf han ingen fruktan, men väl en slags respekt. Man var ej fullt ledig framför honom, men man ville ej vara detta slags tvång förutan. Adelaide tycktes af alla stå minst under hans inflytande. Hennes fulla, friska ungdomslif rörde sig som förr i egenomlig sorglös säkerhet, och man märkte i hvad hon gjorde ingen afsigt att bli bemärkt, men väl en förmåga eller konst att ställa trefligt till för alla, att låta hvar och en få det,

som var honom angenämt. Gref Alarik deremot hade, skenbarligen för mig, sitt öga på henne. Han talade väl förnämligast med Presidenten och Grefvinnan Augusta, men han talade för Adelaide, och det förtretade mig, att hon så litet i det hela förstod att låna honom uppmärksamhet. Theet, pullorna, pianot, tusende små omsorger, förde henne hit och dit; och det tycktes på henne, att hon re'n visste allt, hvad hon behöfde i lifvet. Deremot njöt hon kanske omedvetet af att öfva ett visst välde öfver "den stolte mannen," som hon kallade Gref Alarik; och då hans stränga uttryck oemotståndligt gaf vika för ett mildt och ljuft, under det han talade med henne; då allvaret i hans anletsdrag plötsligt måste förbytas i ett strålande leende, — det vackraste jag sett på manliga läppar, — då bar Adelaide högre sitt unga hufvud, och hennes ansigte lyste af glädje och lefnadslust.

Edla var den enda skugga i dessa ljusa aftnar, men äfven hon ljusnade stundom under dem. Den uppmärksamhet, som Gref Alarik

fäste vid henne, gjorde mig stort nöje. Hans genomträngande blick var ofta fästad på henne; han förstod att vända samtalen så att hon måste deltaga deri, och tvingade henne genom frågor att yttra sig. Jag blef förvånad öfver den kraftfulla tanka, som låg i hennes svar, i detsamma, som jag smärtades af den bitterhet och det människohat, de ofta uttryckte. Så ung och så förbittrad, — det var i sanning sorgligt!

Våra minst angenäma aftnar voro de, då unga Friherre Otto besökte oss, ty Gref Alarik blef då ej sällan ur humör, och vi höllos ej skadeslösa för hans tystnad genom Ottos tal, som förnämligast bestodo i ett dyrkande af hans sköna kusin. Gref Alarik skämtade stundom något bitande med Otto, och brydde honom för det evigt enahanda af hans kärleksqväden, men unga Otto nöjde sig med att se ond ut på honom, och fortfor att förguda Adelaide, som alltid var på en gång god och onådig emot honom. Talade han länge, så bad hon honom sluta, eller ock vexla om talämne; blef han tyst och miss-

lynt, gick hon till honom, skämtade och lekte med honom, till dess han var glad åter. Min bästa läsare, jag försäkrar dig på min guvernants-heder, att det ej var koketteri; endast begäret af ett godt och älskande hjerta att se alla nöjda.

Ledsamt var det äfven, då Baronessan, som tillbragte sitt lif i en evig krets af verldsnöjen, kom och tog Adelaide ifrån oss till någon lustbarhet, ty då var aftonens bästa glädje borta, och Gref Alarik på sätt och vis äfven bortkommen. Baronessan var artig och angenäm till hela sitt väsende; i sin konversation var hon likt sin herr son något enformig, dock på annat sätt; hon upprepade oupphörligt vissa djerfva idéer, sedan verldens begynnelse i hvar mans mun; och bevistade med ifver och allvar, att svart är svart, och att vatten är vatten. Men hon var verkligen hottengod, och hade en ömhet för Adelaide, som gjorde mig litet god för henne.

En person, som jag aldrig rätt förstod mig på, och ej kunde komma underfund med, var Grefvinnan Augusta; hon hade en fin verlds-

bildning, verkliga kunskaper, ett sätt att vara, som man ej kunde anmärka något på, hon prydde rummet genom sin vackra och välklädda figur, hon kunde göra ett samtal intressant, — men jag kände mig, jag vet ej rätt huru, alltid aflägsnad från henne. Jag kunde ej tro henne. Det förekom mig ibland såsom vore hon både kärlekslös och falsk; — ibland åter tyckte jag mig ha mycket orätt deruti, och det värde, som Gref Alarik tycktes sätta på henne, lät mig betvifla rättvisan af min motvillighet. En misstanke att hon bar hemlig afund till Adelaide öfver hennes större skönhet och behag, lemnade mig aldrig, men hon var så sjelfbeherrskande, så sluten i afseende på sina känslor, att jag aldrig kom till visshet härutinnan. Hon visade mycken vänlighet för Adelaide, som höll uppriktigt utaf henne. Ingen förtrolighet rådde likväl emellan systrarna.

Grefvinnan Augusta var tio år äldre än Adelaide, och gifte sig med den rike Grefve U**, då Adelaide ännu blott var ett barn.

Ej heller ingaf hennes väsen förtroende.

Mot Gref Alarik var hon mera förekommande än emot någon annan, artig var hon mot alla; — jag kunde ej komma ifrån min fördom emot henne, och till tack derföre tyckte hon ganska litet om mig.

Jag måste säga ett ord om Presidenten; — presentera sällskapet och icke värden vore o-belevadt och orätt, särdeles då som nu värden var en vigtig del af sällskapet. Presidentens goda ton, belevade väsen och verkliga humanitet gjorde honom oändligt behaglig i sällskapslifvet. Aftnarna voro hans käraste stunder på dagen, och sällan lät han under dessa något bringa sig ur humör. Hans konversation var angenäm, och vittnade om en man af verld, och hvad bättre är, om en man af grundliga kunskaper, och hvad som är allrabäst, om en god och en rättskaffens man.

Födelsedagen.

Presidenten fyllde sitt femtiondefemte år. Fröknarna gingo om morgonen i procession inför att lyckönska honom. Jag, med ett par sydda tofflor i handen, utgjorde arriere-gardet.

Presidenten var röd om ögonen då vi inkommo, och det gröna sidenförhänget framför salig Presidentskans porträtt var draget på sidan; han tycktes ha sutit och betraktat det. Fröknarna kommo fram med några små gåfvor. Edla hade virkat en pung, Adelaide sytt en sac de nuit. Lilla Mina hade skrivit sitt första bref, uti hvilket stod med oändliga bokstäfver, att hon önskade sin far en lång lifstid. Nina hade ritat ett stycke af egen komposition, och af hvilket jag ej kan emotstå att ge en flyktig teckning. Den föreställer ett hus af en alldeles egen styl, och den jag ej vill råda någon att söka härma. Ett fruntimmer, liten smula större än huset, hvars enda skorsten slutar der hennes hufvud börjar, står och plockar frukt ur ett besynnerligt träd. I toppen af trädet sitter en fogel (ty den originella taflan lefver ännu), som visserligen med skäl tyckes anse fruntimrets hufvud såsom ett lagom gryn för hans näbb. En trädruska flyger i luften öfver hus, fogel och fruntimmer. Presidenten var mycket road af denna originella komposition. Vissa

djerfva drag i ritningen gåfvo oss mycket hopp om en inneboende stor förmåga hos den lilla femåriga artisten. "Hvem vet, hvem vet," sade Presidenten, "hur långt hon kan gå? Man börjar med fuskverk och slutar med mästerverk! Hvem vet?"

Jag höll med Presidenten att ingen kunde veta det.

På aftonen kommo, utom våra vanliga hvardagsgäster, Excellensen G**, hans Fru och unga Otto. Äfven de hade presenter åt Presidenten, och dessa af mycket värde och prakt. Otto begagnade tillfället för att ge presenter åt alla kusinerna, synbarligen i afsigt att få Adelaide att ta emot en dyrbar seigné af ädla stenar, som Presidenten utverkade honom tillstånd att få fästa på hennes panna, medelst en gullsnodd, som gick kring hufvudet. "Charmant! charmant!" utropade alla, utom Gref Alarik, som såg med en dyster blick på Adelaide.

"Är det icke vackert, är det icke charmant?" frågade honom den förtjusta Baronessan. Gref Alarik teg.

”Klär det icke henne förträffligt; tyckes hon icke vara skapad att bära juveler? Är hon icke oändligt skön med dem?” fortfor hon att fråga.

”Jag tycker icke det;” svarade Gref Alarik torrt. Och han hade orätt, ty Adelaide, der hon stod belyst af ljuskronan, och med det strålande smycket på sin snöhvita panna var verkligen bländande att skåda. Grefvinnan Augusta sade:

”Juveler passa Adelaide verkligen förträffligt, och det är ej underligt att hon tycker så mycket om dem.”

Gref Alariks ansigte mörknade allt mera.

”Du är gudomlig! Du är förtjusande;” sade Otto med hopknäppta händer.

Adelaide hade kastat en blick på Gref Alarik. Hon aflägsnade sig oförmärkt. När hon kom åter var smycket borta. Man gjorde utrop deröfver; Otto höll väsen, och ville äntligen att hon skulle återtaga det.

”Det besvärar mig, goda Otto,” sade Adelaide, det kittlar mig i pannan.”

"Det kittlar dig? Ack du gudomliga! Jag ville att jag vore"

Gud vet hvad han ämnade säga, men Baronessan afbröt honom hastigt och sade:

"Hör lilla Engel! jag har lofvat fara och blott visa mig en minut på supéen hos Statsrådet P***s. Gör mig till viljes och följ mig dit. Du är ganska väl klädd som du är blott sätt på dig Ottos lilla gåfva, och de skola alla bli förtjusta af dig. Jag ville så gerna skryta af min söta Adelaide. Blott en qvart, blott tio minuter dröjer jag, och så komma vi åter och tillbringa aftonen här. Min svåger bästa Wilhelm! du säger ju ja?"

"Med nöje!" sade Presidenten, som spelade schack med Excellensen.

Jag blef orolig, jag tyckte saken såg helt betänkelig ut.

"Adelaide, min sköna Engel, du hör! Kom mitt sötaste barn!" sade Baronessan.

"Ack, Jesus! hon, Engeln, den söta, gudomliga hon kommer!" sade den lycklige Otto.

Adelaide stod nära Gref Alarik. Det är svårt att begripa hvilken rörelse i hans själ förde honom att fatta hennes nedhängande hand. Adelaide slog ned ögonen, en brännande rodnad flög öfver hennes kinder, och hon sade med någon förvirring:

"Nej jag kommer ej! Jag kan icke komma."

"Du kan inte komma! Hvarföre kan du icke komma?" frågade Otto ond.

"För det jag ej vill!" sade Adelaide och såg trottsigt på honom; "skall jag ej få göra som jag vill?!"

Otto såg förbluffad ut, men teg. Baronessan sade något störd:

"Jag trodde, Adelaide, att du skulle vilja göra mig nöje uti en så obetydlig sak."

"Min söta goda Tant!" ropade Adelaide, i det hon omfamnade och kysste henne, "var icke ledsen! En annan gång, när helst Tant vill, skall jag komma; i afton har jag ej lust att fara ut...." och nu öfverhopade hon Baronessan med smekningar och goda ord, var så hjertlig, så intagande, så rolig, att Baronessan och äfven Otto glömde både harm och supé;

ty till all lycka hade de inte märkt hållhaken, Gref Alarik blef vid det mest briljanta lynne, och vi hade en glad och liflig afton.

Visiter.

Den ena gick ut, den andra kom in, i oafbruten file hos oss en söndagsafton. I tamburen trängdes betjenterne, i salongen helsades och pratades oupphörligt; min hand tröttnade vid att lyfta thekannen, och för allt det varma och alla de sockerbitar, jag spenderade, fick jag ingen tack, ej en gång en söt min igen. Emedlertid underkastade jag mig af menniskokärlek

”min lott

att sitta glömd, och göra godt;”

styrkt deri genom intresset för några af besöken. Det är i allt icke tjensten som är svår, det kommer blott an på hvem man tjenar, Fru N., som tillbragte hela nätterna ända till klockan fyra, fem om morgonen med att servera thé åt Doktor Johnson, hade en ädel post och ett nyttigt värf i lifvet. Är det icke så mina hulda läsarinna, — ty J veten det väl, — det är skönt, det är ljufligt att

tjena den man älskar eller den man beundrar? — det må nu vara med hufvud eller händer, med att ge sitt hjertblod eller ock helt simpelt med att servera thé — det är allt detsamma — kommer blott an på tid och tillfälle. O ja! visst är det innerligt ljufligt! Men åter till visiterna. Bland dessa voro Fru L. och hennes döttrar. De voro ej rika, de voro ej unga, de voro ej vackra; de hade icke det minsta af de yttre företräden, som vanligen göra människor bemärkta och sökta i sällskapslifvet, och ändå spridde de ett obeskrifligt behag i det sällskap, der de dröjde. Det var lugn i deras anleten, det var godhet, tanke och lif i deras ord; man kände att de voro klara med sig sjelfva och med lifvet, och den rena luft, de tycktes andas inom sig, meddelade sig ovillkorligt till andra. Man kände godt, man visste ej rätt huru, man väcktes till att tänka, och de obetydligaste ämnen för samtalen adlades lätt och oförmärkt till ett högre intresse. Det lustiga och originella i Vivikas lynne och sätt kontrasterade behagligt med den milda visheten

hos hennes mor, och med det ljufva mera poetiska hos systemen. De sade icke hvarandra några ömma saker, men man såg lätt att de måste vara lyckliga med hvarandra och genom hvarandra; man såg att de tre verkligen utgjorde en treenighet. Och är det icke just mångfalden i lynnen och krafter, som, då själarne äro förenade i kärleken, utgör sällheten af familjens lif?

Då dessa älskvärda fruntimmer voro borta, sade Gref Alarik:

”Det intryck, som kroppens skönhet gör, är allmänt erkändt; jag är den sista att vilja bestrida dess välgörande inflytande på menniskosinnet, dess ljufva trollmakt öfver hjertat. Men hvad som verkar i likhet med denna och djupare och mer välgörande, äro de egenskaper, vi nyss haft tillfälle att beundra hos Fru L. och hennes döttrar. Denna sköna proportion i utvecklingen af själens förmögenheter, denna klarhet i förståndet, denna redighet och genomskinlighet i tankens yttrande, som gör den genast fattlig och ljus, detta gör på mig ett intryck, lika med det af skönheten,

denna själens fågring uppenbarar sig blott långsammare, men också är den icke såsom kroppens, — förgänglig." Han såg härvid på Adelaide. Hennes vackra underläpp svällde trotsigt fram.

"Vara mycket skön är en frestelse," fortfor Gref Alarik. "Man förledes så lätt i unga år att tro sig i sin fågring äga en skatt, rik nog för att ge sällhet åt hela lifvet. Verlden rör sig så gladt, så behagligt för den unga skönheten, att det blir svårt för henne kunna fatta lifvets allvar."

"Och hvarföre detta allvar, hvarföre skall det vara så nödvändigt att fatta det?"

Emedan människan verkligen är kallad till något mer, än att blott vara blomma eller fjäril, Fröken Adelaide. Hon kan som sådan väcka behag, nöje, tycke; aldrig aktning, aldrig sann kärlek, ty hon är icke sann människa."

Adelaide såg betryckt ut, och tårar svällde i hennes ögon.

"Lifvet är så roligt!" sade hon. "Gud har gifvit oss glädjen och lifvet; hvarföre skall

man

man ej njuta hans gåfvör? Ack låt oss, låt oss vara glada!"

"Lifvet har höga och viktiga intressen," sade Gref Alarik med djupare allvar, "och som föga stå tillsammans med en lättsinnig njutning af dess flyktiga nöjen."

"Det finnes," sade Grefvinnan Augusta, "viktiga och höga pligter att uppfylla; menniskan skall ej lefva ensamt för sig . . ."

"Hvad menar ni då," frågade Adelaide ifrig, halft ängslig, halft skrattande, "med er viktighet och edra pligter? Är det något ur Romerska historien, som man skall likna för att vara menniska? Skall man göra en kurs i fysiken, eller skriva afhandlingar i stats-hushållningen?"

Gref Alarik betraktade henne något missnöjd, och Grefvinnan Augusta sade:

"Menniskan skall, som jag sade nyss, ej lefva blott för sig; hon tillhör ett samhälle, ett fosterland . . ."

"Och en himmel!" afbröt Adelaide; "jag vet det; nå vidare."

Nya Teckn. ur Hvardagsl. I. 7.

"För dessa skall hon lefva," fortfor Grefvinnan Augusta.

"Nå, det faller väl af sig sjelft, om hon lefver och är god," svarade Adelaide.

"Mer och mindre likväl," sade Gref Alarik mildt leende; "och för dessa skall hon, om så fordras, kunna dö."

"Dö? Dö för det som är stort och skönt, dö för hvad man älskar; — men just det är roligt!" utropade Adelaide med strålande och tårfyllda ögon. "Får jag slippa gräma mig öfver det?"

Gref Alarik såg på henne med en sällsam rörelse. Hon räckte honom handen med det mest vinnande behag och sade:

"Låt mig få vara glad i lif och i död! Gud är god; han menar det väl med oss alla så i lust som i nöd; hvarföre skulle vi ej vara glada? Låt mig få slippa det der mulna allvaret!"

Gref Alarik svarade ej; han tryckte den svanhvita handen till sina läppar, följde Adelaide med ögonen under hela aftonen, men förblef tyst och tankfull. Adelaide var en

stund allvarsam, men återfick snart sitt vanliga lif, skrattade, sjöng och lekte med Pul-lörna.

Olycksdagar.

Min allrakäraste läsare, känner du sådana? I verldshistorien se vi olycksperioder, då under sekelrymder allt tyckes gå på tok; man mördar, män bränner, vänder upp och ned på troner och religioner; och som i allt och öfver allt det stora speglar sig i det lilla, och det lilla i det stora, så räknar äfven menniskan i sitt lif olycksdagar par excellence.

Du börjar till exempel om morgonen med att sätta skjortan afvig, och detta ger en slags lösen åt tilldragelserna under loppet af hela dagen. Du skär dig, då du rakar dig, du går och söker folk, som du icke finner, och du finnes af folk, som du icke söker och som du önskade åt f..d..s. Du säger dumheter, i stället för qvickheter som du ämnade, din middag är dålig, allt ställer sig så obeskrifligen tråkigt, och faller det dig på en sådan olycksdag in att fria, så

kan du vara säker på att få en korg bara för din lyckas afvighets skull.

Hvad Presidenten kunnat vända afvigt vid sin toilette om morgonen på en viss Thorsdag, i en viss vecka, i en viss månad, vill jag icke fördrista mig att gissa; men visst var, att ett oblidt öde förföljde honom hela dagen igenom, och hvar och en medlem af familjen hade mer eller mindre känning deraf. Tidigt på morgonen var det ren galet med Presidentens både lycka och lynne. Han skulle upp på slottet, och tre svarta muscher prydde hans haka och underläpp, och hårfrisören, som skulle klippa och ordna hans hår, kom ej. På denne pesterade Presidenten så allvarsamt och hett och var dessutom i en så förskräcklig oro, att jag i ångsten och välmeningen tillbjöd mig att göra hårfrisörens tjänst. Presidenten sade "bevars!" och krusade af artighet, men frågade derjemte vänligt skämtande, om jag någonsin klippt ett karlhufvud; och då jag kunde uppvisa min farbror Hofrättsnotarien, min bror Auskultanten och min svåger Borgmästaren, såsom alla tre vid nå-

gra högtidliga tillfällen klippta af mig, så antog han glad mitt tillbud. Vi gingo in i Presidentens arbetsrum. Han satte sig att genomse en mängd papper. Jag lade en handduk öfver hans axlar och började med saxen härja i hans yfviga hår. Det svåra af saken var, att Presidenten aldrig ett ögonblick satt stilla med sitt hufvud. Han var ifrigt sysselsatt med sina papper och, som det tycktes, med något obehagligt i dem; ty han svor allt emellanåt halfhögt och riste dervid hufvudet så, att min sax fick göra hastiga och äfventyrliga evolutioner. Jag har en verklig talang, efter hvad som alla sagt mig, i hårklipping och klädsel; men min Gud! det kan ej begäras, att man skall kunna sköta lika väl ett hufvud, som rister sig oupphörligt, och ett som håller sig stilla. Ännu värre blef det, då jag med rulltången skulle krusa några lockar, som rätt behagligt prydde Presidentens tinningar; ty nu, då tångens rörelser ej kunde vara lika så hastiga som saxens, och Presidenten fortfor att rista hufvudet, så blef han antingen luggad eller bränd, och bjerta:

"Aj f—n!" Min bästa Mamsell, gör inte af med mitt hufvud!" satte mig i stort bryderi. Allravärst blef det då, efter slutad hårklipping, Presidenten steg upp och såg sig i spegeln. Han blef stående så bestört och synberligen förbluffad, att en kallsvett gick öfver mig.

"Gud Fader i himmelen!" sade Presidenten med en hemsk röst, — "huru ser jag ut? Är detta klippt? Jag är ju rakad, rent af rakad! Jag kan ej visa mig för folk!" Jag försäkrade honom i min själsångest, att det klädde honom så väl, att han aldrig sett bättre ut; men då Adelaide kom in och började hjertligen skratta åt sin fars besynnerliga utseende och min, i det hon omfamnade honom, — då smittades jag af hennes lustighet och skrattade ända till tårar, i det jag förgäfvets sökte få fram ursäkter för både klipping och skratt. Presidenten var på god väg att göra oss sällskap, men slog hastigt om och blef rasande och, kammande med alla tio fingrarna sitt hår, så att det stod i alla vä-

derstreck, sprang han utför trapporna, upp i vagnen och for till hofs.

Vid middagstiden återkom Presidenten; han var vid mildare lynne men något onådig emot mig; och jag måste göra honom den rättvisan, — det var just icke så underligt.

— "Gud låte oss bli mätta!" sade Presidenten, i det han med bekymrad blick öfversåg middagsbordet, på hvilket denna dag stod en rätt mindre än vanligt, d. v. s. fyra rätter; men dessa efter min tanka mer än tillräckliga för att mätta två gånger vårt antal personer. Jag fann likväl snart att Presidentens suck var profetisk, ty rätterna voro illa lagade: rostbiffen var så rå, att den ej kunde ätas; gräddkakan så smörig, att Presidenten förklarade den vara "giftig." Det var Edlas hushållsmånad, och hennes vårdslöshet och liknöjdhet blefvo nästan med hvar dag mera kännbara. Presidenten kastade en missnöjd blick på henne, men var för belevvad och för human att göra någon scen eller tilltala sin dotter vid bordet. Han nöjde sig med att lakoniskt anmärka rätternas fel och att icke äta dem,

men blef derunder allt mera tom och förtrytsam invertes. På slutet af middagen ville han till Pullornas uppbyggelse, — och kanske äfven för att bevisa sin stoicism, — göra en märkvärdig konst med ett glas fullt af vin som skulle vändas upp och ned, utan att en enda droppa föll derur. Nej, — icke en droppe, utan allt vinet, som glaset innehöll, sqvalade ut på den hvita damastduken, — hvarvid stort alarm, uppståndelse och konsternation; härjemte liten uppkomst för mig, derigenom att jag försäkrade Presidenten, att medelst bränvin vinfläckarne kunde uttagas, och åtog mig att ansvara för att de framdeles ej skulle synas spår utaf. Men inte beredde oss alla dessa konster någon muntrare eftermiddag.

Edla satte sig i ett fönster och läste i en volym af Metastasio. Presidenten gick till henne och tilltalade henne med ett något strängt allvar för den misslyckade middagen. Edla teg som vanligt, men antog en uppsyn af så stötande likgiltighet, att Presidenten fann sig befogad att ännu mera skärpa sin förebråelse. "Det vore bättre," slutade han

ampert, "att sköta väl hushållet, än att lära sig Italienska."

Jag såg just icke hvarföre ej det förra kunde förlikas med det sednare. Jag sade något härom efter en stund och om att en hög och förfinad bildning alltför väl kunde förenas med ett husmoderligt sinne och väsen. Jag vågade en liten attack på vissa fördomar, — men Presidenten, som, då han en gång kommit på tvären, var litet omöjlig, och hvars hufvud allt sen morgonen var på tok, sade blott:

"Jag tycker icke om att man talar så der."

Jag märkte att jag illa passat af "le moment," och att det var tid låta fem vara jemt.

Aftonen kom, och med denna Gref Alarik och Grefvinnan Augusta, och med dem någon muntran i vår krets, ty äfven Adelaide hade denna dag varit allvarsam och tankspridd. Grefvinnan Augusta var ovanligt artig och liflig, Gref Alarik var glad och mild; han tog Pullorna på sina knän, lekte med dem och såg på Adelaide, som sydde ifrigt såsom hade det varit för den kära brödfödan. Presiden-

ten bad Edla att spela en sonate af Beethoven. Hon ursäktade sig med "ondt i fingret," hvilket var sant, ehuru Presidenten synbarligen mistrodde det. Han bad nu Adelaide att sjunga något, och hon gick genast till pianot. Gref Alarik föll i djupa, men som det tycktes ljufva tankar, och svarade blott med ett och annat "hum!" till hvad Grefvinnan Augusta sade honom öfver musik och kompositörer. Han tycktes nu vara mera sysselsatt med sångerskan.

Emellertid huserade de uppyrade små Pulorna på bordet så öfvergifvet, att rätt som det var dansade ett glas varm limonad ned i famnen på Presidenten, en thekopp flög på min näsa, under det gräddsnäckan utgöt sig i sockerdosan. Allt detta var gjordt inom ett ögonblick, och Presidenten, storligen förtörnad, satte med högst egen hand de små i penitens i nästa rum. Detta lilla, mindre behagliga uppträde störde dock föga den öfriga delen af sällskapet. Med förtjusande lif och behag sjöng Adelaide en visa om "hemmet."

"Ett hem!" sade Gref Alarik vekt, i det

han korsade armarne på sitt bröst och böjde ned sitt hufvud, "ett hem med en älskad hustru, det är i sanning en himmel!"

"Ja!" sade Presidenten, "och med en älskvärd dotter, som i allt söker behaga sin far, och så ömt sörjer för hans trefnad och nöje!"

Tonen, i hvilken han sade detta, och den skarpa blick, han kastade på Edla, förde allas ögon till henne. Hon rodnade häftigt. Jag är viss på att Presidenten genast ångrade detta förhastade och ovänliga ord, men sagdt var sagdt, och Edlas förbittrade sinnesstämning steg hastigt till en punkt, som jag hos henne ej ansett vara möjlig. Hon vände sig till Gref Alarik och sade:

"Ni har liknat hemmet vid himmelen, vet ni hvad det dessutom kan likna?"

Han såg frågande på henne, och hon fortfor: "ett korrektionshus."

Jag ryste vid detta bittra ord. Presidenten spratt till, så att hans thevatten sqvalpade ur koppen. Gref Alarik betraktade Edla allvarsam och förebrående.

Edla fortfor i stark sinnesspänning: "der är

en öfveruppsyningsman, och der äro fångar. Den förre pålägger de sednare arbete, och då de försumma det, straffar han dem. Han fordrar pligtuppfyllning, men ger hvarken den ömhet eller den glädje, som gör pligten lätt. Men hvarföre klaga deröfver?" — tillade hon, i det hon kastade uppåt en blick full af harm och förtviflan, — "det ringare lifvet härmar blott det högre, och hemmet är en bild af verldsordningen."

"Fröken Edla!" sade Gref Alarik varnande.

Presidenten var häftigt upprörd, men gjorde våld på sig och sade med skenbart lugn, i det han vände sig till Gref Alarik:

"Är det icke underligt, min bästa Grefve, att menniskan så ofta sjelf förbittrar sina dagar och sedan klagar otåligt öfver lidanden, dem hon sjelf vållat? Min salig hustru.... (Presidenten blef rörd, såsom nästan alltid, då han nämde henne); salig Fredrique, gjorde mig till den lyckligaste man; om hon fått lefva, skulle hon likaledes ha gjort mig till lycklig far, ty hon skulle ha lärt sina döttrar den mildhet och eftergifvenhet, som allena kunna

vinna kärlek; hon skulle ha lärt dem förtjena ömhet af en far, som icke begär bättre än att se alla sina barn lyckliga omkring sig, att sluta dem alla till sitt bröst."

Presidenten var rörd och tydligt färdig till försoning. Icke så Edla; bitterhetens länge slutna gift kokade upp i henne.

"Blott kärlek," — sade hon, — "vinner återkärlek. Den far, som gaf sitt barn lifvet och ej gaf det ömhet och ej ger det glädje, har ej rätt till någon fordran."

"Ej rätt?!" sade Presidenten med hetta och för upprörd att kunna besinna sina ord, — ej rätt!! Men du! du kan aldrig ha orätt, du måste alltid ha rätt. Men har jag ej rätt att fordra af dig någon eftergifvenhet, någon lydnad, så har jag åtminstone den, att freda mig och mitt hem för otrefnad och oro. Du har sedan tre år ej gifvit mig en enda glad dag, du har sjelf tydligt visat, att du missaktar din fars råd och vantrifs i hans hus; blir det ej annorlunda hädanefter, än det varit hittills, så är det bäst att att vi skiljas!"

”Det blir då min sak,” — sade Edla kallt och bleknande, — ”att gifva rum. Jag skall snart ej mera ge oro och vantrefnad åt någon.”

Hon steg upp, lade bort sitt arbete och ämnade gå. Gref Alarik fattade hennes arm. ”Barn!” sade han sakta, — ”ingen öfverilning! Fröken Edla, ni har orätt, besinna er!”

Hon stadnade och såg förvirrad på honom. ”Hvad skall jag göra?” frågade hon.

”Ni har haft orätt. Erkänn det. Bed er far om förlåtelse.”

”Nej!” sade hon häftigt, i det hon ville göra sin arm lös; men Gref Alarik höll den kvar och förde henne afsides, under det han talade sakta och ifrigt vid henne.

Presidenten, utom sig, sjöng, Adelaide gick med tårar i ögonen till honom, Grefvinnan Augusta satt blek, och jag rådlös. I detta ögonblick fingo vi höra nödrop från Pullornas förvisningsort, och ett starkt sken blossade in genom den halföppna dörren. Man störtade allmänt in i rummet; gardinerna vid båda fönsterlufterna stodo i ljusan låga; afven tapeterna brunno. Små Pullorna stodo och blå-

ste af alla krafter uppåt ångestfulla och gråtande. Gref Alarik fattade beslutsamt uti och ref ner gardinerna samt tapeterna vid det ena fönstret, men derunder tändes hans egna kläder an. Då Adelaide såg detta, kastade hon sig besinningslöst i elden och sökte släcka branden omkring honom. I ett nu blossade hennes lätta klädning opp i flammor, och helt plötsligt kom det sig så, att Alarik och Adelaide stodo med armarna omkring hvarandra omgifna af lågor. Kärlekens gud! om det var du, som ställt till detta, — så förlåt att jag medelst ett ämbar kallt vatten, som jag i min förtviflan utgöt öfver Adelaide, gjorde ett slut på både omfamning och brand!

Emellertid grasserade Presidenten vid andra fönsterluften, drog ner gardinerna på sitt hufvud, der elden förtärde hvad af hår jag qvarlemnad. Han skulle troligtvis ha stått sig ganska illa, hade det ej varit för Edlas rådighets skull. Från första stunden var hon bredvid sin far och biträdde honom med lika mycket mod som klokhet, under det hon med egen fara hindrade honom från att skadas. Sedan

elden var släckt, drog hon sig tyst och bränd tillbaka på sitt rum.

Adelaide var utom sig. Hon höll Gref Alariks händer emellan sina, såg på honom med ögon fulla af ömhet och ångesttårar och kunde dock ej uttala frågan, som stod att läsa i hennes anletsdrag: är ni skadad?! Han åter tycktes glömma allt, blott för att se på henne. Grefvinnan Augusta påminte, att Adelaide borde byta om kläder. Hon gick, sedan hon lemnat Gref Alarik sin försäkran, att hon ej bränt sig, att hon ej skulle oro sig, att hon väl skulle vårda sig, o. s. v. Sjelf hade han ej så lätt kommit undan, men var dock den första, som skämtade öfver händelsen och gaf den en lustig vändning. Presidenten, sotig och ond, såg till börja med ut som ett muskedunder, men blidkades småningom af Gref Alarik, och man sökte nu komma under fund med huru eldsvådan uppstått. Det syntes att små Pullorna måste fastna för den. De hade under sin förvisning tröstat sig med åtskilliga experimenter, och deras lilla vaxstapel tycktes dervid ha gjort mångfaldig tjenst. Antin-

gen de nu verkligen velat försäkra sig om gardinernas bränbarhet, eller att antändningen skett af våda, så kunde den likväl ej komma från någon annan än dem. Vi trodde att den förskräckelse de små haft, jemte allvarliga förebråelser och domen att utan qvällsvard gå till sängs, skulle trygga oss framdeles för dylika illuminationer.

Presidentens hjerta vägrade att samtycka till det sednare straffet, som jag yrkade; men då Gref Alarik styrkte dertill, gaf han vika, ehuru motvilligt, och sade: "Grefven skall mindre modigt en gång skicka sina egna barn hungriga till sängs." Grefven svarade intet på detta.

Så fort jag fick frihet dertill, sprang jag opp till Edla. Jag fann Adelaide gråtande öfver henne och förbindande hennes bränsår. Edla var illa skadad af elden och mera uppörd än någonsin till sinnes. Jag förmådde Adelaide att gå och lägga sig, i det jag lofvade väl sköta Edla. Vi voro knappast ensamma, förrän ett par ord skrifna med blyerts på en papperslapp lemnades mig. De in-

nehöllo en begäran från Gref Alarik, att få besöka Edla. Jag tyckte att, betraktad som en blifvande svåger till henne, kunde han få komma opp. Edla sade:

”Han må gerna komma. Han kan höra allt, hvad jag har att säga, — han är billig och god och skall ej kunna gifva mig orätt, — i allt åtminstone.”

Edla var kommen till en höjd af sinnesrörelse, som helt och hållet kufvade hennes vanliga blyghet och slutenhet. Det tycktes såsom måste hon nu utgjuta sig eller dö. All den frätande galla, som länge samlat sig i hennes hjerta, bröt nu ut med en våldsamhet, som förskräckte mig. Gref Alarik hörde henne länge, utan att säga ett ord; ett uttryck af innerligt medlidande hvilade på hans manliga ansigte.*

”Om ni visste,” sade Edla, ”huru jag blifvit bemött, ni skulle ej undra på den olyckliga, som jag är. Jag var ej ett elakt barn; jag älskade varmt mina föräldrar, isynnerhet min far, hade gerna gifvit mitt lif för honom. Och då med en så god vilja, med

ett så ömt hjerta, — att aldrig få ett vänligt ord, jemna påminnelser, jemna förebråelser och bannor! Och hvarföre? för det jag var ful, för det naturen nekat mig alla behagliga gåfvor, för det jag var olycklig! Jag var 7 år, då min far en dag smekte mig, — jag minnes det ännu, såsom hade det varit i går, — tecken till att händelsen var sällsynt. Och sedan, — i så späda år aflägsnas ifrån fadershemmet, — återvända dit som en främling och alltid bemötas så! Faders och moders kärlek, smekningar, uppmuntringar, glädje, allt, allt var för Adelaide.”

”Är du afundsjuk på Adelaide?” frågade jag sorgsen.

Edla teg en stund och sade sedan: ”Kunde man hata Adelaide, så hade jag gjort det, — men huru hata Adelaide? ja, huru svårt att låta bli att älska henne? Hvarje annan än Adelaide hade jag hatat i hennes ställe. O! ser ni det är icke så lätt, icke så lustigt, att innerligt törsta efter kärlek och vänskap, efter något godt, någon glädje, och se sig allt, allt frånöfvas af en lyckligare, — äfven min

hund, min lilla fogel öfvergåfvo mig för henne. Och hvad hade väl hon förnämligast före mig? Skönhet, behag, rika naturgåfvor. De voro ej hennes förtjenst, hon hade ej gifvit sig dem sjelf. Hvarföre blef jag så utan, så fattig, — och sen straffad för min fattigdoms skull?”

”Min söta Edla,” sade jag, ”man bör ej tala så. Detta är ej rätt, ej kristligt.”

”Kristligt eller ej, — sant är det. Och tala vill jag, en gång i mitt lif åtminstone, sedan skall jag tiga. Tro mig, jag kan tiga. Jag vill sluta med hvad jag har att säga om Adelaide. Hennes mildhet har mildrat mig för henne, — jag afundas henne ej; jag vill ej ta något ifrån henne, — men jag ville ha något med. Jag hade i min barndom en enda bestämd fallenhet, en enda lust....”

”Och den var?” frågade Gref Alarik uppmärksam.

”Jag vet ej rätt hvad jag skall kalla den, en forskningshåg;.... jag ville grunda på allting, jag ville veta orsakerna och upphofvet till allt hvad jag såg. Hade jag fått lemna mig till

denna håg och erhållit någon ledning, så hade kanske mitt lif ej blifvit utan intressé och nytta. Men just hvad jag älskade nekades mig; man förlöjligade mina kära, ehuru barnliga sysselsättningar och gaf mig ej något att älska i stället. Jag tvingades att arbeta med det, hvartill jag saknade både håg och förmåga; jag tvingades att i verlden söka en glädje, som jag der aldrig kunde finna. Småningom sönderföll jag så inom mig sjelf, att jag ej hade en redig tanke mer, ej heller håg med något. Nu är det förbi med mig; jag är så missnöjd, så olycklig, så oklar, att jag ej kan finna något lugn, någon ro; — lifvet och människorna äckla mig, — jag afskyr mig sjelf. Jag vet att jag ej är god, — ni finner mig kanske elak; J kunnen ha rätt, — men hvem har gjort mig dertill, — hvem har förbittrat mitt hjerta? På hvem bör skulden återfalla? Jag ser framför mig ett lif, för hvilket jag ryser, — ty Gud och människor äro emot mig; — det finnes blott ett enda medel att undvika det

”Och detta enda medel?” frågade Gref Alarik, i det han betraktade henne skarpt.

”Sjelfmörd.”

Jag ryste, men Gref Alarik log och sade: ”svaghetens vanliga tillflykt! och vi borde som Shakespeare säger, ”göra döden stolt att ta oss.”

Edla rodnade. Hon hade uttalat detta ord ”sjelfmörd,” såsom hade hon sagt dermed något stort. Hon rodnade djupt vid Gref Alariks leende och ord.

Gref Alarik talade nu till Edla allvarligt och starkt, ehuru mildt. Han medgaf giltigheten af en del af hennes klagomål, men visade henne i hennes eget lynne, i hennes anspråk, hennes högmod och bitterhet, förnämliga källorna till hennes lidande. Han sökte att göra henne tydligt, att hon genom att tala öppet och ömt med Presidenten, skulle troligen ha vunnit den frihet hon nu saknade, att hon genom att sätta hårdt emot hårdt stängt sig vägen till hans hjerta. Hans ord voro kraftiga sanningens ord. Han sparade ej Edla, men man kände i sjelfva det straffande

att han högaktade henne. Han var derunder så ädel, så skön att se.

Edla var träffad och skakad. Hon gret.

Då talade Gref Alarik tröstens ljufva ord till henne, och hans röst var dervid en verklig musik; han försäkrade henne att hon kunde bli lycklig, han lofvade biträda henne dertill, och slutade med dessa ord:

”Vi äro alla här i lifvet till en viss grad underkastade tillfälligheternas makt; det är af deras välde, som ni till en del lider, men öfver denna står orubblig en evig ordning; att ingå i denna, att finna vår plats i denna är allas vår uppgift, möjlig för alla att lösa. Och intet skall då mera väsendtligt störa vår frihet och vår sällhet.”

Edla såg aningsfull upp till sin ädle lärare, men man såg att hon ej förstod honom. Gref Alarik lofvade att framdeles vidare förklara sig, och fordrade nu blott af Edla, att hon skulle göra fred med sin far, och sjelf taga första steget till försoning. Hon ville vägra, men Gref Alarik dels med skämt dels med allvar lät henne rodna för denna klandervärda,

falska blygsel, visade henne dessutom så starkt det straffbara i hennes uppförande mot fadren under aftonen, att Edla med ovanlig ödmjukhet samtyckte till hvad han ville. Det var dock för sent att nu verkställa det, Presidenten hade redan gått till sängs.

Då vi ur Edlas rum gingo in i mitt, sade Gref Alarik till mig:

"Vi måste framför allt nu söka att lugna Edla, och gifva henne en mildare sinnesstämning genom att låta henne ana en harmonisk verldsordning, som består orubbad oaktadt alla skenbara motsägelser, en evig godhet, evigt verksam, oaktadt lidandet på jorden; hon måste ana att "det finnes en makt, som bär all verdens mörker, såsom skugga." Jag har något skrivet af en ung vän, som jag tror skall vara ett godt medel att hos Edla framkalla ljusare tankar och känslor. Jag skall lemna er manuskriptet; läs det för henne någon af dessa dagar helt stilla på hennes rum. Sedan skola vi småningom söka öppna för Edla en väg, som ej allenast

skall föra henne till klarhet öfver sig sjelf, men äfven gifva henne hvad hvar och en menniska behöfver, — ett intresse i lifvet och en verkningskrets. Hon har en kraftfull själ, en skarp tankeförmåga jag skall ej gifva mig ro, förrän jag ser henne lycklig."

Jag tackade honom af mitt innersta hjerta för hans godhet.

Innan vi skiljdes, såg han sig om i rummet, och frågade hvar Adelaide bodde. Han stod just helt nära hennes dörr. Jag gaf honom granskandet tillkänna.

"Här?!" sade han, i det ett ljusst leende bredde sig utöfver hans ansigte, "här!" och han lade handen på låset.

"Jesus! hvad tänker Grefven på?!" sade jag förvånad.

Han såg på mig och log, och vände sig åter mot dörren; det såg ut som om han hvi-skade något, och jag är ej viss på att han icke kysste dörren. Då han gick derifrån, blef han varse de sofvande pullorna och gick fram till dem: "aha," sade han, "här ligga

de små mordbrännerskorna och se ut som Englar. De drömma väl ej om att den, som vållade att de fingo gå hungriga till sängs, tar sig friheten att komma dem så nära." Han kysste deras rödblommiga kinder, önskade mig godnatt, såg ännu en gång åt Adelaides dörr och försvann.

Sedan han var gången gick jag sakta in till Adelaide, för att se om hon var vaken, och huru hon befann sig efter eld- och vattenproftet. Hon var vaken, hon räckte mig sina armar och sade:

"Är han borta? Jag har hört hans röst inne hos Edla. O! säg mig, hvad har han sagt?"

Jag upprepade för henne samtalet så noga som möjligt. Adelaides ögon tårades och strålade dervid. "Hvad han är god!" utropade hon, "hvad han är ädel, hvad han talar väl! Han skall säkert hjälpa den stackars Edla."

Talande om henne och honom, kommo vi oförmärkt öfver midnatten och in på andra dygnet. Jag jemförde Alarik och Otto, — och stackars Otto! Men Adelaide blef allvar-

sam och sade: "Otto är god, han håller af mig, låt honom vara. Alla kunna ej vara snillen, Otto är såsom Gud skapat honom."

Edla hade feber om morgonen den följande dagen, men följde ändå Adelaide ner till Presidenten, för att uppfylla det löfte hon gifvit Gref Alarik, och som jag tror, blott derföre. Presidenten var rörd af hennes uppförande vid eldscenen, och till hennes afbön svarade han blott mildt:

"Låt oss förlåta hvarandras fel, Edla." Derpå begynte han med deltagande efterfråga hennes brännskador. De voro ej obetydliga; de, men ännu mer hennes upprörda sinnestämning, voro orsak till att hon blef flera dagar sängliggande i ett febertillstånd. Presidenten besökte henne derunder två gånger om dagen, men både far och dotter voro förlägna och tvungna med hvarandra. Efter hvad som förefallit blef förhållandet emellan dem snarare sämre än bättre. Presidenten aktade sig att såra Edla genom påminnelser och förebråelser, men han blef synbart mera kall och aflägsen emot henne; och hon und-

vek honom hvar hon kunde. För mycket hade blifvit sagdt och för litet. Scenen på olycksdagen hade brutit upp ett hemligt sår, men utan att gifva medel att läka det.

Då missförstånd och spända förhållanden uppkomma emellan vänner eller emellan medlemmar af en familj, förgå de sällan utan genom en krisis och en explikation, — men dessa äro farliga revolutions-momanger, och för en gång, som de rycka ut den sårande taggen, händer det tre gånger att de blott trycka den djupare in. Ack hvarföre ha vi så svårt att rent af förlåta, rent af glömma? Vi gömma på vår oförrätt, vi rufva öfver den, vi vilja ha någon rätt, någon hämd igen, och värma sålunda ormägg i våra bröst. "Salige äro de fridsamme!" salige de goda, som glömma, som förlåta, äfven utan att tänka "jag förlåter!"

En uppjudning till dans.

Adelaide var ifrig med att vårda sin syster, men Edla visade så ringa nöje deröfver, att småningom hela hennes vård tillföll mig, som

hon hellre såg omkring sig. Det tycktes som vore Edlas sjuka blick i denna stund sårad af åsynen af ungdom och skönhet. Nu kom äfven Baronessan med tusen planer och projekter för nöjen; Adelaide lät sig fångas af dessa, och fördes bort ifrån oss af verldshvirfveln. Då Gref Alarik kom om aftnarna, fann han ofta Adelaide borta, och det behöfdes hela Grefvinnan Augustas klokhet och qvickhet för att väcka hans deltagande och intresse i samtalen; dock lyckades merendels hennes bemödanden. Gref Alarik fattade så lätt eld vid uppkastandet af någon vigtig fråga, af någon stor idé, och det var då en glädje att höra honom. "Hvarföre är ej Adelaide här?" tänkte jag då ofta orolig och misslynt. Jag var stött på Grefvinnan Augusta att hon skulle vara så intressant, jag var stött på Gref Alarik, att han kunde låta sig så lifvas, då Adelaide var borta. Jag var missnöjd med Adelaide, att hon skulle vara så svag och ge efter för Baronessans enträgenhet, då hon sjelf blott önskade att få vara hemma, nu åtminstone då Gref Alarik

var hemma. Presidenten deremot var hjertans förnöjd. Gref Alarik hade blifvit riktigt kär för honom, och han var stolt öfver att få kalla honom son. "Jag tänker," sade han, "vår Grefve förklarar sig väl snart, han synes mig redan helt husvarm bredvid Angusta; — och Otto dansar med Adelaide, allt är som det skall vara, allt är ganska bra. Ha! Mamsell Rönnqvist! Topp lilla Bonne amie! det blir två vackra par, på deras bröllopska vi dansa en angläs tillsammans" — och han gned i hjertans fröjd sina händer.

Presidenten bjöd allt emellanåt upp mig på denna angläs, då han var upprymd. Men denna enda dans, som jag skulle få med honom, såg mig ännu ganska tvifvelaktig ut. Emellertid tackade jag ödmjukast hvarje gång.

Sjukrummet.

”Akta! Akta!

Gå så sakta!

Doktorn vill,

hon skall hållas mycket still.”

Sjukvakt.

Man har i alla tider besjungit solen och helsan, — jag vill i dag prisa sjukdomen och skuggorna. Jag vill prisa dig du kroppsliga plåga, då du lägger din hand på människans hufvud och bröst, och säger åt själasmärtan: ”nog!” Du har blifvit kallad ett ondt på jorden; o! men ofta är du ett godt, en välgörande balsam, under hvars verkande själen hvilar efter sin hårda kamp och dess vilda stormar tystna; mer än en gång har du afvändt sjelfmord eller frälsat ifrån vansinne. De rysliga, de bittra ord, som brände hjer-tat, utplånas småningom under sjukdomens dunkla feberdrömmar; det grusliga, som nyss var så nära, drar sig långt fjerran. Vi glömma, — Gud ske lof, vi glömma! och då vi med mattade krafter resa oss från sjukbädden,

vaknar ofta vår själ såsom ur en lång natt till en ny morgon. Det är så mycket, som bidrar under kroppens sjukdomstillstånd till att mildra sinnet; — det tysta rummet, den milda skymningen, som sänkta rullgardiner verka, de sakta rösterna, och se'n framför allt, de milda orden från dem, som omgifva oss, deras omsorger, oron, ja, kanske en välsignad tår i deras ögon, — o! allt detta gör godt, gör mycket godt, och då den vise Salomon nämde alla de goda ting, som på jorden "hafva sin tid," glömde han att bland dessa prisa äfven sjukdomen.

En afton, då Adelaide var på bal och puljorna redan bland drömmarna, satt jag ensam hos Edla. Nattdlampan brann med mildt och behagligt sken, allt var tyst omkring oss, blott då och då rullade en vagn på gatan nedanför oss med doft buller och lät lampskenet darra. Edla låg stilla på sin säng och tycktes vara bättre. Jag frågade henne, om hon icke trodde sig dagen derpå kunna stiga upp. Nedslaget men utan bitterhet svarade hon: "jag vet ej. Hvarföre skulle jag stiga

upp? Ingen får glädje deraf, och jag har intet att göra i lifvet. Solen lyser på nog många olyckliga och onyttiga människor utom mig. Sjukbädden har behag för mig, den påminner om en ännu tystare bädd, der man är ännu bättre gömd.”

Jag svarade ej, men funderade om jag skulle våga föreslå Edla läsningen af manuskriptet, som Gref Alarik lemnat mig. Jag önskade helst att Edla sjelf skulle be mig läsa något för henne, och jag blef glad, då hon sade:

”Läs något för mig, som gör mig godt, eller snarare, som gör mig god, ty jag behöver det.”

Jag hämtade manuskriptet, sade henne från hvem jag erhållit det och läste högt. Jag sökte att göra min röst ljufvare, dock utan tillgjordhet; jag aktade mig att ej stappla på orden, ty jag visste af erfarenhet huru mycket röst och uttal kunna verka på människosinnet, och jag önskade innerligt att Edla på allt vis skulle erhålla ett välgörande intryck. Några ord af Gref Alarik voro skrifna såsom inledning till sjelfva manuskriptet:

En ung Kavalleri-Officer af mina släktningar, sin familjs älskling och rik på allas aktning, anfölls för några år sedan af en tärande sjukdom. Man ansåg den ej för farlig och han blef förordnad att resa till ett utrikes bad. Han reste full af förhoppningar. Hans familj och hans vänner gjorde sig försäkrade om att inom kort återse honom med återvunnen helsa, — men från den främmande jorden återkom han aldrig. Han var en ovanligt älskvärd och lofvande ung man, ren som snön på hans fosterlands fjellar, manlig och kraftfull i tanke och handling; hans hjerta var kärleksfullt, hans lynne gladt, — hans själ lyste ur hans ögon. Han var älskad och lycklig så som blott få äro det. Följande betraktelser tyckes han ha skrivit kort före sin död. Man fann dem bland hans efterlemnade papper.”

Manuskriptet.

”Sedan några dagar vet jag att jag skall snart dö. En läkare har på min allvarliga förfrågan förkunnat mig det. Jag skall snart

dö. Jag skulle gerna velat lefva, — jag är ej i denna stund stark emot döden. Ack, jag har så mycket att älska, så mycket att lefva för. Jag hade så gerna velat uträtta något godt i verlden. Vore det ej för minna plågors skuld, så skulle jag kanske ännu starkare hänga vid lifvet, — men de äro svåra.

Att somna in i den långa sömnen i min mors hus, i de minas armar, — att stupa på slagfältet, kämpande för mitt kära fadernesland, — det hade ej varit svårt. Men att så ensam, så oberömligt dö, — på en sjukbädd, långt ifrån allt, hvad jag älskar, — det nedtrycker mig. Men jag vill ej knota, jag vill resignera mig. Mitt öde är ej mera hårdt än millioner människors; — jag vill, ännu innan dödsskuggorna skymma min tanka, söka hvad som kan ge dessa alla tröst och mig. Jag vill söka utreda grunden och vidden af den tröst jag känner äfven i denna stund inom mig, och göra den mera lefvande i mitt hjerta, ty svårare stunder än denna, svårare plågor vänta mig innan det blir slut.

Jag skall snart dö! ... dö?! ... Min själ har ännu för mycket lif, att kunna fatta denna visshet, — den djupa, djupa sömn. Min själ var full af andra bilder — bilder af ära, af kärlek, och glädje Det är ändå visst — jag skall snart dö; — fogeln, som far öfver mitt hufvud, blommorna, som växa på marken, ha en längre framtid än jag. Handen, som skrifver detta, skall förmultna i jorden inom kort, och ögat, som leder handen, skall, innan en månad är ute, förtäras af maskar. Välan! men medan det ännu vakar, vill det se dig i anletet, du bleka förstörare af lifvet — död! Ditt följe, som snart du skall lägga omkring mig, skall ej afskräcka mig. Jag är nu ensam med dig, du ryslige och underlige, som jag sen min barndom sett under en förskräckande och motbjudande bild. Jag vill betrakta dig närmare, innan du fattar min hand; — kanske sedan jag gjort det, skall jag lemna den gerna.

Döden?! Sedan lifvet är till på jorden är äfven döden der. Blommorna sticka opp ur marken om våren, dofta en stund, — om

hösten dö de alla. Djuren födas, leka, parasig, bygga bo, framföda ungar, och så dö de tjänande till rof åt hvarandra. Och menniskan? Såsom ur en slummer vaknar hon småningom till medvetande, blickar omkring sig på jorden och upp till himmelen, och förstår och tillbeder. Ett högre sträfvande fyller hennes bröst och aningar om eviga sanningar genomströmma henne, — men bäst hon står der och sträfvar och anar, — med ouppfylld längtan, och utan att ha blifvit färdig med något, — så fattar henne döden, och hon sjunker i natten, och det är öfver med henne, — hon är borta från jorden. Hvad hon lemnat qvar är minnet af sig, — och litet föda åt maskarna, — hon är död. Somliga menniskor dö så tidigt — innan de ännu hunnit verka något på jorden. Allt hvad som får lif måste dö; öfver allt, hvart jag vänder min blick, ser jag döden, döden, döden! — och de liflösa bergen äro de enda eviga ting på jorden. Hvarföre bär den då andra än dessa? Dessa varelser, som älska, som knyta i lidande och hopp sina rötter vid hvarandra och

vid världen och som måste slitas från hvarandra och som måste dö — hvarföre äro de här? Hvarföre allt detta ljufva, som måste upplösas, all denna kraft, som skall förlamas, all denna skönhet, som skall förruttna, — och framför allt, hvarföre dessa gnistor, som slockna i tändningen, dessa lif, som ingen glädje njutit, — det djupa lidandet? . . . för att slutligen förstumma, för att sjunka i jorden? jorden, som skall jemua allt och utplåna allt. Skall mitt hjerta förtvifla; hänsjunkande i dessa sorgliga tankar, i dessa mörka frågor? Det skall ej.

O Gud! vid dig, som jag lärt tillbedja sedan mina barnaår, vid dig, som jag känner lefva i djupet af min själ, som jag tillber i mitt samvetes heliga röst, i allt hvad jag ser af godt och skönt på jorden, — vid dig ankrar sig mitt hjerta och min tanke såsom första och enda utgångspunkt af allt lif och allt tänkande. *Du är*, det tror jag. Du är helig och kärleksrik, du är godhetens Gud, det känner, det tror jag innerligen. Jag förstår mig

ej sjelf mer, ej hvad jag älskar hos mina medmänniskor, deras dygd, deras kärlek, ej det heliga *bör* skrifvet i alla människors bröst, och som sammanhåller världen, allt är mig en gåta, om jag ej tror på dig. Min Skapare! med hvad du gifvit mig bäst, med detta hjerta, som kan älska dig, med detta förnuft, som kan höja sig att tänka dig, med denna vilja, mäktig att höra och att lyda dig, — vill och måste jag hylla dig. Djupt i min själ har du skrifvit ditt namn, och i denna stund, o! min Gud, då jag går en förstörelse till mötes, hvars art jag ännu ej känner, då jag går till det land, hvarifrån ännu ingen återkommit att säga hur det är, — då jag re'n en skugga sjunker bland skuggorna och känner mina själskrafter med hvar dag aftaga, — i denna stund kan jag tvifla på allt, blott icke på dig, blott icke på din godhet och din makt. Du är min Gud.

Men denna Gud, på hvilken jag tror, hvars godhet och allmakt äro mig vissa såsom kärleken i mitt eget bröst, — icke har han skapat smärtan och döden, — icke döden sådan

den på jorden visar sig, omgifven af plågor och mörker! De verk, i hvilka den oändliga godheten uttalat sig, måste bära hans prägel; — andarne, födda af hans tankar, måste vara heliga och fullkomliga andar, — den natur, i hvilken de spegla sig, skön och utan brist. Guds eviga kärlekslag är inskrifven i andarnes hjertan; den leder deras verksamhet, och verlden ordnar sig efter denna eviga godhets och helighets lag. Andarne följa ej af blindhet denna lag, de följa den i frihet och medvetenhet; de äro utrustade med förnuft och vilja, de äga förmåga att uppfatta Guds vilja och förmåga att i frihet göra den till deras, och deras salighet och deras sanna frihet uttryckas i dessa ord:

”Din vilja, min Gud, gör jag gerna.”

Ty god och allvis måste den väl vara, denna eviga vilja, och oföränderlig, — ty blott i tiden är det föränderliga, och Gud är öfver tiden. Goda äro då alla Guds verk och eviga såsom han, — ty blott en dåre förstör sina egna mästerverk. Hvert lif, som utgår af honom, ger han den fullkomlighet och salighet,

det enligt dess natur är mäktigt att emottaga, den fria anden ypperst, sedan djuren, och i minsta mask och minsta blomma lefver han ännu med kraft och glädje. Allt, allt genomtränger han med sin kärleks lif! Såsom en älskare lefver i sin älskade brud, så måste Gud lefva i sin skapelse lifvande och saliggörande; såsom en brud lefver i sin brudgum, så måste världen älska och tillbedja Gud, och evigt måste de så lefva och förklaras inför och i hvarandra.

Och är då detta förhållandet i den del af världen jag ser, bland de andeliga väsen jag känner — människorna? Ack! det är ej så! Gud skapade människan till sin afbild, det tror jag, och det kan ej vara annorlunda. "Huru äst du af himmelen fallen, du sköna morgonstjerna?" Hvarifrån synden i människornas hjertan, hvarifrån förmörkelsen i deras och i naturens lif, hvarifrån lidandet på jorden, oordningen, förstörelsen, döden? Hvarifrån döden?! Hvadan är den nästan olidliga smärta, som prässar ut svettdropparne på min

panna och lägger mig småningom ned i mörka grafven?

O min Gud! godhetens Gud, på dig tror jag, dig fasthåller jag!

Menniskan födes syndig, eller med böjelser till synd, och striden och smärtan lefva i naturen, så långt vi det minnas. Menniskan och hennes verld äro Guds, den Heliges, den Allsmäktiges verk. Gud har ej skapat menniskan syndig, ej verlden ofullkomlig; detta är mig en evig visshet. Har då menniskan varit till före detta jordelif? Har hon utgått ren och salig af sin Skapares hand och fallit? Har hon i sitt fall neddragit sin verld — naturen? Är hennes glömska af denna preexistens en följd af hennes fall, en suspension af hennes högre medvetenhet under denna jordiska återfödelse? Äro de himmelska ljus, som här ännu uppblomma hos henne, det goda, det sköna, äro de minnen af hennes lif hos Gud? tyda de jemte fenomenet af synden på jorden, — på ett förloradt paradiset? Huru har menniskan, ett fullkomligt verk af Gud, kunnat falla? Hvad är som kunnat vålla hennes fall i en

verldsordning, der Gud, den Allgode, är den enda och styrande principen? Tusen frågor korsa sig i mitt hufvud; . . . hvar finna tillfredsställande svar?!

— — — — —

Gud kan ej ha skapat menniskan ond; ren och herrlig måste hon ha gått ut af hans hand, — hon måste då ha varit till före detta jordelif, hon har fallit ifrån sin ursprungliga herrlighet, och med henne naturen. Hennes återfödelse på denna jord och i dessa förhållanden måste vara en följd af hennes fall. Huru har menniskan fallit? Genom det hon lät sig besegras af frestelsen, säga vårt slägtes traditioner. Hvem frestade henne? Icke Gud, så sant Gud är! Omöjligt! Djefvulen? Jag kan ej tro på djefvulen såsom personligt väsen, icke på det onda såsom rike. Funnes det ett personligt väsen, i vilja motsatt Gud, evigt såsom han, ett öfverhufvud till ett rike i fiendskap emot Guds, — så funnes intet skäl att kalla denna makt ond; — sin tillbedjare borde den ju kunna äfvensom Gud tillbjuda evigt lif, — d. ä. fullheten af det lif

den älskar, t. ex. vällust, hat, skadefröjd, egoism, grymhet, m. m.

Kunde man tänka sig det onda som en själfständig, sammanhållande makt, så vore det, om underliggande i kampen mot det så kallade goda, icke underliggande som ondt, utan som svagt, och Byrons Lucifer skulle ha rätt att säga:

”Den *andre* är starkare än jag, därför kallas hans verk goda; vore jag lika stark, så skulle mina kallas så.”

Men nu uppenbarar sig det onda öfverallt, der det framträder, aldrig som en organiserande, alltid som en sönderande och förstörande makt. Hvad är då det onda? Kanske ursprungligen en tjenare af det goda, — såsom skuggan för dagern, — men som frångått sin bestämmelse: en tjenare, som kommit åt att få sin herres kläder och söker förklädd i dem att spela hans roll; — ”en makt, som ej vill säga annat än den sönderfallna andens vanmakt, då den tyranniseras af sin egen förvända imagination, i samma mån han sluter sig för den gudomliga.”

Jag skall ej med försvagade krafter fördjupa mig i den metafysiska afgrund, som jag i min fulla lifskraft ej skulle varit mäktig att mäta, — i förklaringen öfver det ondas antagande af verklighet, öfver människans fall i Guds heliga verldsordning, vill jag hvila vid följande:

”Gud, såsom det godas idé, såsom det levande goda, utesluter det onda i allt hans lif. Detta uteslutande (negation) förutsätter likväl det ondas möjlighet, således ett val (frihetens villkor). Guds val är gjordt af evighet; människan skall förverkliga det hos sig (så endast är hon fri); men i valet ligger föreställningen om det onda (frestelsen), föreställningen föder begäret, och när begärelsen hafver aflat, föder hon synden.”

Människan skulle ur ett tillstånd af barn-dom och oskuld öfvergå till ett af fullmyndighet och frihet. Hon hade valfrihet emellan en salig verklighet och en tom gyckelbild af ett godt; hon lät sig lockas af den sednare. Guds bild förmörkades i hennes inre, hon föll, och naturen sönderföll i stridande ele-

menter. Men hon hade frihet och förmåga att förblifva trogen, och hennes fall är hennes egen skull, följderna deraf måste alla och ensamt tillskrifvas henne sjelf. Hennes tillstånd här på jorden, hennes underliggande för materien, hennes synd, hennes lidande till kropp och själ, hela lifvets upprörda afgrund, allt är då en följd af hennes fall.

Men Gud, den eviga godheten, den högsta kärleken, skall han öfvergifva sitt fallna, sitt olyckliga barn? Skall han göra mindre än en mor på jorden gör för sitt? O nej! han skall aldrig vända bort sitt ansigte, han skall söka sitt barn, han skall kalla det, han skall lida, han skall gifva sitt hjertblod för att återvinna det, för att återförena det med sig. Om Gud i heliga verldar lefver såsom saliggörare, så måste han på jorden lefva såsom försonare. Den hymn af ånger och hemlängtan, som sen urminnes tider uppstigit från jorden, — detta innerliga rop: "Herre kom!" har ur evigheten af evighet blifvit besvaradt med: "här mitt barn!"

"Här mitt barn!" Ja, min Gud, på detta

ord, på denna tillkommelse tror af sitt hela hjerta ditt barn, och vid ljuset af försoningsläran ser jag verlden och lifvet reda sig för mina blickar. Tror jag på Gud den allgode och kärleksrike, så tror jag äfven på Verldsförsonaren, tror att det lif, som hjertat söker, verkligen finnes och vill så innerligen gerna meddela sig oss, tror att det oupphörligt kommer oss allt närmare och närmare, ända till dess det upphäft allt hindrande och fullt och innerligen förenat sig med oss. Jag tror att vår Gud är ingen förbehållsam Gud, tror att allt, allt vill han gifva oss, sitt lifs fullhet, sig sjelf, — tror att han som evig kärlek skall lida med och för oss, ända till dess han fullt lefver uti oss.

Jag tror således, att allt ifrån människans återfödelse på jorden har försoningsverket der tagit sin begynnelse, att allt hvad godt och stort, som historien har att uppvisa, är en verkan af denna anda, af detta eviga Ord, som ligger och rufvar öfver verlden som solstrålen öfver blomknoppen, som modren öfver sitt barn, och meddelar sitt lif i den mån,

som den vaknande världen förmår emottaga det. Jag tror äfven, att i den stund världen är mogen dertill, skall försoningsverket fullbordas, skall Gud träda på jorden i den innerligaste gemenskap med menniskan. Något måste då framstå i lifvet, i mensklighetens historia, som helt för menniskan uppenbarar Guds kärlek, — kärlek, som måste väcka genkärlek, något som hos menniskan kraftigt väcker medvetandet af hennes fall, af hennes synd, kraftigt återkallar minnet af fadershuset, af en förlorad helighet och herrlighet, som ger henne vilja och kraft att kufva det onda inom henne och återfödas till ett Guds barn, något som upphäfver dödens fasa och makt, och som förklarar lifvet.

Jag vet väl till hvem jag skall gå för att finna hvad jag söker. Jag vill gå till den, som, helig sjelf, kallade menniskan till den högsta helighet, till likhet med Gud, som förkunnade Guds rike till jorden, som led, som frestades, som kämpade likt en menniska, som segrade likt en Gud; till den, som naturens kraf-

krafter voro underdåniga, när han ville det; jag vill gå till den korsfäste, till den uppståndne, till "Ordet, som vardt kött och bodde när oss fullt af nåd och sanning," till "Gud, som i Christo försonar verlden med sig sjelf."

Historiens blad ligga öppnade framför mig, och jag tycker mig känna fläkten af tidernas anda under deras ström genom verlden. Några få blad upptagas af Försonarens historia, men en mäktig anda, full af frid och uppståndelse, utgår af dessa och förnyar verldens lif. Försänkt i denna, genomträngd af denna, störa mig ej mer de moraliska syårigheter, dem jag tyckt mig finna i Jesu lefnad; — jag känner det visst som jag lefver, visst som jag tror på Gud, — att här är Gud förklarad för jorden, här har han rättfärdigat sig sjelf, — himmelriket är kommet hardt när," försonningsverket är fullbordadt.

Djupt i mitt innersta lif erfar jag att så är. Den Gud, på hvilken jag tror, är han väl en

annan än den kristendomen förkunnat, kraf-
ten, genom hvilken jag kan bekämpa det on-
da inom mig, är den icke kärleken till den
Gud, som älskade världen så högt, att han
utgaf sin enda Son till försoning för dess syn-
der. O skapelsens hjerta! o lifsens bröd! som
ger dig åt oss, — jag tror det, jag tror det
innerligen; i dig och genom dig allena ha vi
det eviga lifvet, Guds fullhets lif; — du ned-
kom till menniskan, på det menniskan måtte
uppstiga till Gud. — Fadren har böjt sig ned
till barnet, för att lyfta det upp till sitt bröst.

St. Martin säger: "Vi uppklättra här i lif-
vet såsom på en stege. I döden undanryckes
oss denna stege, och vi stå då i den region
af lifvet, till hvilken vi sjelfve uppstigit."

Se i följe här af Jesu värf, att lyfta oss på
det högsta trappsteget af Jakobs-stegen, —
tröskeln till Guds rike.

Äfven på denna jord ville Gud göra menni-
skan delaktig af sitt lifs fullhet; — men hvad
säger framför allt kristendomen?

"Gud är kärleken!" Han skall då aldrig
upphöra att vilja sitt släktes frälsning, — här,

der, i evighet, skall han verka därför. Gud är enda princip, evigt densamma, evigt verksam, — o! visserligen skall den stunden en gång komma, då Sonen, det eviga ordet, har underlagt allt Fadren, den eviga tankan.

Det måste komma en dag, då försoningen, förverkligad i människan, äfven förverkligar sig i naturen, — då Gud lefver i allt och i alla.

”Lifvet är utvecklingen af ett herrligt drama.” Den scen deraf vi här och kanske äfven länge härefter uppföra, heter försoning. Då vi åter ingått i Guds eviga ordning, då utvecklar sig vårt lif i ostörd frihet och samlighet, och dramat är då den eviga kärlekens utveckling i alla lifvets sferer.

Oändliga aningar hopa sig omkring mig. Såsom strålar af en nytänd sol skjuta de fram öfver verlden och vilja belysa alla dess delar, — ack! men skuggorne ha lägrat sig kring min blick, och lik en trött vandrare är redan min tanke....

Innan den sjunker i sömn, vill jag gå till dig, min gudomliga lärare, och höra de ord,

du säger till de dina, då du likt mig stod vid brädden af din graf:

”Edert hjerta vare icke bedröfvadt: tron J på Gud, så tror ock på mig.”

”I min Faders hus äro många boningar: om så icke vore, säger jag dock eder, att jag går bort till att bereda eder rum.”

”Jag är vägen och sanningen och lifvet; ingen kommer till Fadren utan genom mig. Älsken J mig, så håller min bud.”

”Friden gifver jag eder, min frid gifver jag eder: icke gifver jag eder såsom verlden gifver. Edert hjerta vare icke bedröfvadt, ej heller rädes.”

”Jag gick ut af Fadren och kom i verldena; åter öfvergifver jag verldena och går till Fadren.”

”Fader jag vill at ther jag är skola ock the vara med mig som tu mig gifvit hafver.”

”Och jag hafver gifvit them then herrlighet som tu mig gifvit hafver, att the skola vara ett såsom ock vi ärom ett....”

”Jag i them och tu i mig, att the skola vara fullkomne uti ett....”

En stilla glädje sänker sig öfver mitt hjerta, mörkret skingrar sig, Guds herrliga ljus förklarar lifvet, och alla dess missförhållanden upplösa sig. Hvad är då döden i ditt lif och i din lära, o Jesus? Blott ett öfvergångsmoment i andens lif; för de goda, porten, hvarigenom de ingå i ett sällare tillstånd, i fulla besittningen af den frihet, de här förvärfvat. Lättadt är nu mitt bröst, klarnadt mitt öga, och jag vill ropa med Aposteln:

”O död hvar är din udd?

O helvete hvar är din seger?”

Döden har kommit mig närmare, må han komma, han är min vän. För all min svaghet, för hvad jag brutit förlåt mig, o min Gud! Mitt fädernesland, mina vänner, min mor, mina syskon farväl! Jag lemnar er, men jag vet, att jag skall återfinna er. Gerna, mitt hjertas älskade, hade jag till afsked velat trycka edra händer ännu en gång på jorden, — men det skulle ej ske, välan! Ske Guds vilja! Lofvad vare Gud!

Sedan jag slutat att läsa, såg jag på Edla. Hon hade sammanknäppt händerna öfver sitt bröst, hennes tårar flöto ymnigt men stilla. Jag aktade mig att störa henne, anande att en djup och välgörande rörelse genomträngde hennes lif. Och o! när det arma sjuka hjertat ser läkaren komma, när det anar att det finnes en balsam för alla lifvets sår, när det heta hufvudet, nyss marteradt af tusen tvifvel, lägger sig till hvila ned på den eviga godhetens bröst; o! då föregår inom menniskan hvad intet förstånd fattar, hvad ingen penna kan beskrifva, hvad man blott med stilla, vällustfulla tårar kan känna. *Försoning*, försoning med Gud, med lifvet, med sig sjelf är den himmelskänsla, som sakta genomtränger till hjertats innersta, som svalkar hvar åder nyss så brännande, som upplöser hvart tvifvel nyss så aggande. Godhet, gudomliga godhet, du är lifvets balsam! "Tillkomme ditt rike!"

Timma efter timma gick nu förbi, och Edla och jag talade ej ett ord; hon låg stilla, och aldrig hade jag sett på hennes ansigte ett

uttryck så lugnt och så ljust. Klockan ett hörde jag vagnarne rulla, och väntande Adelaide hem, steg jag upp för att gå. Adelaide hade den barnsliga smaken, att då hon kom hem från en bal, der hon ej superat, gerna äta pepparkakor, och jag gjorde mig ett nöje af att alltid, då hon kom hem från någon lustbarhet, ha sådana tillreds åt henne, dem jag sjelf bakat efter ett recept, som jag fått af min sal. Kusin Beata Hvardagslag, och som voro mycket bättre än dem man får köpa, ja äfven hos Fru Dorf. Jag ville nu gå och bestyra om min lilla anrättning, och tog derföre godnatt af Edla. Hon bad att få behålla manuskriptet. "Det har gjort ett förunderligt intryck på mig," sade hon, "det har gjort mig tydligare en aning, som alltid legat i min själ, den om en preexistens, om ett förloradt lycksaligt tillstånd. Vid läsningen af våra yppersta skalders verser, då jag hört en skön musik, eller betraktat ett skönt menniskoansigte, ha alltid dunkla bilder af ett herrligt och försvunnet fordom uppstigit i min själ och merendels förorsakat hos mig ett vemod,

en outredd längtan, som jag ej kan beskrifva. Men om preexistensen är en sanning, om vi alla, alla, varit till före detta jordelif, hvarifrån den allmänna och djupa glömskan deraf, så väl som af den skuld, som vållat vårt lif i denna oordningens verld?"

"Denna glömska måste vara vållad just igenom sjelfva fallet," svarade jag. "Människans högre medvetande har sjunkit i sömn, och denna sömn fortfar i vissa afseenden äfven under detta lif. Det är natt nu, men i morgon, då solen uppgår, skola vi se klart äfven gårdagen, — det förflutna och det närvarande."

"Nu," sade Edla, "börjar jag förstå de ord, Gref Alarik sade härom afton. O! om en evig godhet ordnar verlden, om en nödvändig vilja der ger lag, då, då skall jag äfven kunna bli lycklig, . . . åtminstone ej olycklig . . ."

"Lycklig, lycklig! det hoppas jag innerligen!" svarade jag, omfamnade henne ömt och gick till mina pepparkakor och till min Adelaide, som god, glad och vacker som en engel, kom ifrån balen. Adelaide åt med hjert-

lig förnöjelse sina pepparkakor; jag såg på henne, hörde hennes berättelse om balens uppträden, tänkte Edla lycklig och tyckte att lifvet i denna fallna verld har ändå bra ljufva stunder.

Ifrån denna dag föregick en märkbar förändring hos Edla. Hon sökte ensligheten på sitt rum, der hon sysselsatte sig med läsning. Ute ibland menniskor var hennes väsende mildare och lugnare, men ännu låg ett moln af vemod, ett uttryck af djup modlöshet öfver hela hennes varelse. Jag såg Gref Alarik följa henne med uppmärksamma blickar och likasom vakta på utvecklingen af hennes själ. En afton, då händelsen gjorde att Edla och jag voro ensamma med honom, förde han samtalet på sällhet och på medlen att vinna den. Han sade, att det fanns ett element samfällt för alla, och utom hvilket ingen kunde vinna en varaktig och sann sällhet, men att inom detta vore en oändlig mängd särskilta och dock ej skilda elementer, af hvilka hvar och en individ kunde utvälja sitt och organisera der sin verld i harmoni med det stora hela.

Han trodde att människans sällhet berodde på att med sin ande lefva klar i Guds eviga ordning öfver tiden, och för sin själ, sin egna kraft, finna en verkningskrets i det timmeliga, — eller en kropp för denna ande, i hvilken den kunde uttala sig, och af hvilken den kunde erhålla näring till vidare utveckling. Saknande ettdera af dessa elementer, skulle lifvet alltid känna tomhet.

”O! min aning!” sade Edla, som länge suttit tyst och uppmärksam. Gref Alarik förmodade henne genom sina lifliga frågor att öfvervinna sin blyghet och klarare uttala sig.

”Manuskriptet, som ni gifvit mig,” sade då Edla, ”och läsningen af den bok, på hvilken dess tröst grundar sig, har verkligen låtit det ljusna i min själ och gjort mig oändligt mycket godt. Jag tror hvad den säger, jag tror på en allgod Gud, på hans nåd öfver oss alla, och ändå — och tårar trängde sig fram i hennes ögon, — ändå är jag ej lycklig, ändå synes mig lifvet tomt, och jag är mig sjelf ännu en börda.”

Hon torkade bort sina tårar och fortfor med klarhet och lugn:

”Jag har mycket hört prisas den frid och den glädje, som religiösa sysselsättningar ge åt själen. Jag har försökt dem,” — fortfor hon djupt rodnande, — ”i kyrkan så väl som i mitt ensliga rum, har jag sträfvat att hämta himlen ned, för att fylla min arma hungrande själ.”

”Och ni har ej lyckats?” frågade Gref Alarik med uttrycket af det innerligaste intresse.

”Nej!” svarade Edla, och för att ej röja sin djupa rörelse teg hon.

”Och,” — fortfor Gref Alarik att fråga, — ”ni har trott att detta medel till sällhet icke var ett verkligt, utan af svärmande och sjukliga sinnen misstaget såsom ett sådant?”

”Jag har trott,” svarade Edla med återvunnet lugn, ”att detta medel, godt och väl-signadt för så många, dock ej var ett godt för mig. Jag ville ej åsidosätta det, men det är mig ej nog. Min själ behöfver en annan slags föda. Jag är ej mäktig af den fortsatta själslyftning, som en sådan sysselsättning for-

drar, om den ej skall blifva tung och döfvande. Då jag lyckats att stegra min känsla till verklig extas och lefvat i denna några få lycksaliga minuter, så faller min själ för flera timmars tid i ett tillstånd af slapphet och olust; min egen varelse, mitt eget lif trycker mig då mera än någonsin. Jag är icke nog from för att lefva blott af himlaspis, — jag vet det, lyckliga de fromma!”

Här blef samtalet afbrutet af Baronessan, som återkom från operan med Adelaide.

Ännu samma afton fann Edla på sitt toilettbord ett paket, innehållande flera böcker. Bland dessa voro Grubbes Samhällslära, Forsells statistik, Montesquieus *Espris des Lois*, Agardhs *Organografi*, Platos verk i Tysk öfversättning, m. fl. På ett sammanviket papper, som låg ibland böckerna, voro skrifna följande rader:

”Tänka öfver Guds verk, göra sig bekant med deras organism, är en sann gudskyrdan, och en välgörande andaktsöfning. Verlden blir rik för menniskan i den mån hon orien-

terar sig uti den. Tänkarens lif är skönt som älskarens. Gud har satt på sin jord glädjeblommor för alla sina varelser. Hvar och en skall finna den, som är honom ämnad, blott han söker den med allvar och flit."

Förvånad och glad emottog Edla denna gåfva.

Gref Alarik och jag sysselsatte oss nu båda med att utstaka en plan för Edlas kommande studier, förvissade, såsom vi båda voro, att Edla under en sysselsättning, som utvecklade hennes själs gåfvor, och gaf henne tillfälle att för sig reda sin verld, skulle snart känna sin kraft, och se vägen till sällhet för sig. Gref Alarik sökte att låta henne uppfatta lifvet såsom ett organiskt helt, och de skriftliga frågor han lemnade henne att besvara, voro så ställda, att de ämnen de angingo kastade ljus på hvarandra. Dessa ämnen rörde alla lifvets sferer: religion och moral, filosofi och historia, vetenskaper, konst och litteratur. Gref Alarik var en upplyst man och för kraftfull, att frukta det en qvinna kunde vara för kunnig,

och för upplyst; han såg för henne, som för mannen, inga andra skrankor för vetandets utsträckning än den individens intellektuella kraft föreskrifver. Han ansåg Edlas vara stor och odlade den allvarligt och kärleksfullt. Hvad Edla angår, så blef hennes håg att lära innan kort en verklig passion, och man måste nästan med våld hejda henne. Öfver de frågor, som förelades henne, gjorde hon uppsatser, som i början voro högst felfulla, men som mycket hastigt stego i redighet och grundlighet. Dag och natt läste hon den Grekiske filosofens skrifter, och gjorde ur dessa utdrag och sammandrag.

En mycket lycklig omständighet var, att just vid denna tid Presidenten af sina embetsgöromål var så upptagen, att han antingen var sysselsatt på sina rum eller ock utomhus, och hann ej med att vaka öfver sina döttrars sysselsättningar. Han försäkrade mig, att han satte sitt fulla förtroende till mig, och gjorde sig förvissad om att hans och hans salig hustrus principer skulle samvetsgrant af mig efterleivas i det, som rörde hans döttrars

uppföstran. Jag teg något brydd under dessa tal, och Edla arbetade ostörd hela dagarna på sitt rum, och blef derunder allt klarare till sinnes, allt gladare och vänligare med alla menniskor.

Ack! vi skulle ej så mycket predika för menniskorna, vi skulle ge dem ett intresse i lifvet, något att älska, något att lefva för, vi skulle om möjligt göra dem lyckliga, eller föra dem på vägen till sällhet — då skulle de nog bli goda.

Något om Adam och hans Söner.

”Adam låg försänkt i en drömmande åskådning af den unga skapelsen, och samlade de spridda dragen af hennes ofördunklade skönhet. Ändtligen kunde han sammanfatta henne i en enda lefvande bild, och bilden trädde honom närmare, och utvecklade allt tydligare sin himmelska gestalt. Han märkte icke att det var hans egen personlighet, som utvecklade sig från den ena väkten till den andra, förr än Gud gaf qvinnan namn, — då vaknade Adam och fann att han var

menniska, — tyd mig sagan! af alla sanningar är detta den djupaste, att lifvet icke är utan att finna sig, urbilden i motbilden, och de tu äro ett — en enda lefvande ande.”

Ur ett bref af B.

En Adams son Gref Alarik W*** skref till en annan Adams son Prosten Albert P.:

Menniskan är en underlig varelse, min bästa Albert! Denna spritt nya upptäckt måste följas af några rätt färska reflexioner, hvilka åter skola leda till något för dig alldeles obekant. Tålmod! Hvad menniskan söker i alla land och i alla stånd är sällhet, njutning af sig sjelf och af sitt lif. Men begreppen om denna sällhet, och om medlen att vinna den, huru tusenfallt vexlande och olika! (Har du någonsin hört på maken förr?!) Det var ej längesedan som Europas tänkare ville inbilla oss att denna sällhet verkligen ej var något positivt, att den berodde helt och hållet på klimatiska förhållanden och på hvar individs särskilta lynne. De sågo i Kamtschatkas barn, lycklige af sin måltid tran, i den vällustige Hinduern, i den i djurisk smuts och förnöj-

samhet lefvande Hottentottern, förträfflige lefnadsvis, i bredd med, ja väl öfver den bildade Européen, njutande sitt lif enligt en hög sedlighetslära och ett utbildadt skönhetssinne. Råhetstillståndet har sina sidor af skönhet och godhet, kulturen har sina besvärliga, sina eländiga följeslagare, det är sant; — lätt är dock att se bådas plats på verldshistoriens Jakobs-stege.

Mångfaldiga äro i vår tid medlen att i renhet och sanning njuta lifvet. — Måne dock det ej finnes ett tillstånd, företrädesvis värdigt menniskan sådan hon är tänkt af Gud, och borgare af ett samhälle, invigdt åt honom? ett tillstånd, uti hvilket hon friast kan utbilda sitt väsen, och komma i besittning af hela sitt lif och sin sällhet såsom ande och såsom djur? der hon fullt kan lefva enligt alla de krafter, som Gud nedlagt hos henne, och använda allt till hans ära?

Du skall säga: det är att göra bra långa omvägar för att säga att man vill gifta sig! Och jag skall säga att du har rätt; men då jag sjelf icke lätt kommit till detta beslut,

är det icke mer än billigt att du delar mina
mödor....

— — — — —
Nu erhöll jag ditt bref af den tionde den-
nes, och nödgas att helt tvärt komma till sa-
ken. Du lyckönskar mig till mitt giftermål
med Grefvinnan Augusta U**, som ryktet om-
talat för dig, men ännu aldrig var detta län-
gre ifrån min önskan. Jag älskar af hela mitt
hjerta en ung, skön, god, glad, en förtjusande
varelse, Adelaide, andra dottern till Pre-
sidenten G. Du vet huru hög och helig jag
anser den äkta förbindelsen, huru viktigt va-
let af en vän till denna lifvets innerligaste
förening måste vara för mig.

Då jag satte ut från min gamla fäderne-
boning, för att se mig om i verlden efter nå-
gon, som skulle försköna den för mig, gaf
jag på förhand respass åt kärleken, och var
ganska besluten att ej låta honom blanda sig
i mina affärer, ty jag älskar att se, pröfva,
och välja med öppna ögon, och ville ej för-
tro mig åt en ledare, som, enligt min öfver-
tygelse, var af naturen blind. Du vet huru

högt jag värderar hos qvinnan en sann och ren förståndsodling, — och jag behöfde i lifvet ej blott en vän för mitt hjerta, men en sjelftänkande och upplyst varelse, som kunde lifva mitt tänkande genom sitt, som kände varmt för mensklighetens intressen, och förstod att bedöma hvad som är stort, hvad som är skönt bland dessa. Icke blott ett mildt och mjukt bröst att luta mitt hufvud emot ville jag ha, icke blott en artig värdinna för mina vänner, en god husmor för mitt hem, ett angenämt sällskap för mig sjelf under glada och mulna stunder, jag ville, — — Albert, det är ej lätt att med ord uttrycka hvad jag ville, hvad jag sökte, hvad jag saknade; Albert, jag saknade lif! Lifvet ville jag trycka till mitt hjerta, — jag sökte, jag längtade efter en varelse, ett med mig i allt, i hvilkens sköte jag kunde nedlägga hela min själ, mina känslor, mina tankar, min smärta, min glädje, och som skulle gifva mig dem förklarade åter, — ty likt en dröm förekom mig mitt lif hittills.

Min första bekantskap med lifvet gjorde

jag på slagfälten, tvättade sedan blodet af min värja och lefde med de fredlige vise af fornåldern och af våra dagar. Allvarlig och sträng stod lifvets genius ända från min barn-dom för mina blickar, aldrig hade jag sett hans leenden; jag glömde sjelf att le och blef år ifrån år mera kall, mera mörk och sträng.

Jag ville lefva för mitt fosterland med pen-na eller värja, tidigt var det min idol, och förblir det till min sista stund. Men min idol är ingen hednisk afgud, det är icke en yttre makt och storhet, som jag dyrkar; hvad jag älskar hos min nation är hennes individu-ella lif, hennes ädla personlighet; det är för den fria utvecklingen af hennes egendomliga gestalt till alla dess lemmar, för hennes moraliska sanning och skönhet, som jag vill lef-va och i min mån verka. Underligt nog att med denna bild i mitt hjerta, ensam bland de gamla murarna af min fäderneboning, kände jag hand och hjerta stelna, lifvet blef allt dunklare, jag sjelf allt slutnare och mörkare. En gladare, en lyckligare natur än min hade icke känt så, men uppfostrad bland blodiga

uppträden, tidigt sårad i det ömmaste af min själ, af lynne allvarsam, fann jag inom mig väl en sträfvande kraft, men ingen lifvande, glädjande källa, och ensam med mig sjelf, skild från verlden och människorna, kände jag mig småningom bli petrifikat. Min brors olycka hade gifvit mig skräck för kärleken och dess förförelser, men jag kände ett djupt ett innerligt behof af en qvinlig vän, af en mild och glad varelse, som skulle dela lifvet med mig, dela de intressen, som voro mina, och gifva mitt lif den klarhet och den värma, som det saknade. Det var ett annat, ett ädlare mig sjelf jag sökte, men dock alltid ett annat jag. Fosterland och frihet skulle vara min makas idoler, som de voro mina, vi skulle knäböja vid samma altare.

Jag hade lärt känna Grefvinnan Augusta U***, medan hennes man ännu lefde. Hennes samtal skänkte mig nöje, jag fann hos henne en högre bildning, kunskaper och intresse för alla de ämnen, som voro mig viktiga och kära. Det var med ett lifligt intresse, med en fråga i min själ till hennes, som jag å nyo

närmade mig henne sedan hon blifvit enka. Äfven nu hade jag nöje af hennes sällskap, dock mindre än förr; jag saknade något med henne, jag visste ej rätt hvad, förrän jag lärde känna Adelaide G**. Jag såg henne första gången, som Galathea; och då Pygmalions kärlek ingöt lif i denna sköna skapelse, — då ville jag vara Pygmalion, då reste sig begäret i min själ att vara första sucken af detta unga bröst, att i denna ljufliga varelse inreda min verld, mitt fosterland, mitt paradys. Se, Albert! aldrig bredvid Augusta kände jag mitt hjerta bli varmt, aldrig min själ vidga sig, bli bättre och klarare; jag talade gerna med henne, ty hon förstod mina ord och besvarade dem; — nära Adelaide är jag lycklig, hon slår oupphörligt an strängar i min själ, strängar, dem jag ej vetat af, som klinga ljufligt vid hennes beröring, som låta mig erfara en ännu aldrig känd harmoni i hela mitt väsen. Det är mig väl när jag är bredvid Adelaide, jag känner hela min varelse föryngrad och stärkt, lifvets föremål ha en skönhet och en tjusningskraft, som jag ej förr känt hos dem;

jag älskar varmare allt godt, jag känner mig mild der jag förr ej varit det, jag är bättre, lifvet är rikare se'n jag känner Adelaide; och ändå! förklara mig det! motsvarar Adelaide ej det ideal, som jag gjort mig af min hustru. Hon är en lekande grazie, ett barn, som ännu intet förstår af hvad lifvet har viktigt och skönt. Hon har blixtrar af ett högt och sublimt lif, men det är blott blixtrar; — jag skulle ha svårt att säga dig hvad hon är, jag vet det ej rätt ännu sjelf; blott det vet jag, att jag nära henne känner mig fullt och rent menniska; att allt tvång, all tyngd försvinner ur den krets, der hon rör sig; att lifvet der är klart och lätt. Ett förtjusande lif strålar emot mig från hela hennes sköna varelse och jag brinner af begär att sluta det till mitt hjerta; men i den stund jag räcker ut handen, för att fatta förtjuserskans; — i samma stund bäfvar jag tillbaka; jag kan ej neka mig att den blinde ledaren fattat mig emot min vilja, jag känner att jag älskar utan att veta hvarföre? Tänker jag öfver Adelaide, så måste jag erkänna att hon ej är, troligen al-

drig kan bli, den vän jag sökte; denna var en högre, en kraftfullare varelse; Adelaide är qvinligheten snarare i dess svaghet än i dess äkta skönhet. Och detta barn, — detta barn, svagt, oförståndigt, öfvermodigt, har allt, hvad som kunde göra en vis man galen, — så framt han ej förmådde göra henne vis, och derpå kommer det an. Kan Adelaide älska, kraftfullt älska ett värdigt föremål, så kan hon bli allt hvad godt och ädelt är. Kan hon älska? Det är ögonblick, då jag tror att hon är mäktig deraf, och tanken af en förening med denna tjusande varelse hänrycker mig. Se'n betraktar jag henne åter i sitt fjärlslif, ser henne tjuas af smicker, prakt och flärdfulla nöjen, och, för att njuta dessa, vända sig ifrån det ädla och allvarliga; då vänder jag mig med ovilja bort ifrån henne, till dess en ny ton af innerlighet, en ny stråle af ädelt lif för mig åter till henne. Snart dock vill jag göra ett slut på min tvekan och taga ett afgörande steg från eller till Adelaide. En ung och rik man, hennes nära släginge, gör

gör anspråk på hennes hand. Hans personlighet har intet farligt för mig, Adelaide kan ej älska honom. Men han är mycket rik; skulle jag märka att hon lyssnar till detta lockande språk, så skall jag lemna och förakta henne. Pröfva henne vill jag ännu någon tid. Jag är besluten att ej låta dåra mig af min kärlek, och en qvinna skall ej rycka mig ur min bana. Kan Adelaide ej bli min, så skall jag för alltid återvända till min gamla borg och mina böcker. Kan jag vinna henne, och i henne en värdig maka, så är den skönaste, den rikaste lott i lifvet min. Den fosterjord, vid hvilken Adelaide fäster mig, — huru dubbelt dyr och helig skall den ej blifva mig!

Du ser lätt af detta rapsodiska bref att jag är kär, att jag har den sjukdom, som vållat alla de galenskaper, hvilka förorsakat världen att bli öfversvämmad med romaner, noveller och teaterpjäser. En romanhjelte skall jag med Guds hjälp aldrig bli, och vill derföre i hvad jag företar rådfråga den gyllene klokhe-

ten och ej passionen. Hjelp mig du tillrätta dermed, gif mig som prest, som gift karl, och som min vän, ett klokt och godt råd.

Din Vän

A. W***.

Albert P** till Alarik W***:

Som gift karl, som prest och som din vän.

Det är nu tio runda år sedan jag satte mig ned på min prestgård och började predika och hålla husförhör, och döpa, och begrafva, och sköta mitt kall i andans kraft och hjertäts välmening, och lät mitt hus, samt kök och källare, m. m., skötas af den, som för penningar behagade se till det.

Syster min gjorde ett besök till mig och mitt hus. "Bror!" sade hon, "det går icke rätt till; sockerdosan blir tom inom två dagar, och ett skålpund kaffe i veckan räcker inte till! Potates hushållas med såsom skulle de bruka hagla ner från himlen; men det är ej underligt att Madam Åbergs grisar äro så tjocka! Skorpor hämtas från staden! Det är skam att icke baka på en prestgård! I

mjölkammaren stå tre bunkar utan grädda. Min bror! kära min bror, du är grymmeligen bestulen och bedragen!”

Jag hade sjelf anmärkt att sen en tid åto hönsen mera gryn än som hönslikt var, och Madam Åbergs grisar lågo jemt i vägen för mig vid trappan.

”Men också,” sade syster min, — ”hvarför lefver du ej som en Kyrkoherde egnar och anstår, — hvarför är du icke gift? Såg icke vår Herre att det ej var godt för Adam — som visst ändå ej hade stora hushållsbekymmer — att vara ensam, och sade han icke: ”jag vill göra honom en hjälp, till hvilken han sig hålla må....”

”Den sig till honom hålla må’ står det,” afbröt jag henne. Qvinfolken böra aldrig befatta sig med citationer. De träffa alltid galet.

”Ja, det är just ett och samma,” svarade syster min, ”och då vår Herre sade att han ville göra Adam en hjälp, visade han tydligen härmed att mannen icke kan hjälpa sig utan hustru. Mitt råd derföre, kära bror

är att, så framt du icke snart här vill hungra ihjäl, du med det första ser dig om efter en hustru. Hvad tänker du om Enkeprostinnan Nyberg? En bildad menniska, och erfaren matmor, som jagar, jag lofvar det, att sockerdosan ej blir tom på åtta dagar, och att ett skålpund kaffe räcker i fjorton."

"Blir kaffet ej bra svagt och bra litet sött under en så lång lifstid?" frågade jag litet bekymrad.

"Alldeles icke! Starkt och sött så mycket du vill; deri ligger just rätta matmorskunsten, att allt är godt och allt räcker. Du känner ju dessutom Enkeprostinnan Nyberg, och tyckte bra om henne, då hennes salig man lefde?"

"Bra, mycket bra! Hum! Nå man kunde ju försöka!" Och jag satte ut ifrån min prostgård, för att söka mig hustru.

Med ett stort intresse närmade jag mig Enkeprostinnan Nyberg, och med en fråga i min själ till hennes. Jag hörde henne äfven nu med nöje, dock ej såsom förr, ty talte hon än aldrig så förträffligt om arrenden, och la-

dugård och lin, så glömde jag att höra på henne, för att lyssna till hennes systerdotter, som satt vid klaveret och sjöng: "Hvad den är säll, som i sin egen hydda etc." Se Alarik! aldrig nära Prostinnan kände jag mitt hjerta bli varmt, aldrig kände jag min själ liksom vidga sig genom henne; deremot bredvid lilla Nora, — o! der kände jag mig lycklig! Då erfor jag liksom ett speleverk inom mig, som jag aldrig förr hade hört, och som jag icke visste var inneboende hos mig. Huru afskyvärda syntes mig icke nu Madam Åberg och hennes grisar! — och min prestgård, — huru dubbelt dyrbar skulle den ej bli för mig, om lilla Nora der blefve Prestinna! Jag visste nog att jag var kär, men var det så fullkomligt, att jag aldrig ett ögonblick misstänkte mig för någon art af blindhet. Jag räckte ut min hand och bad: "o, kära du vill du ta mig?!" Hon räckte ut sin hand och qvad: "tack, kära du, om du vill ha mig!" De båda händerna förenades, och vi hade bröllopp. Jag har nu i lilla Nora se'n sju välsignade år allt hvad som är aktningsvärdt och godt till hustru, allt,

hvad som gör en man belåten och lycklig. Deraf har jag goda skäl att tro, det den sanna kärleken är clairvoyant, och förer den förnuftige, som fromt låter sig ledas af honom, på rätta vägen till sällhet.

Detta som gift karl.

Att jag måtte få bli den, som förrättar din vigsel anhåller jag såsom prest. Gerna skulle jag resa hundra mil, för att uttala himlens välsignelse öfver dig och din brud.

Din Adelaide känner jag. Jag har sett henne, då hon besökte en slägtinge till mig, som hade varit hennes ritmästare. Han var gammal, sjuk och med sin hustru i knappa omständigheter. Hon kom och föregaf sig behöfva åtskilliga små målningar till souvenirer, kråsnålar, armband, och Gud vet allt hvad. Hon visade sig så förtjust af de små uselheterna af den gamle mannens fabrik, att den lycklige gubben, troende sig till det minsta en Rafael i miniatur, med godt samvete tog emot det öfverdrifna pris, som hon bjöd med en ton, såsom fruktade hon att det vore förlitet. Jag glömmmer aldrig uttrycket af lif, all-

var och godhet i detta englasköna ansigte, samt enkelheten i hennes handling och väsende.

En gång i hvar månad har jag bref från min embetsbroder och vän, Kyrkoherden i den församling, der Presidenten har sin landt-egendom; halfva brefvet upptages merendels af Fröken Adelaide, och af berättelser om den klokhet och godhet hon ådagalägger vid sitt deltagande i landtfolkets angelägenheter: att denna engel så fort som möjligt måtte bli din hustru önskar och råder jag till af allt mitt hjerta som

Din Vän

A. P.

P. S. Låt icke den något groft skämtande tonen i en del af mitt bref förtryta dig, Alarik. Emellan oss sagdt anser jag att, ehvad råd man ger en älskare i frågan: "skall jag gifta mig, eller skall jag låta bli?" så är det ett ord helt och hållet taladt i vädret. Och nu ser jag Gud ske lof ingen anledning till att äfven tala emot vinden.

Alarik W** till Albert P.

Det är förbi, min vän!.... och ditt råd kan ej nu mera gälla. Adelaide må vara än så god, så förtjusande, så är hon en svag och flärdfull varelse, begifven på nöjen, glans och smicker, åsidosättande allt för dessa. Hon skulle aldrig göra mig lycklig, och jag var en dåre, som trodde mig ha någon makt öfver henne. Augusta har varnat mig, Augusta hade rätt.

Efter en lång rad af dagar, som hon tilltillbragt utom hus på lustbarheter, bad jag henne för min skull bli hemma en afton. Jag ville läsa något för henne, jag ville tala med henne, — med ett ord jag bad henne bli hemma. Hon lofvade det med beredvilighet och allvar. Om aftonen, då jag kom, — var hon borta.

Jag hade skäl att tro mig ej vara likgiltig för henne, — hon gaf sitt löfte så fritt, så hjertligt, så gladt, — och hon bröt det för att dansa jemte Otto i en kostymerad kadrilj hos Ministern W....s!

Denna qvinna är ej för mig, och jag måste blott vredgas på mig sjelf, att känna så mycken smärta vid att lemna henne.

Jag reser snart härifrån för att återtaga mitt förra ensliga lif. Denna dårskap var ljuf!.... farväl du gyckelbild! Väl att jag blef varnad i tid. Jag skall ej mera öfvergifva vishetens allvarsamma men säkra vägar.

A. W.

Vishetens Vägar.

”Å di kysstes! å di kysstes!”

PULLORNA.

Men hur det var må Gud allena veta.

ERIK XIV. Runa.

Presidenten, som måste anat något oråd angående Edla, hade funnit för godt, att i ett litet enskilt samtal med mig gifva mig allahanda smickrande beröm, och derjemte friska upp mig med en fördubblad dosis af salig

Presidentskans tankar och grundsatser. Jag hade nu repat litet mod af en närmare bekantskap med familjen, och vågade mot Presidentens maktspråk en och annan liten invändning, ett och annat tvifvel. Presidenten blef något förvånad, jag blef något bestämmande; Presidenten blef litet stött, jag blef litet varm; Presidenten blef litet förnäm, jag blef litet förtretad, och småningom blefvo vi båda helt uppsatta och heta.

”Jag har sett något litet af verlden, Mamsell Rönqvist,” sade Presidenten, ”min salig hustru hade fått sin bildning i kretsar, som verkligen icke saknade”

Här afbröts Presidenten af en betjent, som lemnade honom ett bref. Han läste det och sade: ”bjudning tills i morgon middag, min svåger vill se oss alla. Säg åt budet (sade han åt betjenten), att jag skall svara strax.” Han fortfor att genomögna brefvet, och mumlade halfhögt: ”band, som vi önska att knyta allt fastare, din engel till dotter, hum! värd ett konungarike hum hum Ottos gränslösa kärlek hum mor-

gongåfva (vaserra!) denna vigtiga förening snart knuten "Bra! mycke bra!" sade Presidenten, mycket förnöjd, glömde sina kretsar samt hvad de icke saknade, och började deremot åter bry mig för bröllopsangeläsen. Jag kände mig ej det minsta danslustig, och Presidenten, som väl torde ha märkt det, tog min hand, ruskade den vänligt och sade: "Vi äro ju goda vänner, Bonne amie Rönnqvist, och skola, hoppas jag, inom kort förstå hvarandra fullkomligt;" och han gick att besvara sitt bref.

Jag hyste icke samma goda hopp, som Presidenten, och gick ifrån honom helt misslynt in i förmaket. Presidenten, försäkrar jag, var just icke så god att ha att göra med i frågor, der man var af stridig mening med honom. Han var alltför despotisk i sin vilja att ha rätt.

I förmaket fann jag Adelaide, som satt blek vid aftonlampan, och stödde sitt hufvud mot handen. Då någon gick i dörren rodnade hon, vid minsta buller spratt hon till. Edla var på sitt rum. I rummet bredvid kokade Pul-lorna i kakelugnen en krem af torkade blå-

här, som de lofvat traktera mig med, och som jag velat betala något för att slippa.

”Jag undrar,” sade jag, ”om vi få se Gref Alarik i afton? Jag tror att han börjar vilja göra sig rar. Grefvinnan Augusta har ej heller på några dagar synts till.”

”Han kommer visst icke,” sade Adelaide, med en tår i ögat. ”Han är ledsn på mig, och han har skäl att vara det. Det är nu fyra dagar sedan han var här. Ack, den olyckliga aftonen, då sist Tant Ulla kom!”

”Och hvarföre olycklig, min söta Adelaide?”

”Hur kan du fråga, Emma! Jag hade lofvat Gref Alarik, att vara hemma denna afton, och Tant Ulla tvingade mig, att följa med sig och han fann mig ej hemma, då han kom och sökte mig, det var så orätt gjordt emot honom!”

”Det var illa efter du lofvat vara hemma. Men hvarföre skulle du ge detta löfte, då du visste att du omöjligt kunde hålla det?”

”Jag tyckte allting var möjligt då han ville det. Jag bad Tant Ulla säga hos P s att jag var sjuk.”

"Men den kostymerade kadriljen skulle då ha blifvit om intet, — och dessutom skulle man snart ha fått reda på arten af din sjukdom; du hade lofvat komma, kadriljen var till en del beräknad på dig, — du kunde ej draga dig undan."

"Den olycksaliga Otto! Det är allt hans fel. Han hade ställt till allt det der. Jag var så otålig att komma hem ifrån balen, att jag tvingade Tant Ulla att låta mig fara strax efter kadriljens slut. Men då jag kom hem, hade Gref Alarik redan varit här, — — och gått."

"Om Gref Alarik kommer någon af dessa dagar, så kan du säga honom hela förhållandet och ursäkta dig."

"Ja, *om* han kommer! För öfrigt må han tänka, och tycka, och komma som han vill, det angår mig intet."

Jag gaf intet svar på denna plötsliga il af likgiltighet och efter en stunds tystnad sade Adelaide:

"Om jag älskade någon, skulle jag aldrig kunna vara ond uppå denne. Om han hade

gjort mig emot, så skulle jag ej vänta tills solen gick ned, för att försona mig, jag skulle ej låta en timma gå om."

Jag svarade ej, och se'n vi sutit tysta omkring en fjerndels timma sade åter Adelaide:

"Säg mig Emma, — ty du har lefvat mycket längre än jag, — säg mig, gifvas det många sorgliga stunder i lifvet, många, då hjertat är rätt beklämdt, då man tycker att man ville dö?"

"Sådana stunder gifvas."

"Många?"

"O ja! I synnerhet om man ej är rätt from och mild till sinnes."

"Då vill jag be Gud att han snart låter mig dö, ty jag vill ej ha sådana stunder," sade med ifver Adelaide. "Min söta Emma, jag vill ej vara olycklig!" tillade hon gråtande.

"Vill icke! Min söta Adelaide, det är ej rätt att säga så."

"Är det ej? Förlåt mig!" och hon torkade sina ögon.

"Och om du sjelf ej är lycklig, kan du ej lefva för andras sällhet? Du är din fars, du

är min bästa glädje här i verlden, Adelaide; vill du ej lefva för vår skull?"

"Jag vill!" sade Adelaide, kysste min kind och vätte den med en tår.

"Men om du är sorgsen, om du är olycklig, kan jag ej ha glädje."

"Jag skall ej vara sorgsen, jag skall vänja mig vid att icke vara så lycklig; . . . jag skall lära mig, . . . ingen skall lida för min skull!"

"Och om bördan skulle kännas mycket tung?"

"Han som pålade den," sade Adelaide, qväfvande en tår, "skall taga den bort, eller hjälpa mig att bära den."

Hon steg upp, gick till pianot och sökte, såsom alltid då hennes själ var upprörd, tröst och utgjutelse i sång. Aldrig hade hon sjungit skönare än denna afton; det låg ett allvar och ett stilla vemod i hennes röst, som gjorde den obeskrifligt rörande. Småningom reste sig hennes själ under sången, och med lefvande lif och sann inspiration utförde hon de sköna arierna utur Skapelsen och tycktes

glömma all lifvets tunga verklighet vid skildrandet af den sköna, ungdomliga verld, som en gång vid Skaparens "varde!" framstod fri från synd och plåga. Adelaides sång kom ur en full själ, och framkallade derföre oemotståndligt en mängd af känslor och tankar i hennes åhörarens bröst. Denna afton rörde hon vid själens innersta strängar; jag glömde att Presidentens thétimma drog nära, jag glömde att lampan slocknade, jag öfverlemnade mig med hängifvenhet till de ljufva drömmar, dem Adelaides toner födde hos mig. Jag tänkte på

"de glada dar,
då morgonens dagg låg på lifvet qvar;"

Jag tänkte på den älskvärda sångerskan med obeskriflig ömhet och oro, på det lif, på de öden, som kunde förestå henne. Under det jag lät mig så föras af Adelaide i minnenas och aningarnes rika verld, hörde jag sakta fotsteg nalkas, men så sakta, att de tycktes frukta att blifva hörda. Jag tänkte det var Presidenten (som var mycket känslig för sång) men då jag steg upp, stannade mina blickar på Gref Alariks mer än vanligt stränga och

bleka ansigte. Han gjorde tecken åt mig att vara stilla och satte sig i soffhörnet ett stycke ifrån mig. Adelaide, som satt med ryggen vänd åt oss, märkte ingenting, utan fortfor att sjunga. Jag skrufvade något upp lampan, och sneglade oförmärkt på Gref Alarik. Det varade ej länge, förrän jag såg strängheten vika från hans sköna anletsdrag och gifva rum för ett uttryck af oändlig mildhet, och nu — — — kom jag ihåg Presidentens thé och gick att bestyra derom.

I salongen på andra sidan om salen gick Presidenten fram ooh åter med hastiga steg och mörk uppsyn. Under det jag lagade om elden och tormenterade de gensträfviga bränderna, sade han:

”Har Gref Alarik re'n gått?”

”Nej! inte ännu;” svarade jag.

”Han reser!” sade Presidenten, ”det är för t! Något måste ha stuckit honom; han måste vara missnöjd med något. Jag begriper ej hur det är fatt. Han kom för att ta afsked af mig och bad om sin helsning till

damerna, — men jag skickade honom in. Augusta är ju här?”

”Nej. Men kanske kommer hon.”

”Det är något missförstånd, någon jalsi, något sådant spektakel. Augusta är icke nog försiktig, nog uppmärksam. Efter min öfvertygelse är han dödligt kär i henne, och en bättre man kan hon ej få; börd, karakterer, lynnen, allt är passande. Om jag kunde begripa, hvarifrån detta missförstånd nu i en hast kommer! Jag måste ha reda på den der saken”

”Kanske,” sade jag, ”är Gref Alarik ostadig, eller ock älskar han törhända verkligen icke Grefvinnan Augusta.”

”Icke?! Lita på mig, Mamsell Rönqvist, att han det gör. Sådant narrar man mig icke på. Jag har något för mycket lefvat med verld och menniskor, för att misstaga mig på något sådant, som dessutom är så klarskenligt. Alarik är kär i Augusta, och hon hatar honom icke, det är visst. Och han passar för henne såsom Otto passar för Adelaide.”

I detta ögonblick hördes små snabba fötter

springa genom salen, och Pullorna instörtade i salongen, med öppna munnar, och ögon som stodo ur deras hufvuden af ifver och förundran. De sprungo helt andtrutna fram till mig, berättande med en fart och en oredda, som icke låter sig beskrivas, något som var omöjligt klart begripa; men vissa namn, som de upprepade, och den ofta återkommande refrängen: "å han kysste, å hon kysste, å di kysstes!" lät Presidenten rynka ögonbrynen och mig le.

"Gå in, Mamsell Rönnqvist! Gå för Guds skull in, bästa Bonne Amie!" sade Presidenten — för hvilken i detta ögonblick ett ljus tycktes uppgå — "gå och se hvad det är. Den saken skulle vara mig högst fatal! Gref Alarik är ej en man att säga "nej" åt; och han är ej rik, han passar icke för Adelaide. Gå, för all del gå! Jag kommer efter strax. Jag måste expediera min post."

Jag gick helt sakta, med Pullorna till förelöpare, hvilka jag persvaderade att gå och slå opp den hårdkokade kremen, med hvilken jag längtade att få traktera mig.

Genast då jag kom in i förmaket, såg jag att allt var sagdt emellan Alarik och Adelaide. Kärlek och glädje strålade ur deras ögon, så att rummet tycktes bli ljust deraf. Adelaide sprang och kastade sina armar omkring min hals: "Jag skall bli lycklig, lycklig!" hviskade hon till mig; Gref Alarik tog min hand, och — i detta ögonblick inträdde Grefvinnan Augusta. Hon kastade på oss en underlig, forskande blick och bleknade; hennes tunga stammade, då hon frågade efter sin far. Denne inkom nästan i detsamma, äfven Edla kom, och vi satte oss ned att dricka thé i en ganska förströdd och tvungen sinnesstämning. De båda lyckliga älskande tycktes dock derunder äga en samlad känsla och tanke.

Öfver Adelaide låg en tjusning, som syntes helt och hållet ha tagit henne ifrån det närvarande; den påminte mig om de ambrosiamoln, med hvilka forntidens gudar ibland omgäfvade sina jordiska älsklingar. Adelaide drog sig tillbaka i skuggan och gömde der sina glödande kinder, sitt öfvermått af sällhet. Gref Alarik var schön att se uppå, något så maje-

stättiskt ljus låg öfver hans breda panna; man såg, att han med kraftens fullhet bar en salig verld inom sitt bröst. Hvarföre hans lågande blick sökte den skuggan, såsom hade den der sitt ljus?"

Presidenten talade om Koleran, om sannolikheten att den snart skulle komma till Sverige.

"Mycket, mycket vackert väder!" svarade Gref Alarik.

"Min far," återtog Grefvinnan Augusta, "talar ej om vädret; han talar om Koleran, om sannolikheten att den snart kommer till oss."

"Aha, kommer hon?" sade Gref Alarik, mer förströdd än nyss.

Presidenten talte om vargarnes förödelse på landet, om nödvändigheten att taga kraftiga mått och steg emot dessa.

Gref Alarik sade något om fästningsverk i Marstrand.

Presidenten såg förvånad ut. Grefvinnan Augusta frågade något hvasst, hvar Gref Alarik hade sina tankar i afton? Icke litet glad var jag, då små Pullorna kommo med deras

blåbärskrem och förorsakade i samtalet en hel-sosam diversion. Jag var den första, som vå-gade mig på anrättningen, och uppmuntrade alla att följa mitt exempel.

Jag blef litet varm om hjertat, då jag hör-de Gref Alarik fråga Presidenten, hvad tid på förmiddagen följande dagen han kunde träffas hemma? och Presidenten halft miss-lynt, halft förlägen, tala om "affärer; uppta-gen tid, bortbjudning till middag," o. s. v. Gref Alarik förblef dock vid att vilja ha en stund af morgondagen, och Presidenten vid att ej kunna finna den. Jag såg stunden, då Gref Alarik på fullt allvar skulle proponera att taga Presidenten på sängen klockan fem om morgonen, eller ock att nu genast få det begärda samtalet; då Presidenten, illa vid för sin morgonro och utan utsigt att komma un-dan, samtyckte, men rätt ograziöst, att vara hemma för Gref Alarik klockan 12 följande dagen.

"Nå?" sade Presidenten, i det han tog mig afsides, sedan sällskapet var åtskildt, "nåå, hvad har det varit?"

"Ja, det är hvad jag sjelf oändligen gerna ville veta!" svarade jag. "Grefvinnan Augusta kom in i rummet nästan på samma gång som jag, och jag kunde ej få reda på något."

Presidenten såg mycket missnöjd ut. "Det är mig en högst fatal sak!" sade han. "Min svåger har nästan mitt löfte om Adelaide för Otto. Men jag skall säga det åt Gref Alarik, jag skall säga honom rent ut, att Adelaide ej passar till hustru åt honom."

"Hör först hvad hon sjelf tänker derom!" sade jag bedjande.

"En högst fatal historia!" var Presidentens sista ord, "högst fatal! och som, med tillbörlig uppmärksamhet från rätta hållet, aldrig borde ha kommit så långt."

Att Presidenten mente mig med "rätta hållet," begrep jag nog och fick det dessutom mig klarskenligt i den blick, som skickades mig. Men detta allt bet icke på mig stort. Adelaide skulle bli lycklig!

Ensam med Adelaide på hennes rum, sökte jag få reda på hvad som förefallit, och huru den tillämnade afskedsvisiten fått en sådan

omvändning; men af hvad Adelaide under strålände leenden, tårar, innerliga omfamningar, sade mig, skulle ej den fintligaste blifvit slug. Det tycktes såsom hade Gref Alarik fått den ingifvelsen att spela Pygmalion, att han frågande lagt handen på den älskades hjerta, men försagt sig och i stället för "Galathea!" ropat "Adelaide!" Summan af händelsen tycktes innefattas i små Pullornas rediga berättelse: "å di kysstes, å di kysstes!" Men hur det var må Gud allena veta.

6000070586

Göteborgs universitetsbibliotek

